Nr. 24. Warszawa, dnia 1 Września 1919 r. Rok I.

DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA SKARBU.

Cena numeru 5 mk. Prenumerata kwartalna 10 mk. Cena ogłoszeń za wiersz jednoszpaltowy po tekście 2 mk. Materjał redakcyjny oraz ogłoszenia, które na mocy przepisów obowiązujących podlegają opublikowaniu w „Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu" należy kierować do Wydziału Gospodarczego Ministerstwa Skarbu, Leszno 5.

TREŚĆ:

Monopol spirytusowy. 329. Tymczasowy Statut Organizacyjny Dyrekcji Monopolu Spirytusowego.
330. Przepisy tymczasowe w sprawie dozorowania uruchomionych gorzelni, drożdżowni i rektyfikacji.
331. Tymczasowy przepis w sprawie ruchu melasy i spirytusu na cukrowniach, gorzelniach i rektyfikacjach. Wzory.
332. Okólnik w sprawie prowadzenia książek na gorzelniach i drożdżowniach. Wzory.
333. Okólnik w sprawie zgłoszenia o zamierzonej produkcji spirytusu.
334. Okólnik w sprawie prowadzenia książek na rafinerjach i oddziałach rafinacyjnych. Wzory
335. Przepisy tymczasowe w sprawie dozorowania rektyfikacji i rozlewni, a także miejsc sprzedaży spirytusu i wyrobów wódczanych z dnia 14 marca 1919 r. Wzory.
336. Okólnik w sprawie pieczętowania flaszek ze spirytusem, zamiast nalepiania opasek.
337. Przepisy tymczasowe w sprawie wyrobu wódek w prywatnych wódczarniach. Wzory.
338. Okólnik w sprawie tajnego gorzelnictwa.
339. Okólnik w sprawie wymiaru i poboru opłat spożywczych i patentowych przy wyrobie spirytusu, wódek, piwa, miodu drożdży i t. p.
340. Okólnik w sprawie obliczenia zawartości alkoholu, przyjęcia i wydawania spirytusu, i prowadzenia rachunkowości w gorzelniach i rektyfikacjach.
341. Okólnik w sprawie przechowywania spirytusu pod urzędowym zamknięciem w gorzelniach i rektyfikacjach.
342. Okólnik w sprawie ujednostajnienia postępowania przy uruchomieniu gorzelni i rektyfikacji.
343. Okólnik w sprawie skażenia i sprzedaży skażonego spirytusu. Wzory.
344. Okólnik w sprawie przydziału spirytusu do różnych celów i do spożycia.
345. Okólnik w sprawie wymiaru należytości patentowych od przedsiębiorstw, trudniących się wyrobem i sprzedażą napojów alkoholowych.
346. Okólnik w sprawie wydawania pozwoleń na sprzedaż trunków.
347. Okólnik w sprawie opracowania planu co do potrzebnej ilości miejsc sprzedaży trunków.
348. Okólnik w sprawie ukrócenia nadużyć przy sprzedaży trunków
349. Okólnik w sprawie przewozu kolejami trunków.
350. Okólnik w sprawie badania wyrobów spirytusowych, przywożonych do obszaru b. Królestwa Kongresowego.
351. Okólnik w sprawie nielegalnego przywozu wódek z b. Galicji do obszaru b. Królestwa Kongresowego.
352. Okólnik w sprawie nielegalnego przywozu drożdży prasowanych z Poznańskiego.
353. Okólnik w sprawie sporządzania aktów o otwarciu i badaniu przyrządów mierniczych. Wzory.
354. Okólnik w sprawie obliczania strat powstałych skutkiem magazynowania, przewozu i oczyszczania spirytusu w gorzelniach i rafinerjach. Wzory.
355. Okólnik w sprawie kontroli gorzelń, drożdżowni i rektyfikacji.
356. Okólnik w sprawie wpłacania do kas należytości za sprzedany spirytus.
357. Okólnik w sprawie prowadzenia inwentarza naczyń, przyrządów i t. p., stanowiących własność skarbu. Wzór.
358. Okólnik w sprawie wzbronienia sprzedaży trunków żołnierzom Wojsk Polskich.
359. Okólnik w sprawie wydawania pozwoleń na pobór spirytusu do celów leczniczych.
360. Okólnik w sprawie uruchomienia fabryk win owocowych. Wzory.
361. Okólnik w sprawie uruchomienia miodosytni. Wzory.

Monopol spirytusowy.

329.

ROZPORZĄDZENIE
Ministra Skarbu celem zaprowadzenia Monopolu Spirytusowego.

Zatwierdzam niżej podany Tymczasowy Statut Organizacyjny Dyrekcji Monopolu Spirytusowego.

§ 1.

Dyrekcja Monopolu Spirytusowego jest powołana do zorganizowania i prowadzenia wszelkich spraw, dotyczących gorzelnictwa, drożdżarstwa, przerobu i sprzedaży spirytusu oraz wódek.

§ 2.

Na czele Dyrekcji stoi Dyrektor Monopolu Spirytusowego, który ma mianowanego Zastępcę do pomocy.

§ 3.

Dyrektor Monopolu Spirytusowego, mianuje w ramach przyznanych mu kredytów urzędników do włącznie VIII kategorji płacy.

§ 4.

Dyrekcji Monopolu Spirytusowego przysługuje w ramach budżetu prawo wydatkowania na badania techniczne i ulepszenia wyrobu okowity i wódek, na popieranie wszelkich udoskonaleń i wynalazków w sprawie zużytkowania okowity na potrzeby chemiczne, techniczne i inne.

§ 5.

Dyrektor Monopolu Spirytusowego czyni potrzebne zarządzenia co do wykonania przepisów w sprawie Monopolu Spirytusowego i zarządza przyznanemi mu kredytami.

§ 6.

Dyrektor Monopolu Spirytusowego przedkłada Ministerstwu Skarbu do zatwierdzenia: a) wszelkie umowy w sprawie zakupu i przerobu spirytusu, jak również zakupu materjałów na potrzeby monopolu; b) ceny, po jakich może być nabywany spirytus na potrzeby monopolu; c) ceny detalicznej sprzedaży napojów spirytusowych, a także spirytusu do celów technicznych, chemicznych i innych; d) miesięcznie rachunek zużytkowanych sum z przyznanych mu kredytów; e) rocznie bilans, który ze względów na rok kampanji gorzelniczej kończy się z dniem 30 czerwca.

§ 7.

Dyrekcja Monopolu Spirytusowego posiada Kancelarję i siedem wydziałów. Na czele każdego wydziału stoi Naczelnik, na czele Kancelarji stoi sekretarz.

§ 8.

Do Kancelarji należy prowadzenie dzienników, akt, korespondencji, archiwum, jako też ekspedycja wszelkich wychodzących pism oraz czynności gospodarcze lokalu. Do Kancelarji zalicza się sekretarz Dyrektora i pomocnik sekretarza, pozostający w rozporządzeniu Zastępcy Dyrektora. Prócz tego w skład Kancelarji wchodzi potrzebna ilość maszynistek.

§ 9.

Do Wydziału I-go dla spraw ogólnych należy: a) załatwianie spraw osobistych urzędników i innych funkcjonarjuszy; b) załatwianie spraw prawnych, a mianowicie opracowanie wszelkich umów, projektów, ustaw. rozporządzeń i instrukcji; c) Inspekcja, która przez Inspektorów na zlecenie Dyrekcji wykonywuje czynności o charakterze rewizyjnym w miejscach wyrobu, przerobu i sprzedaży spirytusu oraz w urzędach miejscowych. Po spełnieniu danych poleceń przedkłada Inspekcja Dyrektorowi sprawozdanie.

§ 10.

Do Wydziału II-go dla spraw gorzelnictwa należy załatwianie spraw, odnoszących się do: a) uruchomienia i prowadzenia robót na gorzelniach; b) wywozu z Kraju i przywozu z zagranicy spirytusu i wódek; c) zakupów spirytusu na potrzeby monopolu i odstawy do miejsc przeznaczenia; d) kontrola zużytych surowców i otrzymanego z nich surowego spirytusu.

§ 11.

Do Wydziału III-go dla spraw przerobu i sprzedaży spirytusu przydzielają się sprawy: a) rektyfikacji, repartycji spirytusu i likiernie; b) technicznego przerobu spirytusu i skażenia tegoż; c) rozlewanie napojów spirytusowych i sprzedaż takowych.

§ 12.

Do Wydziału IV-go technicznego należy: a) badanie planów i urządzeń zakładów przemysłowych, złączonych z monopolem, o ile takowe podlegają zatwierdzeniu Dyrekcji; b) projektowanie i opracowywanie sposobów zabezpieczania przyrządów odpędowych i wyszukanie zegarów, alkoholometrów, plombownic i t. p., pozostałych z czasów rosyjskich; c) pouczanie urzędników stosowania różnych przyrządów, koniecznych do wykonywania czynności kontrolnych; d) doświadczalnie i pracownie chemiczne i technologiczne, udoskonalanie wyrobu napojów, opracowywanie sposobów skażenia spirytusu i t. p.

§ 13.

Do Wydziału V-go budowli monopolowych należy: a) inwentaryzacja nieruchomości i ruchomości, materjałów, przyrządów monopolowych i t. p.; b) remont budowli i doprowadzanie ich do stanu używalności; c) odszukanie inwentarza monopolowych sklepów.

§ 14.

Do Wydziału VI-go rachunkowego należy: a) rachunek zatwierdzonych w drodze budżetowej Dyrektorowi przyznanych kredytów; b) księgowanie dochodów i wypłat monopolowych; c) monopolowa rachunkowość; d) czuwanie nad rachunkowością Zarządów Skarbowych względnie Delegacji Ministerstwa Skarbu i podwładnych im organów; e) statystyka i grupowanie materjałów liczbowych, otrzymywanych od innych instancji dla zamierzeń budżetowych i handlowych; f) opracowanie bilansu i rocznego sprawozdania.

§ 15.

Do Wydziału VII-go dla spraw handlowych należą wszystkie sprawy tyczące interesów handlowych Monopolu Spirytusowego i przedmiotów z nim związanych tak w kraju, jak i poza granicą.

§ 16.

Zarządy Skarbowe względnie Delegacje Ministerstwa Skarbu mają w swoich obwodach zarząd spraw Monopolu Spirytusowego, którym dla celów Monopolu Spirytusowego są przydzielone specjalne organy fachowe.

§ 17.

Zarządy Skarbowe względnie Delegacje zarządzają przyznanemi sobie kredytami, uskuteczniają wypłaty, zbierają i grupują materjały liczbowe i przedkładają je Dyrekcji, prowadzą kontrolę rachunkowości w miejscach wyrobu, przerobu i sprzedaży spirytusu, księgują dochody i rozchody monopolu.

§ 18.

Zarządy Skarbowe względnie Delegacje Ministerstwa Skarbu prowadzą operacje kaucyjne na obszarze swojej kompetencji.

§ 19.

Zarządy Skarbowe względnie Delegacje Ministerstwa Skarbu: a) czuwają nad przestrzeganiem przepisów obowiązujących co do wyrobu, przerobu i sprzedaży spirytusu i wyznaczają na stały pobyt kontrolerów na gorzelnie, rektyfikacje, rozlewnie, fabryki wódek słodkich, jako też innych zakładów, zajętych przerobem spirytusu; b) przedkładają Dyrekcji wnioski o otwarciu nowych zakładów, połączonych z wyrobem i przerobem spirytusu z dodaniem opinji swojej;

c) przedkładają Dyrekcji w listopadzie i mają plan zapotrzebowania spirytusu z wykazaniem celów, do jakich ma być zużyty; d) zarządzają samodzielnie wydawaniem spirytusu na potrzeby ich obwodu, licząc się z istotną potrzebą, jak również z rozporządzalnem zapasem. Wydawanie to tylko dotyczyć może celów leczniczych aptecznych, szpitalnych, wojskowych, a także celów przemysłowych fabryk i zakładów uruchomionych na mocy pozwolenia Dyrekcji; e) udzielają pozwolenia na handel wyrobami spirytusowemi.

§ 20.

Zarządy Skarbowe względnie Delegacje Ministerstwa Skarbu czuwają nad całością nieruchomości zakładów skarbowych z monopolem związanych i przedkładają Dyrekcji referaty o koniecznych remontach i uzupełnieniach inwentarza.

§ 21.

Czynności wykonawcze w miejscach wyrobu, przerobu i sprzedaży spirytusu sprawują Zarządy Skarbowe, względnie Delegacje Ministerstwa Skarbu za pośrednictwem podwładnych urzędników, zamieszkałych na ich obszarze.

§ 22.

Powiatowe Inspekcje Monopolowe podlegają Zarządom Skarbowym względnie Delegacjom Ministerstwa Skarbu. Na czele Powiatowych Inspekcji stoją Inspektorzy, którzy mają obowiązek czuwania, aby wszystkie monopolowe dochody Skarbu we właściwym czasie i bez najmniejszego uszczerbku wpływały do Kasy, a także aby wydane przepisy co do monopolu spirytusowego były przestrzegane z całą ścisłością.

§ 23.

Inspekcja Monopolowa spełnia zlecenia Dyrekcji Monopolu Spirytusowego jako też Zarządu Skarbowego względnie Delegacji Ministerstwa Skarbu.

§ 24.

Zależnie od liczby miejsc wyrobu, przerobu i sprzedaży spirytusu oraz rozwoju przemysłu i handlu obejmującego przedmioty obłożone podatkami pośrednimi, Inspektorzy Monopolowi mają do pomocy pomocników, a także urzędników i funkcjonarjuszy straży skarbowej.

§ 25.

Rektyfikacje i Składy Monopolowe mogą być administrowane przez towarzystwa i osoby prywatne działające, na mocy umowy, zatwierdzonej przez Dyrektora Monopolu Spirytusowego. Działalność tych przedsiębiorców podlega ścisłemu dozorowi ze strony Zarządów Skarbowych, względnie Delegacji Ministerstwa Skarbu, powiatowych Inspektoratów Monopolowych i Straży Skarbowej.

§ 26.

Sprzedaż detaliczna wyrobów monopolowych odbywa się tylko na mocy pozwoleń, wydawanych przez Zarządy Skarbowe względnie Delegacje Ministerstwa Skarbu.

§ 27.

Urzędy objęte niniejszym statutem będą stopniowo kompletowane i powiększane zależnie od rozwoju czynności monopolowych.

Warszawa, dnia 25 lutego 1919 r.

Minister Skarbu:

(podp.) *Dr. Englich.*

330.

PRZEPISY TYMCZASOWE

w sprawie dozorowania uruchomionych gorzelni, drożdżowni i rektyfikacji.

§ 1.

Uruchomione gorzelnie, drożdżownie i rafinerje mają być pod stałym dozorem Straży Skarbowej, króra winna pilnie baczyć, aby interes Skarbu był całkowicie zabezpieczony, stosownie do szczegółowych wskazań Zarządu skarbowego, względnie Delegacji Ministerstwa Skarbu.

§ 2.

Straż Skarbowa winna być obecną przy całej fabrykacji, a zwłaszcza przy pędzeniu spirytusu, a następnie przy obliczaniu i odbiorze codziennych wypędów takowego.

§ 3.

Przy uruchomieniu gorzelni i drożdżowni należy, o ile się da, zabezpieczyć przyrządy odpędowe i w tym celu zużytkować plombownice, jakie pozostały po urzędach rosyjskich, lub w razie niemożności plombowania przyrządów, polecić Straży Skarbowej pilnie dozorować użytkowanie aparatów, a po ukończeniu odpędów zamknąć i zabezpieczyć wentyle parowodne.

§ 4.

Należy zobowiązać gorzelnie, drożdżownie i rafinerje do zaopatrzenia się w dokładne alkoholometry i termometry, tablice do nich, oraz miary;. alkoholometry i termometry mają być przechowywane pod zamknięciem Straży Skarbowej i używane w obecności tejże.

§ 5.

Odbieralniki mają być wymierzone na wiadra przez urzędnika Skarbowego i należycie zabezpieczone; przy odbieralnikach powinny być calówki lub wskaźniki do mierzenia zawartości płynu.

§ 6.

Straż Skarbowa winna codziennie sprawdzać zapisy w książkach tak co do ilości spotrzebowanych produktów jako i otrzymanego spirytusu.

§ 7.

Ilość otrzymanego spirytusu ma być zapisywana w wiadrach i wiadrowych stopniach z zamianą na hektolitrowe stopnie (litry bezwodnego alkoholu) w mie-

sięcznych obrachunkach, licząc jeden hektolitrowy stopień = 8.13 wiadrowym stopniom. Przy zamianie wiader przyjmuje się jedno wiadro = 12.3 litrom.

§ 8.

Dla obliczania ilości stopni hektolitrowych (litrów czystego alkoholu) należy używać o ile możności alkoholometrów i tablic redukcyjnych na objętość przyjętych w Państwie Austrjackiem, tak np. w odbieralniku znaleziono 50,0 wiader mocy podł. I tabl. 89,5 (pogrążenie alkoholometra 90,8 przy + 16 R), co stanowi 615,000 litrów (50,000×12,3); redukcja objętości stosownie do tablicy II wskazuje potrącenie 0,5 litra na każde 100 litrów, co na 615,00 litrów stanowić będzie 3,075 litra (615,00×0,5), a więc pozostaje 611,925 litrów, co przy pomocy 89,5 odpowiada 547,67 (611,925×89,5) stopniom hektolitrowym czyli 547.67 litrom czystego alkoholu. Poprawka przy temperaturze niżej+12 R dodaje się, a przy wyżej+12 R potrąca się.

Jeżeli niema alkoholometru i tablic redukcyjnych na objętość, powyżej wskazanych, to należy posiłkować się alkoholometrem (metalowym czy szklanym) i tablicami, używanemi za czasów rosyjskich, tak np. w odbieralniku znaleziono 42,2 wiader mocy podł. I tabl. 89,4

(pogrążenie alkoholometru metalowego 88,4 przy +16 R)
alkoholometru szklanego 90,5 przy +16

i podł. II tabl. 89,0. Po zamianie 42,2 wiader na litry, otrzymuje się 519,06 litrów (42,2×12,3), co przy mocy podł. II tabl. 89,0 stanowić będzie 461,96 (519,06×89,0) stopni hektolitrowych, czyli 461,96 litrów czystego alkoholu. Przy zamianie stopni wiadrowych alkoholu na stopnie hektolitrowe dzieli się ilość stopni wiadrowych na 8,13, tak np. 3756° wiadrowych stopni = 461,99 stopni hektolitrowych, czyli litrów czystego alkoholu.

Wreszcie kiedy konieczność się zdarzy wydania czy też odbioru spirytusu na wagę, a jest ku temu alkoholometr i tablice z zamianą wagi na objętość, to postępować należy w ten sposób: waga np. brutto 768,7 Klg. tara 120,3 Klg., a więc waga netto 648,4 Klg. moc spirytusu 92,9 podł. I tabl. (pogrążenie alkoholometru 90,8 przy + 5 R), co daje 732,16 hektolitrowych stopni, czyli 732,16 litrów czystego alkoholu (640 Klg. przy mocy 92,9 = 722,74 hl. stopniom + 8,4 Klg. przy mocy 92,9% = 9,42 hl. stopni).

§ 9.

Porządek wskazany w poprzednim paragrafie ma być stosowany przy określaniu wypędów spirytusu, jako też przy wydawaniu i odbiorze spirytusu w gorzelniach, rafinerjach, rozlewniach i we wszelkich innych wypadkach. Przy działaniu aparatu mierniczego systemu Siemensa dzienna produkcja winna być określona w stopniach wiadrowych alkoholu; stopnie hektolitrowe, jak również wiadrowe uwidocznia się przy zestawieniach miesięcznych, w świadectwach przewozowych, aktach o przyjęciu spirytusu i innych obrachunkach.

§ 10.

Naczynia magazynowe mają być dokładnie wymierzone przez urzędnika Skarbowego i zaopatrzone w calówki lub wskaźniki. Wymiar ma być uskutecznіony w jednostkach wiadrowych.

§ 11.

O ile w gorzelniach, drożdżowniach i rafinerjach pozostały w całości zegary Siemensa, należy takowe ustawić i sprawdzić; jednakże wobec długiej nieczynności zegarów, liczniki takowych nie mogą być uznane za podstawę do obliczania wydajności i odbiór spirytusu winien być w każdym razie stwierdzony przez obecną w gorzelni Straż Skarbową tak jak to wskazano powyżej. W rafinerjach o ile możności ustawiać należy zegary Siemensa i zegary nowego typu dla rektyfikatu I gatunku.

§ 12.

Do dozorowania gorzelni, drożdżowni i rafinerji mają być wyznaczeni funkcjonarjusze Straży Skarbowej, umiejący używać przyrządów, tablic i miar spirytusowych, oraz obznajmieni z ruchem gorzelni; o ile w okręgu Zarządu Skarbowego, względnie Delegacji Ministerstwa Skarbu, takich strażników brak, to należy dołożyć starań, aby ludzie do dozorowania gorzelni wyznaczeni, jaknajprędzej nabyli konieczną do pełnienia swoich czynności wiedzę.

Niezależnie od dozoru stałego należy zarządzić, aby uruchomione gorzelnie, drożdżownie i rafinerje odwiedzane były jaknajczęściej przez urzędników skarbowych.

Manipulacja z zegarami powierzana ma być wyłącznie urzędnikom dokładnie z takową obznajmionym.

Warszawa, dnia 28 lutego 1919 r.

Za Ministra Skarbu
Dyrektor
Dr. Nowicki.

331.

TYMCZASOWY PRZEPIS

w sprawie ruchu melasy i spirytusu na cukrowniach, gorzelniach i rektyfikacjach.

A. Ruch melasy.

§ 1.

Cukrownie mogą wydawać melasę tylko odbiorcom, mającym upoważnienie od Krajowej Spółki Gorzelniczej, z którą Dyrekcja Monopolu Spirytusowego zawarła odnośną umowę i której wydzielanie melasy zlecono.

§ 2.

Obrót melasy w cukrowniach i gorzelniach winien być kontrolowany przy pomocy zaprowadzonych książek na cukrowniach i gorzelniach.

§ 3.

Na naczyniach z melasą wydawaną z cukrowni oznacza się № naczynia i waga brutto, tara i netto.

§ 4.

Odbiorcom melasy cukrownia wydaje świadectwo przewozowe z wymienieniem, kiedy, komu, dokąd, na jakiej zasadzie, ile centnarów (po 50 klg.) melasy wy-

dano; świadectwo, duplikat i odcinek stwierdza straż skarbowa obecna przy wydaniu melasy i wysyła duplikat świadectw do Inspektora tego powiatu, do którego melasa została skierowana. Duplikat ma być w gorzelni ze świadectwem porównany, do takowego dołączony i przy dowodach książkowych zachowany. W dowodach przewozowych wyszczególnione mają być beczki ze wskazaniem № i wagi jak wyżej.

§ 5.

Od każdego transportu mają być odebrane próby w cztery butelki, z których dwie pozostają na cukrowni, a dwie przesłane być mają do gorzelni przy transporcie. Próby te zabezpiecza swoją pieczęcią straż skarbowa, obecna przy wypuszczaniu melasy z cukrowni.

§ 6.

Należność za odbieraną melasę reguluje odbiorca z cukrownią po cenach urzędowych i stałych.

§ 7.

W pierwszym tygodniu każdego miesiąca cukrownie przedkładają Inspektorowi za miesiąc ubiegły odpis księgi obrotu melasy. Inspektorat po bezzwłocznem sprawdzeniu przesyła Zarządowi Skarbowemu względnie Delegacji Ministerstwa Skarbu, które następnie po zgrupowaniu przedkładają Dyrekcji Monopolu Spirytusowego.

§ 8.

Przy przyjmowaniu melasy w gorzelni ma być obecny urzędnik czy funkcjonarjusz Straży Skarbowej. O przyjęciu spisuje się protokoł w 3 egzemplarzach, z których jeden pozostaje w miejscu przyjęcia melasy, drugi odsyła się do cukrowni wysyłającej melasę, a trzeci Inspektorowi dla kontroli otrzymywanych odpisów księgi (§ 7). W razie zauważonego braku czy nadwyżki melasy w porównaniu z ilością, wykazaną w świadectwie, należy spisać protokół i zrobić odpowiednie dochodzenie. Na przychód zapisuje się ilość wskazaną w świadectwie, a jednocześnie w rozchód brakującą ilość; nadwyżka oddzielną pozycją na przychód w książce gorzelni i na rozchód w książce cukrowni.

§ 9.

Gorzelnie prowadzą księgę obrotu melasy; przychód melasy wciąga się po przyjęciu, a rozchód ostatniego dnia miesiąca sumarycznie ray na miesiąc na zasadzie codziennych pozycji księgi gorzelniczej.

§ 10.

Gorzelnie co do obrotu melasy obowiązane przestrzegać wymagania § 7 niniejszego przepisu.

B. Ruch spirytusu w gorzelniach.

§ 11.

W gorzelniach i drożdżowniach mają być prowadzone książki: gorzelniana z codziennym wskazaniem ilości materjałów użytych do przerobu i otrzymanej ilości spirytusu i magazynowa o przychodzie i rozchodzie spirytusu.

§ 12.

Spirytus ma być codzień z odbieralnika odbierany do składu i przychodowany w księdze gorzelniczej i składowej, w których należy wykazywać ilość w wiadrach i stopniach wiadrowych z zamianą na litry bezwodnego alkoholu w miesięcznych obrachunkach (stopnie hektolitrowe).

§ 13.

Wydawanie spirytusu z gorzelni, drożdżowni i rektyfikacji może odbywać się tylko na mocy rozporządzenia Władz Skarbowych i w obecności urzędnika skarbowego.

§ 14.

Przewóz spirytusu odbywa się za świadectwami przewozowemi z wymienieniem kiedy, komu, dokąd, na jakiej zasadzie został spirytus wydany z magazynu i w jakiej ilości wiader i wiadrowych stopni z zamianą na litry bezwodnego alkoholu (stop. hektolitr). Świadectwo, duplikat i odcinek stwierdza straż skarbowa, obecna przy wydawaniu spirytusu i wysyła duplikat świadectwa do Inspektora tego powiatu, do którego spirytus został skierowany. Duplikat ma być w miejscu przeznaczenia ze świadectwem porównany, do takowego dołączony i przy dowodach książkowych zachowany.

§ 15.

Rozchód spirytusu księguje się w księdze składowej, wykazując ilość w świadectwach przewozowych i w księdze w wiadrach i wiadrowych stopniach z zamianą na litry bezwodnego alkoholu (stop. hektolitr.), licząc 8,13 wiadrowych za jeden stopień hektolitrowy, a jedno wiadro bezwodnego alkoholu = 12.3 litry bezw. alkoholu.

§ 16.

Naczynia ze spirytusem winny być opieczętowane przez urzędnika obecnego przy wydawaniu spirytusu z magazynu.

§ 17.

Przyjęcie spirytusu, przeznaczonego przez Władze Skarbowe do rektyfikacji lub składów monopolowych, czy też do zakładów przemysłowych dla przerobu odbywa się w obecności straży skarbowej i spisuje się według załączonego wzoru protokół w 3 egzemplarzach, z których jeden pozostaje w miejscu obioru spirytusu, a dwa odsyła się Inspektorowi, który po sprawdzeniu jeden odsyła do miejsca wydania spirytusu, a drugi do Zarządu Skarbowego, względnie Delegacji Ministerstwa Skarbu.

§ 18.

W razie kiedy zaniki drogowe przewyższałyby normy wskazane w umowach, czy też w oddzielnych zarządzeniach, należy spisać protokół, zrobić dochodzenie i skierować do Inspektora celem dalszej czynności.

§ 19.

W gorzelniach i drożdżowniach, przy których są oddziały rektyfikacyjne, ma być prowadzona książka o rektyfikacji spirytusu ze wskazaniem codziennie ilości

surówki i innych gatunków wziętych na aparat, ilości produktów otrzymanych po skończonej codziennej robocie i wydanego gotowego produktu do magazynu. Każdy gatunek spirytusu wzięty na aparat i otrzymany z aparatu zapisuje się pod oddzielną pozycją.

§ 20.

Po skończonej robocie odbieralniki zostają codziennie należycie opróżniane, a spirytus ma być odbierany w obecności straży skarbowej. Rektyfikat II i III gatunku do czasu wzięcia na aparat, może być przechowywany w osobnych na ten cel, wyznaczonych zbiornikach, Tak samo osobne naczynia mają być dla przechowywania eterów i fuzli.

§ 21.

W razie, jeżeli w oddziale rektyfikacyjnym przy gorzelni ma być oczyszczany spirytus, wyprodukowany na innej gorzelni , to takowy musi być przechowywany w oddzielnym magazynie i w tym razie konieczne są oddzielne książki: magazynowa i rektyfikacyjna. Oddzielne mają być też naczynia dla przechowywania wszelkich gatunków rektyfikatu, jako też eterów i fuzli.

§ 22.

Przewóz i przyjęcie spirytusu z rektyfikacji do składów monopolowych, czy też zakładów przemysłowych do przerobu odbywa się z zachowaniem wymagań, wskazanych w §§ 13 — 18 niniejszego przepisu. W rektyfikacjach prowadzone być mają książki: magazynowa (§ 11) i rektyfikacyjna (§ 19)

§ 23.

W pierwszym tygodniu każdego miesiąca gorzelnie i rektyfikacje czy oddziały rektyfikacyjne przedkładają Inspektorowi za miesiąc ubiegły odpis ksiąg gorzelnianej, magazynowej i rektyfikacyjnej, co do obrotu spirytusu i melasowej co do obrotu melasy.

§ 24.

Zarządy Skarbowe względnie Delegacje Ministerstwa Skarbu otrzymują za pośrednictwem Inspektoratu koniecznie w pierwszej połowie miesiąca za miesiąc ubiegły odpisy ksiąg i na mocy tych odpisów przedkładają bezzwłocznie Dyrekcji Monopolu Spirytusowego wykaz obrotów melasy i spirytusu.

§ 25.

Po skończeniu rocznego okresu pędzenia i rektyfikacji spirytusu książki ruchu melasy w cukrowniach i spirytusu w gorzelniach i rektyfikacjach przedłożone być mają ze wszystkiemi dowodami Inspektorowi, który po sprawdzeniu przedkłada takowe Zarządom Skarbowym względnie Delegacjom Ministerstwa Skarbu, a te ostatnie przedkładają Dyrekcji Monopolu Spirytusowego wykaz rocznego obrotu zużytych produktów do przerobu na spirytus, jakoteż i samego spirytusu w każdej gorzelni i rektyfikacji oddzielnie.

§ 26.

Inspektoraty i Zarządy Skarbowe względnie Delegacje Ministerstwa Skarbu, prowadzą inwentarze uruchomionych gorzelni i rektyfikacji, a także książki: 1) co do obrotu melasy w cukrowniach i gorzelniach, a także spirytusu w gorzelniach, rektyfikacjach i oddziałach rektyfikacyjnych; 2) co do jakości i ilości materjałów, użytych do wyrobu spirytusu i otrzymanej ilości tego.

Warszawa, dnia 28 lutego 1918 r.

Za Ministra Skarbu:

Dyrektor

Dr. Nowicki.

WZORY FORMULARZY

do tymczasowego przepisu w sprawie ruchu melasy i spirytusu w cukrowniach, gorzelniach i rektyfikacjach.

(Strona 1-sza). (Do § 2).

Okręg Skarbowy..

KSIĄŻKA
przychodu i rozchodu melasy

w cukrowni ....

powiatu

należącej do ....

na kampanję 19......................

(Strona 2-ga),

Przychód.

№ bieżący	Data wpisania	Treść	Ilość melasy w centnarach po 50 klg.	Uwagi

(Strona 3-cia).

Rozchód.

№ bieżący	Data wysyłki	№ świadectwa przewozowego	Komu, dokąd i na podstawie jakiego pozwolenia wydano	Ilość melasy w centnarach po 50 klg.	Uwagi

(Strona 1-sza). (Do § 2).

Okręg Skarbowy ....

KSIĄŻKA
przychodu i rozchodu melasy

w gorzelni ....

powiatu ....

należącej do ....

na kampanję 19..................

(Strona 2-ga).

Przychód.

№ bieżący	Data	Skąd i od kogo przyjęto	Data i № dokumentu	Ilość melasy w centnarach po 50 klg. według dokumentu	Uwagi

(Strona 3-cia).

Rozchód.

№ bieżący	Data	Treść	Użyto do wyrobu okowity	Ubytek przy przewozie	Ogółem	Uwagi
			Centnarów po 50 klg.			

(Do § 4).

Okrąg Skarbowy...

Talon świadectwa Nr.

na przewóz melasy z cukrowni w ....

.... powiatu...

Komu, dokąd i na mocy jakiego pozwolenia wydana melasa	№№ naczyń	Waga w centnarach po 50 klg.		
		brutto	tara	netto
Razem				

Dnia .... 19........r.

(Podpis wysyłającego)

Melasę i świadectwo przewozowe otrzymałem

(Podpis)

Okrąg Skarbowy...

Duplikat świadectwa Nr...............

na przewóz melasy z cukrowni w ....

.... powiatu...

Komu, dokąd i na mocy jakiego pozwolenia wydana melasa	№№ naczyń	Waga w centnarach po 50 klg.		
		brutto	tara	netto
Razem				

Dnia .... 19........r.

(Podpis wysyłającego)

Zgodność ze świadectwem stwierdzam

(Podpis)

Okrąg Skarbowy...

Świadectwa Nr...............

na przewóz melasy z cukrowni w..............................

.... powiatu...

Komu, dokąd i na mocy jakiego pozwolenia wydana melasa	№№ naczyń	Waga w centnarach po 50 klg.		
		brutto	tara	netto
Razem				

Dnia .... 19........r.

(Podpisy)

(Do § 8 przepisów tymczasowych).

Okrąg Skarbowy ....

PROTOKÓŁ №

sprawdzenia i przyjęcia melasy w gorzelni ....

powiatu ....

Przyjęto dnia 19

Skąd ....

Przy jakim dokumencie ....

W jakich naczyniach ....

Ilość naczyń ....

Wynik urzędowego sprawdzenia ze względu na stan naczyń i znaków zabezpieczenia ....

....

Wynik sprawdzenia ze względu na odebraną ilość następujący:

waga beczek (brutto) N. N. ....

okazała się z danemi świadectwa przewozowego zgodną, natomiast beczek

N. .... w porównaniu ze świadectwem wykazał ....:

ubytek .... centnarów (po 50 klg.)

nadwyżkę ....

O skonstatowaniu ubytku (nadwyżki) melasy sporządzono protokół osobny celem dochodzenia przyczyn.

Zapisano w książce pod poz. ....

Podpisy:

(Strona 1-sza). (do § 24 przepisów tymczasowych).

Inspektorat Skarbowy w ....

Do Zarządu Skarbowego w ....

WYKAZ

obrotów melasy w cukrowniach.

Za miesiąc...19..........r.

Dnia..19..........r.

L.....................................

(Strona 2-ga).

№ bieżący	Nazwisko i miejscowość	Nazwisko przedsiębiorcy	PRZYCHÓD		
			Pozostały zapas na 1.................. 19..................	Otrzymano w miesiącu .... 19..................	RAZEM
	Cukrowni		Centnarów po 50 klg.		

(Strona 3-cia).

ROZCHÓD					Pozostaje w cukrowni zapas na 1-go.................. 19..................
Wydano melasy gorzelniom, należącym				Wydano melasy razem na inne cele	
do obwodu tutejszego Okręgu Skarbowego		do innych Okręgów Skarbowych			
Nazwisko gorzelni	Ilość centnar.	Nazwisko Okręgu i Gorzelni	Ilość centnar.	Centnarów po 50 klg.	

(Do § 14 przepisów tymczasowych).

Okręg Skarbowy

Talon świadectwa Nr.

Dnia 19

Wypuszczono spirytusu:

Skąd:

Komu:

Dokąd:

Ilość 100-stopn. litrów:

(Podpisy)

Duplikat świadectwa przewozowego

Okręg Skarbowy .... Dnia 19

Duplikat świadectwa Nr. ....

na przewóz spirytusu z .... **powiatu** ....

.... **ziemi** .... **, należącej do** ....

Komu, dokąd i na podstawie jakiego zezwolenia	Ogólna ilość 100-stopniowych litrów spirytusu	Marszruta	Imię i nazwisko dozorującego transport
	(słowami)		

(Podpisy)

Świadectwo przewozowe

Okręg Skarbowy .... Dnia .... 19..........

Świadectwo Nr. ....

na przewóz spirytusu z .... **powiatu** ....

.... **ziemi** .... **, należącej do** ....

Komu, dokąd i na podstawie jakiego zezwolenia	Ogólna ilość 100-stopniowych litrów spirytusu	Marszruta	Imię i nazwisko dozorującego transport

(Podpisy)

№ № beczek	Ilość spirytusu w każdej beczce					Zawartość alkoholu		REDUKCJA			Ilość czystego alkoholu stopni hektolitrowych (litrów)	UWAGI
	Wiader	Litrów	Według wagi w kilogramach			Pogrążenie alkoholometra	Przy temp. według Reaumura	zawartości alkoholu na rzeczywistą moc według tablicy I	ILOŚCI			
			Brutto	Tara	Netto				w litrach na rzeczywistą objętość według tablicy II	w kilogr. netto na litry według tablicy III		
								przy T + 12 R.				
										Suma		

(Podpisy)

№ № beczek	Ilość spirytusu w każdej beczce					Zawartość alkoholu		REDUKCJA			Ilość czystego alkholu stopni hektolitrowych (litrów)	UWAGI
	Wiader	Litrów	Według wagi w kilogramach			Pogrążenie alkoholometra	Przy temp. według Reaumura	zawartości alkoholu na rzeczywistą moc według tablicy I	ILOŚCI			
			Brutto	Tara	Netto				w litrach na rzeczywistą objętość według tablicy II	w kilogr. netto na litry według tabl. III		
								przy T + 12 R.				
										Suma		

(Podpisy)

(do § 17 przepisów tymczasowych).

Okrąg skarbowy ....

PROTOKÓŁ № ....

sprawdzenia i przyjęcia*) .... w ....

....

Dnia .... 19 .... niżej podpisani (urzędnicy skarbowi) ....

....

w obecności ....

po sprawdzeniu naczyń i znaków zabezpieczenia, które okazały się nieuszkodzonemi ....

....

dokonali przyjęcia .... dostarczon............w dniu .... 19.......... na mocy umowy, zawartej w dniu .... 19........, z .... powiatu .... ziemi .... za świadectwem przewozowem Nr. ....z dnia ....19..........

Według tego świadectwa wysłano z ....

....(........................) litrów czystego alkoholu (stopni hektolitrowych spirytusu), a po zbadaniu odebranej ilości okazało się stosownie do załączonego wywodu sprawdzenia ....(......................) litrów, czyli mniej o ....litrów (stopni hektolitrowych).

Własność spirytusu co do koloru, zapachu i smaku uznana za normalną zgodnie z warunkami umowy. Czystość i moc rektyfikatu odpowiada warunkom umowy ....

....

....

Dozwolony zanik drogowy może stanowić ....litrów według następującego obliczenia:

za......................... dni w drodze po ....% ....litr.
za przelew z beczek do cystern po ....% ....litr.
„ „ z cystern do beczek po ....% ....litr
„ odbiór z beczek (cystern) po ....% ....litr

Razem ....litr

W porównaniu z tą ilością rzeczywisty zanik wynosi { mniej .... litrów.
więcej .... litrów.

(Podpisy)

*) Przy przyjmowaniu rektyfikatu należy nazwać system aparatu, na jakim spirytus był oczyszczony, np.: „aparat Barbet'a" i t. p.

(Strona 2-ga).

Urzędowy wywód sprawdzenia odebranego spirytusu.

№№ naczyń	Zbadana ilość					Zbadana zawartość alkoholu		REDUKCJA			Ilość czystego alkoholu stopni hektolitrowych (litrów)	Uwagi
	wiader	litrów	według wagi w kilogramach			Pogrążenie alkoholometra	Przy temperaturze według Reaumura	zbadanej zawartości alkoholu na rzeczywistą moc według tabl. I	Ilości			
			brutto	tara	netto				w litrach na rzeczywistą objętość według tabl. II	w kilogramach netto na litry według tabl. III		
								przy + 12 R.				
										Suma	....	

(Podpisy)

(Strona 3-cia).

OBRACHUNEK

należności litrów (stopni hektolitrowych) spirytusu,
przyjętego z według protokółu Nr. ....
z dnia 19

	KWOTA Mk.	fen.
1) za produkt po .... Mk. .... fen.	....	....
2) „ użycie do przewozu beczek	....	....
3) „ transport kołowy	....	....
a) spirytusu:		
do 7 wiorst	....	....
od 7 do 14 wiorst	....	....
powyżej 14 wiorst	....	....
b) próżnych beczek:		
do 7 wiorst	....	....
od 7 do 14 wiorst	....	....
powyżej 14 wiorst	....	....
4) fracht kolejowy za przewóz spirytusu	....	....
5) „ „ „ próżnych beczek	....	....
Razem		
Po potrąceniu należności, przypadających skarbowi:		
1) za litrów, spirytusu, stanowiących zanik drogowy, przewyższający ilość, dozwoloną warunkami umowy . . . Mk. .... f.		
2) . . . . Mk. .... f.		
Należy wypłacić	....	....

Księgowy

MINISTERSTWO SKARBU

DYREKCJA
MONOPOLU SPIRYTUSOWEGO

№ 1567/19.

Warszawa, dnia 17 Marca 1919 r.

332.

OKÓLNIK.

DO ZARZĄDÓW SKARBOWYCH
(Delegacji Ministerstwa Skarbu).

W celu kontroli nad produkcją spirytusu prowadzą się w gorzelniach, fabrykach pejsachowych i drożdżowniach książki: a) produkcyjna i b) magazynowa. Również dla kontroli nad fabrykacją drożdży prasowanych prowadzi się w drożdżowniach książka obrachunkowa.

Dla ujednostajnienia prowadzenia tych książek Dyrekcja Monopolu Spirytusowego opracowała dostosowane do potrzeb chwili obecnej wzory №№ 1, 2 i 3 podług tych wzorów zaleca prowadzenie książek we wszystkich gorzelniach rolniczych i przemysłowych, fabrykach pejsachowych i drożdżowniach, począwszy od następnej kampanji r. 1919/20, wzamian prowadzonych obecnie.

Zagłówki rubryk i przytoczone we wzorach przykłady dostatecznie wyjaśniają sposób prowadzenia książek, nadmienia się jednak, że po ukończeniu miesiąca należy w książkach robić rachunki miesięczne i zapisy nowego miesiąca prowadzić na nowej stronicy, po zakończeniu zaś kampanji zrobić rachunek za całą kampanję. Rezultaty dokonywanych rewizji winny być wpisywane własnoręcznie przez rewidenta przez całą szerokość książki i podpisane tak przez rewidenta, jak i przez kierownika przedsiębiorstwa.

Przy każdej książce winien się znajdować zeszyt z dowodami, na podstawie których czynione były zapisy w książce.

Książki odpowiednio wydrukowane, oprawione i zaopatrzone w kolejną numerację stronic, winny być zawczasu zakupione przez przedsiębiorców i składane miejscowemu Inspektorowi Skarbowemu dla oparafowania i zaświadczenia przez właściwy organ Kontroli Państwowej. Narazie, o ile nie będzie możności zaświadczyć książki przez Urząd Kontroli Państwowej, mogą być zaświadczane przez Zarząd Skarbowy (Delegację Ministerstwa Skarbu).

Odpisy miesięczne prowadzonych w wytwórniach książek winny być w pierwszym tygodniu następnego miesiąca przesyłane do miejscowego Inspektora Skarbowego, który niezwłocznie sprawdza i skierowuje je do Zarządu Skarbowego (Delegacji Ministerstwa Skarbu).

Po otrzymaniu odpisów Zarząd Skarbowy (Delegacja Ministerstwa Skarbu) sporządza wykazy miesięczne podług wzorów №№ 3 i 4 i wykazy te przesyła do Dyrekcji Monopolu Spirytusowego w pierwszej połowie następnego miesiąca za miesiąc ubiegły. Cyfrowe dane miesięczne, zamieszczone w tych wykazach, Zarząd Skarbowy (Delegacja Ministerstwa Skarbu) wciąga do książek obrachunkowych, prowadzonych według tychże wzorów (№№ 3 i 4) i podzielonych na oddzielne dla każdej wytwórni spirytusu lub drożdży konta.

Po skończonej kampanji książki obrachunkowe w Zarządach Skarbowych (Delegacjach Ministerstwa Skarbu) sumowane są w poszczególnych kontach, roczne dane cyfrowe sprawdzane są z książkami wytwórni i służą za materjał do sporządzenia sprawozdania operacyjnego za kampanję podług tychże wzorów №№ 3 i 4, którego jeden egzemplarz powinien być nadesłany do Dyrekcji Monopolu Spirytusowego, a drugi egzemplarz wraz z oryginalnemi książkami wytwórni i dowodami do właściwego Urzędu Kontroli Państwowej.

Zarządzenie niniejsze nie obowiązuje w obecnej kampanji 1918/19 r. tych wytwórni, które już są czynne i mają zaprowadzone książki innego typu, natomiast wszystkie nowopowstające wytwórnie spirytusu winne są zaopatrzyć się w książki podług nowych wzorów.

Co się zaś tyczy wykazów podług wzorów №№ 3 i 4, to takowe winny być nadsyłane do Dyrekcji Monopolu Spirytusowego podług nowych wzorów już w kampanji obecnej przez wszystkie wytwórnie.

Za Ministra Skarbu
Dyrektor: ***Dr. Nowicki.***

Wzór № 1.

Książka produkcyjna

gorzelni Nr. .... w .... powiatu ....

Zarządu Skarbowego (Delegacji Minist. Skarbu) w ....

za kampanję 19...... r.

Objaśnienia:

1 pud = $16{,}_{381}$ kg.
1 funt = $0{,}_{4095}$ kg.
1 kg. = $2{,}_{4419}$ funt.
100 kg. = $244{,}_{19}$ funt. = $6{,}_{1047}$ pud.
1 wiadro = $12{,}_{299}$ litr. przyjęto za $12{,}_{3}$ litr.
1 litr = $0{,}_{0813}$ wiadra.
$0{,}_{0813}{}^{0}$ wiadr. = 1^{0} litr.
$8{,}_{13}{}^{0}$ wiadr. = 1 stop. hektolitr = 1 litr alkoh. 100%.

Podług tego wzoru prowadzą się książki produkcyjne w gorzelniach rolniczych, przemysłowych, fabrykach pejsachowych i drożdżowniach z wypędem spirytusu.

Kiedy zrobiono zaciery	Użyto produktów w pudach / kilogramach						Do których kadzi fermentacyjnych spuszczono zaciery	Z zacieru zrobionego	Wskazówki liczników zegara .... №		Przeszło przez zegar	
	Słodu zielonego	Żyta, mąki, słodu suchego	Ziemniaków	Melasy	Marchwi i buraków				Licznik spirytusu	Licznik alkoholu	Wiader	Stopni wiadrowych / Litrów alkoholu 100%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Z przeniesienia												
									Przykład:			
1919 r.		Słodu such.										
5 marca	40 / 655,24	10 / 163,81	600 / 9828,6	100 / 1636,1	6000 / 98286	—	1	3 marca	00494	00443.2	494	44320 / 5451,36
												(= 443,2 × 12,3 =)
Do przeniesienia												

Otrzymano według odbieralnika				Otrzymano w porównaniu z zegarem		Deklaracje, na podstawie których jest czynną gorzelnia, z wyszczególnieniem terminów i ilości zadeklarowanych do przerobu produktów
Wiader Litrów	Moc według I tabl.	Redukcja objętości według II tabl.	Ogółem litrów alkoholu 100%	Więcej	Mniej	
14	15	16	17	18	19	20
494 6076,2	89,7	6088,3524	5461,25	9,89	—	
(: 494 × 12,3 :)	(: pogrążenie alkoholometru w szklance: 90,0 przy T + 13 R. :)	Temperatura w odbieralniku + 11 R., wobec czego volumen przy mocy 89,7 wynosi podług II tablicy 0,2 na każde 100 litrów. Na całą ilość spirytusu w odbieralniku volumen wyniesie: 6076,2 × 0,2 = 12,1524 litra. Ponieważ temperatura + 11 R. była niższą od normalnej, należy poprawkę dodać, czyli 6076,2 + 12,1524 = 6088,3524	6088,3524 litr. mocy 89,7			

1) Według deklaracji, zaświadczonej w inspektoracie Skarbowym dn. 1 marca 1919 r. №......... gorzelnia będzie czynną od 3 marca do 20 kwietnia 1919 r. i przy 1 zacierze dziennie i 3 dobowej fermentacji przerobi 48 zacierów z użyciem:

	Słodu zielon.	Ziemniaków
do 1 głównego zacieru	5 pud.	140 pud.
„ drożdży	1 pud.	—
razem	6 pud.	140 pud.
	98,264 kg.	2293,34 kg.
ogółem do 48 zacierów	288 pud.	6720 pud.
		110080,32 kg.
i dodatkowo na pierwsze droże dn. 1 i 2 marca 1919 r.	6 pud.	
	294 pud.	
	4816,014 kg.	

Kierownik gorzelni

Wzór № 2.

Książka magazynowa

gorzelni Nr. .... w .... powiatu ....

Zarządu Skarbowego (Delegacji Minist. Skarbu) w ....

za kampanję 19....... r.

Objaśnienia:

Dopuszczalne zaniki spirytusu ograniczone są następującemi normami:

I. ZANIKI DROGOWE:

a) na każdy dzień w drodze { przy dostawie w beczkach . . . 0,04%
„ „ „ cysternach . . . 0,01%

b) za każdorazowy przelew z beczek do cystern lub odwrotnie . . 0,15%

c) za odbiór { z beczek 0,35%
z cystern 0,25%

przyczem dzień załadowania i odbioru liczone są łącznie za jeden dzień.

II. ZANIKI MAGAZYNOWE przy przechowywaniu spirytusu, którego wysłanie wstrzymano ponad 14 dni:

w czasie od 1 października do 1 kwietnia . . 0,006% dziennie } Za każdy dzień powyżej dni 14.
„ „ 1 kwietnia „ 1 października . 0,01% „ }

Jeżeli zaniki będą większe, winno być zrobione dochodzenie w celu pociągnięcia winnych do odpowiedzialności.

Podług tego wzoru prowadzą się książki magazynowe w gorzelniach rolniczych, przemysłowych, fabrykach pejsachowych i drożdżowniach z wypędem spirytusu.

Miesiąc i dzień	PRZYCHÓD: Pozycja №	PRZYCHÓD: Według odbieralnika — Dzienny (Litrów alkoholu 100%)	PRZYCHÓD: Według odbieralnika — Ogółem od początku kampanji (Litrów alkoholu 100%)	Suma wpłaconego patentu	ROZCHÓD: Pozycja №	ROZCHÓD: Świadectwo przewozowe №	ROZCHÓD: Nazwisko i siedziba odbiorcy oraz dokument, na zasadzie którego spirytus wypuszczony	Litrów alkoholu 100%: Do rektyfikacji i jakiej	Do octowni	Do denaturacji	Dla wojska	Na inne potrzeby	Zaniki magazynowe	Razem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Z przenies.														
									Przykład:					
Pozost. na 1 lipca 1918	1	—	2460											
6 marca 1919	2	5461,25	7921,25		1	601	Do rektyfikacji w Sieradzu	Sieradz 5445,64						
					2	602	Do octowni NN w Łodzi na zasadzie pozwolenia Dyr. Mon. Spir. z dn. 1 III r. b. l. 967 i Zarz. Skarb. z dn. tegoż № 123		17,21					
					3	603	Do fabryki przetworów chemicznych w Warszawie na zas.			126,34				
					4	604	Do komendy I Brygady artyl. w Warszawie na zas. . . .				60,4	—		5649,59
7 „ „	3	6010,03	13931,28		5	—	Zanik, ujawniony przy rewizji magazynu .						6,49	6,49
Do przenies.														

Ogólny rozchód od początku kampanji	Pozostaje	Należność skarbowa za rozchód spirytusu						Na poczet należności skarbowej za rozchód spirytusu wpłacono za Pokwitowaniem Kasy Państwowej				Uwagi
		do octowni po	do denaturacji po	dla wojska po	na inne potrzeby po	zaniki wyżej normy po	Ogółem	Jakiej	Z dnia	№	Suma	
Litrów alkoholu 100%												
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
		172 10						w Łodzi	1 marca	2374	127 10	
			1263 40					w Warsz.	26 lutego	4118	1263 40	
5649,59	2271,66			543 60			1979 10	"	28 "	4320	543 60	
5656,08	8275,[illegible]											

(Strona 1-sza).

Wzór № 3.

Książka obrachunkowa

produkcji drożdży prasowanych jak również przychodu i rozchodu tych drożdży i banderoli

w drożdżowni № .... **w** .... **powiatu** ....

Zarządu Skarbowego (Delegacji Minist. Skarbu) w ....

za kampanję 19........ **roku.**

OBJAŚNIENIA.

1 pud = 16,381 kg.
1 funt = 0,4095 klg.
1 kg. = 2,4419 funt.
100 kg. = 244,19 funt. = 6,1047 pud.

Podług tego wzoru prowadzą się książki w drożdżowniach.

(Strona 2-ga).

Miesiąc i dzień	Użyto produktów w kilogramach / pudach						№№ kadzi fermentacyjnych, do których spuszczono zaciery	Wydajność drożdży prasowanych według normy	Otrzymano drożdży prasowanych				R O Z		
	Słodu zielonego	Kwiatu słodowego	Otrąb	Ziemniaków	Melasy				№№ kadzi fermentacyjnych, z których zdjęto drożdże	Z pod prasy	Z dodanego krochmalu przy prasow.	Ogółem	Użyto do zacierów	Zniszczono zepsutych drożdży i odpadków	Braki wskutek strat przy fabrykacji
								funtów		funtów			funtów		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Z przeniesienia															
Do przenies.															

(Strona 3-cia).

C H Ó D					Wykupiono banderoli				Pozostaje				Na podstawie jakiego dokumentu odbywa się fabrykacja drożdży
Oklejono banderolami opakow. drożdży				Ogólny rozchód drożdży	Kiedy i za jakim № kwitu kasy państwowej i jakiej	Do paczek 1 funtowych	Do paczek 1/4 funtowych	Na sumę	Drożdży nieobanderolowanych	Banderoli			
Paczek 1 fnntowych	Paczek 1/4 funtowych	Ogólna waga obanderolowanych paczek	Zużyto banderoli na sumę							Do paczek 1 funt.	Do paczek 1/4 funt.	Na sumę	
Sztuk		funt.		funt.		Sztuk			funt.	Sztuk			
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Wzór № 4.

WYKAZ

Zarządu Skarbowego (Delegacji Minist. Skarbu) w
o spirytusie, wyprodukowanym i wypuszczonym z gorzelni, oraz o sumach, tak należnych skarbowi na rozchód tego spirytusu, jako też należnych do skarbu za produkt i przewóz

Za miesiąc .... 19 ..... roku.

Podług tego wzoru prowadzi się w Zarządzie Skarbowym (Delegacji Ministerstwa Skarbu) książka obrachunkowa gorzelni, czynnych w obrębie Zarządu (Delegacji). W książce tej otwierają się oddzielne conta dla poszczególnych gorzelni tak rolniczych, jak przemysłowych, pejsachowych i drożdżowni i wpisują się cyfrowe dane miesięcznie, a po zakończeniu kampanji dane te sumują się i otrzymane sumy winny być uzgodnione z danymi książek gorzelni.

№ porządkowy	Nazwa gorzelni oraz imię i nazwisko właściciela lub przedsiębiorcy	Suma wpłaconego patentu		Użyto produktów w pudach / kilogramach: Słodu zielonego	Żyta, mąki, słodu suchego	Ziemniaków	Melasy	Marchwi, buraków		Przychód spirytusu: Przyjęto według Zegara — Stopni wiadr. / Litr. alk. 100%	Przyjęto według Odbieralnika — Litrów alkoh. 100%	Ogółem od początku kampanji — Litrów alkoh. 100%	Rozchód spirytusu w litrach: Do rektyfikacji i jakiej — Wysłano	Przyjęto	Zaniki drogowe: faktyczne	według normy	Do octowni	Do denaturacji
1	2	3		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
	Powiat Kaliski.												**w Sieradzu**					
													2645,64	2644,6	1,09	0,84		
1.	Marchwacz №......																	
					mąki			bur.					**w Łodzi**					
	własność Wacława Niemojewskiego	250	—	40 / 655,24	10 / 163,81	600 / 9828,6	100 / 1638,1	6000 / 98286	—	44320 / 5451,36	5461,25	7921,25	2800,— / 5445,64	2798,94 / 5443,54	1,06 / 2,15	1,02 / 1,86	17,21	126,34
2.	Stropieszyn №.......																	
	własność Haliny Celińskiej. . .																	
	i t. d.																	
	Razem . .																	

alkoholu 100°/₀				Pozostaje litrów alkoholu 100°/₀	Należność skarbowa na rozchód spirytusu						Na poczet tej należności wpłacono do Kasy Państwowej	Należy się od skarbu za dostawiony spirytus			Uwagi
Dla wojska	Na inne potrzeby	Zaniki magazynowe	Ogółem		do octowni po......	do denaturacji po......	dla wojska po......	na inne potrzeby po......	zaniki wyżej normy po......	Ogółem		za produkt	za przewóz	Ogółem	
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
											w Łodzi 172 10	za potrąceniem skarbowej powyżej	należności za zanik normy	drogowy	Spirytus dla wojska w ilości 60,4 litr. wydano bez opłacenia należności skarbowej na zasadzie ......
											w Warszawie				
60,4	—	6,49	5656,08	2265,17	172 10	1263 40	543 60	— —	— 10	1979 —	1263 40 / 1435 50	19766 04	2075 20	21841 24	

MINISTERSTWO SKARBU

DYREKCJA
MONOPOLU SPIRYTUSOWEGO

№ 4795/19.

Warszawa, dnia 9 Czerwca 1919 r.

333.

OKÓLNIK.

Do wszystkich Zarządów Skarbowych i Delegacji Ministerstwa Skarbu.

Przesyłając przy niniejszym 30 egzemplarzy wzoru zgłoszenia gorzelni na pędzenie okowity, Dyrekcja Monopolu Spirytusowego komunikuje, że od 1 Lipca r. b., t. j. od nowej kampanji 1919/20 r. gorzelnie winne są zgłaszać, a p.p. Inspektorzy Skarbowi zaświadczać zgłoszenia jedynie podług dołączonego wzoru.

Gorzelnia podaje Inspektoratowi Skarbowemu zgłoszenie w trzech egzemplarzach. Po zaświadczeniu wszystkich trzech egzemplarzy jeden wydaje się gorzelni, drugi pozostaje w Inspektoracie, a trzeci Inspektorat odsyła do Zarządu Skarbowego, względnie Delegacji Ministerstwa Skarbu.

Dyrektor

(—) *A. Hyżycki*

Otrzymano w Inspektoracie Skarbowym

w .... dn. .... 19 ...... r.

L

Do Inspektoratu Skarbowego w ....

Gorzelnia .... Nr. .... składa do zaświadczenia .... z rzędu w kampanji bieżącej zgłoszenie swoje o zamierzonej działalności.

Fermentację przewidzieliśmy .... dobową przy .... porządkach kadzi fermentacyjnych.

Jesteśmy w posiadaniu patentu, wydanego .... 19 ...... r. L. .... na Z. ...... g. ......

Dodatkowy podatek patentowy wpłaciliśmy za kwitami Kasy

Państw. w ....

z dnia .... 19 ...... r. L. .... „ .... „ ......

„ .... 19 ...... r. L. .... „ .... „ ......

„ .... 19 ...... r. L. .... „ .... „ ......

„ .... 19 ...... r. L. .... „ .... „ ......

Razem . . Z. .... g. ......

Właściciel (dzierżawca) gorzelni

Kierownik gorzelni

Otrzymano w Zarządzie Skarbowym

dn .... 19 ...... r.

L.

L.

Do Zarządu Skarbowego (Delegacji Ministerstwa Skarbu) w ....

Przesyłam jeden egzemplarz zaświadczonego przezemnie zgłoszenia, zawiadamiając, że na egzemplarzu, wydanym gorzelni, został skasowany odpowiedniej wysokości stempel.

m-c .... dn. .... 19 r.

Inspektor Skarbowy

L. ....

Z a ś w i a

Objętość największej kadzi fermentacyjnej w gorzelni podług aktu z dnia .... 19 ....

Stosownie do poniższego zgłoszenia i na mocy istniejących przepisów zaświadczam, że do prowadzenia

za wyłączeniem .... z powodu ....

m-ca .... dnia ....

Marka stemplowa

L. S.

Inspektor Skarbowy

Zgłoszenie.

W gorzelni .... № ...., należącej do ...., dzierżawionej przez ...., znajdującej się w majątku .... powiatu .... robione będą zaciery w czasie od .... do .... 19 .... r., t. j. w ciągu .... dni, za wyłączeniem ...., kiedy zacierów nie będzie z powodu ....

W wymienionym okresie gorzelnia będzie czynną na następujących warunkach:

1) Zaciery robić będziemy po .... razy na dobę, wobec czego przewidujemy zrobić ogółem .... zacierów przy .... dobowej fermentacji.

2) Stosunek branych na zacier produktów do pojemności kadzi fermentacyjnych jest następujący: na 1 pud mąki lub ziarna, melasy, słodu suchego lub kukurydzy wypada 6 wiader, na 1 pud słodu zielonego 4 wiadra i na 1 pud ziemniaków $1^3/_4$ wiadra pojemności kadzi fermentacyjnych. Po przełożeniu na miary metryczne stosunek ten wyrazi się jak następuje: na 1 kg. mąki lub ziarna, melasy, słodu suchego lub kukurydzy $4^1/_2$ litrów, na 1 kg. słodu zielonego 3 litry i na 1 kg. ziemniaków $1{,}_{314}$ litr. pojemności kadzi fermentacyjnych.

3) Przy uwzględnieniu powyższego stosunku weźmiemy produktów:

A) na zaciery

		Porządek zacierów w ciągu dnia						Ogółem na wszystkie zaciery i na cały przewidziany w zgłoszeniu termin użyjemy produktów
		I	II	III	IV	V	VI	
ziemniaków	pudów / kilogr.							
słodu zielonego	„							
mąki, ziarna, słodu suchego i t. p.	„							
melasy								
....	„							
B) na drożdże								
słodu zielonego	„							
	„							
i oprócz tego gotowego zacieru	litrów							
Na początkowe drożdże w dn.								
słodu zielonego	pudów / kilogr.							
....	„							
4) Poszczególne roboty będą wykonane:								
a) nabijanie parnika i odważanie produktów kończyć się będzie o g.								
b) parowanie ziemniaków rozpoczynać będziemy o godz. . . .								
c) ważenie i mielenie słodu zielonego rozpoczynać będziemy o g.								
d) zacieranie rozpoczynać będziemy o godz.								
e) spuszczanie do kadzi fermentacyjnych o godz.								
f) pędzenie spirytusu rozpoczniemy o godz.								
g) oddanie spirytusu do magazynu rozpoczętem będzie o godz.								

5) Kolejność użycia kadzi drożdżowych i fermentacyjnych wyszczególnioną jest w dołączonym rozkładzie.

6) Odnośne przepisy skarbowe i fabryczne są nam znane; za przekroczenie tych przepisów, jak również za wszelkie odstępstwa od warunków niniejszego zgłoszenia całkowitą odpowiedzialność przyjmujemy na siebie.

7) Odpowiedzialnym kierownikiem gorzelni na czas, w niniejszem zgłoszeniu wymieniony, będzie ....

....

.... dn. .... 19 .... r.

L. S.

Właściciel (dzierżawca) gorzelni

Kierownik gorzelni

d c z e n i e.

r. wynosi...( ) litrów
w gorzelni .... № .... zgłoszonych robót w czasie od .... do .... 19 .. r.
.... przeszkód nie znajduję.

19.......... r.

Rozkład

zacierów i kolejności użycia kadzi fermentacyjnych w gorzelni №

na czas od .... do .... 19.......... r.

№№ porządkowe zacierów	Data	№№ użytych kadzi		№№ porządkowe zacierów	Data	№№ użytych kadzi		№№ porządkowe zacierów	Data	№№ użytych kadzi	
		drożdżowych	fermentacyjnych			drożdżowych	fermentacyjnych			drożdżowych	fermentacyjnych

MINISTERSTWO SKARBU

Warszawa, dnia 2 kwietnia 1919 r.

DYREKCJA MONOPOLU SPIRYTUSOWEGO

№ 2394/19.

334.

Do Zarządów Skarbowych (Delegacji Ministerstwa Skarbu).

Dla udostępnienia kontroli nad przychodem, oczyszczaniem i rozchodem spirytusu rektyfikacje obowiązane są prowadzić podług załączonych wzorów następujące książki:

a) książkę magazynu z surówką,
b) „ rektyfikacyjną i
c) „ magazynu z rektyfikatem.

W książce magazynu z surówką zapisuje się na przychód okowita, otrzymywana z gorzelni, rozchód tej okowity z wyszczególnieniem, dokąd i na jakie cele została wypuszczoną, należność skarbowa za wypuszczoną okowitę i sumy wniesione do Kasy Państwowej na poczet tej należności.

Książka rektyfikacyjna, do której, na zasadzie zaświadczonego przez Inspektorat Skarbowy zgłoszenia podług załączonego wzoru, zapisują się na przychód ilości tak surówki, wziętej do oczyszczenia i wyprowadzonej w rozchód podług rubryki 8 książki magazynu z surówką, jakoteż ilości rektyfikatu, wziętego do powtórnego oczyszczenia i wyprowadzonego w rozchód podług rubryki 10 książki magazynu z rektyfikatem, służy dla kontroli procesu rektyfikacji i wykazuje ilość otrzymanego rektyfikatu tak podług wskazówek zegarów, jak i podług obliczeń przedsiębiorcy. Wykazywane codziennie w rubryce 20 tej książki straty przy rektyfikacji, stanowiące różnice między rubrykami 7 a 19, nie są jeszcze stratami ostatecznemi, gdyż dopiero po dokonaniu przez urzędnika skarbowego rewizji i obliczeniu ilości wydzielonych przydatnych do użycia dla celów technicznych olejów fuzlowych (rub. 21) i podlegających zniszczeniu fuzli (rubr. 22), ustalają się w rubryce 23 rzeczywiste straty spirytusu przy rektyfikacji.

Do książki magazynu z rektyfikatem zapisują się na przychód wszystkie produkty rektyfikacji, otrzymane podług książki rektytikacyjnej, nie wyłączając eterów i fuzli. Rozchód rektyfikatu winien być dokładnie wyszczególniony, dokąd i na jakie cele spirytus został wydanym. Również notują się w tej książce należności skarbowe za wydany z magazynu rektyfikat i sumy wniesione do Kasy Państwowej na poczet tych należności.

Wymienione trzy książki mają ścisły związek i wszystkie razem dają dokładny obraz ruchu spirytusu w rektyfikacjach.

Oddziały rektyfikacyjne przy gorzelniach, o ile oczyszczają tylko spirytus wyprodukowany w tejże gorzelni, prowadzą tylko książki: rektyfikacyjną i magazynu z rektyfikatem; jeżeli zaś rektyfikują surówkę innych gorzelni, to obowiązane są pozatem prowadzić wszystkie trzy wymienione wyżej książki specjalnie dla spirytusu, otrzymywanego z innych gorzelni.

Naturalnie, wszystko wyżej wyłuszczone nie dotyczy tych gorzelni, które, posiadając aparaty Barbeta, otrzymują spirytus bezpośrednio w postaci rektyfikatu. Te ostatnie gorzelnie, prócz przewidzianych dla gorzelni ogólnych książek gorzelniczej i magazynowej, innych książek dla kontroli spirytusu nie prowadzą.

Szczegóły, dotyczące zaopatrzenia rektyfikacji i oddziałów rektyfikacyjnych w książki podług załączonych przy niniejszem wzorów, prowadzenia tych książek, sporządzania w nich rachunków miesięcznych i za kampanję, jak również dostarczania odpisów tych książek do Inspektoratów, a z Inspektoratów do Zarządów Skarbowych (Delegacji Ministerstwa Skarbu), oraz nadsyłania przez te ostatnie odpowiednich wykazów miesięcznych i rocznych do Dyrekcji Monopolu Spirytusowego, są identyczne z przewidzianymi w stosunku do prowadzenia książek w gorzelniach i podanymi w okólniku Dyrekcji Monopolu Spirytusowego z dn. 18 marca r. b. № 1567.

Załączniki: Cztery wzory:
a) książki magazynu z surówką,
b) książki rektyfikacyjnej,
c) książki magazynu z rektyfikatem,
d) zaświadczenia.

Za Ministra Skarbu
Dyrektor
Dr. Nowicki.

Wzór.

Zaświadczenie

L.

Niniejszym zaświadczam, że do oczyszczenia w

Rektyfikacji powiatu ..., należącej do ...

w terminie od ... do ... 19... r.

na warunkach, wymienionych w poniższem zgłoszeniu, spirytusu w ilości ... stopni hektolitrowych (litrów alkoholu bezwodnego) przeszkód nie znajduję.

m. ..., dn. ... 19 r.

L. S.

Inspektor Skarbowy

Stempel

Do Inspektoratu Skarbowego w ...

Zgłoszenie

W ... Rektyfikacji powiatu ..., znajdującej się przy gorzelni ... № ... i należącej do ...
..., a dzierżawionej przez ...
odbywać się będzie oczyszczanie spirytusu w czasie od dnia ... do dnia ...
19... r. włącznie na następujących warunkach:

1) do oczyszczenia wziętym będzie spirytus w ilości ...
...
(...) stopni hektolitrowych (litrów alkoholu bezwodnego).

2) Prace przy oczyszczaniu spirytusu we wskazanym wyżej terminie rozpoczynać się będą codziennie o godz. ... rano, a kończyć o godz. ... wieczorem. Robót nocnych nie będzie.

3) Odpowiedzialność za zachowanie przepisów skarbowych i fabrycznych na czas trwania robót, związanych z oczyszczeniem spirytusu podług niniejszego zgłoszenia, przyjmuje na siebie ...
... któremu przepisy te są znane.

dn. ... 19 ...r.

L. S.

Podpisy

(Strona 1-sza). **Wzór.**

KSIĄŻKA
magazynu z rektyfikatem

Rektyfikacji w .... powiatu ....

należącej do ....

Zarządu Skarbowego (Deleg. Min. Skarbu) w ....

na kampanję 19.... r.

* Podług tego wzoru prowadzą się książki w rektyfikacjach, jak również w oddziałach rektyfikacyjnych przy gorzelniach

(Strona 2-ga).

Data	Skąd	Przychód					Roz							
		Rektyfikat (Stopni hektolitrowych (litrów alkoholu bezwodnego))					Nr. świadectwa przewozowego	Komu i dokąd spirytus wydano	Stopni hektolitrowych (litrów					
		I gatunku	II gatunku	III gatunku	Eterów i fuzli	Ogółem			na rektyfikację	do rozlewni	do likierni	do octowni	do denaturacji	dla wojska
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Z przeniesienia													
	Do przeniesienia													

(Strona 3-cia—dalszy ciąg 2 strony).

chód				Pozostałość w stopniach hektalitrowych (litrach alkoholu bezwodn.)	Należność skarbowa podług cen sprzedażnych za wyprowadzony w rozchód spirytus (Marek i fenigów)									Wniesiono do Kasy Państwowej			
alkoholu bezwodn.)															za kwitem		Suma
na inne potrzeby	zniszczono fuzli	zaniki magazynowe	Ogółem		do likierni po	do octowni po	do denaturacji po	dla wojska po	na inne potrzeby po	zniszczone fuzle po	zaniki drogowe po	zaniki magazynowe po	Ogółem	jakiej	data	L.	Mk. f.
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33

335.

PRZEPISY TYMCZASOWE

w sprawie dozorowania rektyfikacji i rozlewni, a także miejsc sprzedaży spirytusu i wyrobów wódczanych.

§ 1.

Urzędnicy i funkcjonarjusze skarbowi, naznaczeni na stały pobyt w rektyfikacjach i rozlewniach obowiązani wglądać w porządek wszelkich robót, i pilnie baczyć, aby po za kontrolą i bez opłacenia należności spirytus i wódka nie były wypuszczane i aby niniejsze przepisy były ściśle przestrzegane.

§ 2.

Wszelkie naczynia, w których przechowywany będzie spirytus i wódka tak w rektyfikacjach i rozlewniach, jako i w magazynach przy nich powinny być dokładnie wymierzone; przy naczyniach mają być płynowskazy ze skalą lub też calówki (laski miernicże), za pomocą których możnaby określić dokładnie ilość płynu.

§ 3.

Zbiorniki wymierza się, o ile możności, odlewem, znacząc kreskami wysokość pozostałego płynu, aż do wyczerpania pozostałości. Na dokonaną czynność wymiaru spisuje się protokół z dołączeniem rysunku podziałki na calówce czy też skali płynowskazu.

§ 4.

W rektyfikacjach i rozlewniach należy mieć komplet miar toczonych stemplowych o pojemności wiadrowej (1, $^1/_4$, $^1/_{20}$, $^1/_{40}$, $^1/_{100}$) i litrowej (50, 20, 10, 5, 1, $^1/_2$), a także cechowaną wagę z ciężarkami na obciążenie przynajmniej 10 M.C. (1000 kg.).

§ 5.

Zwracać uwagę na zachowanie w całości zabezpieczeń na aparatach odpędowych, przyrządach mierniczych, odbieralnikach i innych naczyniach; w razie uszkodzenia należy wyjaśnić przyczynę i dokonać zamiany bezzwłocznie.

§ 6.

Obowiązkowem jest codziennie sprawdzanie książek, raportów, aktów, wykazów, świadectw przewozowych i t. p.; sprawdzanie winno być zakończone nie później jak następnego dnia.

§ 7.

Należy być obecnym przy wszelkich dokonywanych rewizjach, ustaleniu pozostałości spirytusu, wódek, szkła, materjałów i t. p., a w razie ujawnienia jakichkolwiek niedokładności, bezzwłocznie i szczegółowo zawiadamia się swego zwierzchnika, który obowiązany natychmiast wydać należne zarządzenie.

§ 8.

Dostarczona surówka do rektyfikacji czy też rektyfikat do rozlewni ma być przyjęty bezzwłocznie. Przytem należy sprawdić, czy pieczęcie lub plomby na beczkach są w całości i czy ilość beczek, numery i objętość tych odpowiadają wykazowi na świadectwie; w razie ujawnienia uszkodzenia zabezpieczenia czy innych niedokładności trzeba spostrzeżone odnotować. Po otwarciu beczek zwraca się uwagę, czy spirytus ma zwykły wygląd, smak i zapach, gdyż tylko taki może być przyjęty. O przyjęciu surówki do rektyfikacji czy rektyfikatu do rozlewni ma być sporządzony akt, zgodnie z tymczasowymi przepisami z dnia 28 lutego 1919 r. w sprawie ruchu spirytusu na gorzelniach i rektyfikacjach.

§ 9.

Przyjęcie surówki do rektyfikacji i rektyfikatu do rozlewni odbywa się za pomocą mierników, których wymiar powinien być sprawdzany przynajmniej dwa razy na rok. Jeżeli zaś takich mierników niema, to należy przyjęcie i wydawanie spirytusu odbywać w sposób dający możność dokładnego określenia ilości płynu.

§ 10.

Wydawanie i odbiór spisytusu ma się odbywać zgodnie ze wskazówkami, przewidzianemi § 8 przepisów tymczasowych z dnia 28 lutego 1919 r. w sprawie dozorowania uruchomionych gorzelni, drożdżowni i rektyfikacji. Jeżeli odbiór, czy wydawanie spirytusu odbywa się za pomocą mierników, to próba odbiera się do jednego większego naczynia za pośrednictwem kurków, umieszczonych na różnych poziomach miernika.

§ 11.

Wydawanie surówki z magazynu do rektyfikowania odbywa się w obecności funkcjonarjusza straży skarbowej. Ilość surówki i produktów rektyfikacji (II i III gatunek, a w wyjątkowych razach I gatunek), wziętych do oczyszczania ściśle się określa i bezzwłocznie zapisuje do książki rektyfikacyjnej.

§ 12.

Po ukończeniu odpędu z każdego nabicia należy zapisać rezultaty do odpowiednich książek z uwzględnieniem wszystkich rubryk; od czasu do czasu trzeba sprawdzać działalność aparatów mierniczych z określeniem % wahania.

§ 13.

Odbieralniki po określeniu ilości. otrzymanej z odpędu, winny być zupełnie opróżniane.

§ 14.

Przed oddaniem rektyfikatu I gatunku, jako gotowego produktu, do magazynu ma być wzięta próba na kwas siarczany cięż. gat. I. 84, smak, zapach i bezbarwność.

Próba na czystość odbywa się według zasad następujących: kolbkę trzeba starannie przemyć kwasem siarczanym ciężaru gatunkowego 1,84, a następnie spirytusem, z którego ma się brać próbę. Po wyschnięciu do kolbki nalewa się odmierzone uprzednio 10^3 cent. spirytusu, do czego dodaje się w trzykrotnych dawkach 9^3 cent. kwasu siarczanego cięż. gat. 1,84; przy nalewaniu zarówno spirytusu jak i kwasu siarczanego trzeba uważać, aby cała odmierzona ilość zo-

stała do kolbki przelana. Przy dolewaniu kwasu siarczanego temperatura płynu znacznie się podnosi i przy nieostrożnym pierwszym dolaniu łatwo płyn może wyprysnąć; należy więc zachować ostrożność, aby płyn nie prysnął do oczu lub nie wypalił ubrania.

Po zmięszaniu zawartości w kolbce, przez nadanie cieczy ruchu wirowego, przystępuje się do ogrzania płynu nad lampką spirytusową do wrzenia w ten sposób, aby płomień obejmował całą zawartość kolbki przy ciągłem utrzymywaniu ruchu wirowego cieczy w kolbce. Na krótko przed ukazaniem się pierwszych pęcherzyków odczuwa się słaby trzask w kolbce i to jest chwila zwrócenia bacznej uwagi, aby płyn nie wyprysnął. Nie należy jednak nadawać zbyt silnego wirowania płynowi, aby uchwycić odpowiednią chwilę doprowadzenia płynu do wrzenia. Gotowanie jest skończone, gdy cała powierzchnia płynu pokryje się drobnymi pęcherzykami. Następnie płyn w kolbce pozostaje do zupełnego ostygnięcia, co trwa około 20 minut; sztuczne ochładzanie jest wzbronione. Po wystygnięciu całą zawartość z kolbki należy przelać do probówki o płaskim dnie, a w drugą taką próbówkę nalać spirytusu; obie próbówki, napełnione do znajdującej się kreski, wstawia się do pudełka, eliminującego światło boczne i górne. Jeżeli próba spirytusu, przegotowanego z kwasem siarczanym, pozostaje zupełnie bezbarwna i niema różnicy przy porównaniu ze spirytusem w drugiej próbówce, to badany spirytus wytrzymuje próbę na czystość. Spirytus, niewytrzymujący tej próby, lub też o niezwykłym dla niego zapachu i smaku lub mętny nie może być przyjęty, a podlega powtórnemu oczyszczeniu.

§ 15.

Należy w butelkach stale sprawdzać moc spirytusu 90° i wódki 45°; wahanie mocy możebne w granicach najwyżej do 0,2° w jedną lub w drugą stronę. Przemiar zawartości płynu w butelkach odbywa się w ten sposób: stemplowane miary należy przepłukać spirytusem odpowiedniej tęgości, odwrócić do góry dnem tak, aby pozostałość płynu co do kropli spłynęła, a następnie przelewa się zawartość butelki, wziętej z pod rozlewaczki, do odpowiedniej przepłukanej i osuszonej miary $^1/_4$, $^1/_{20}$, $^1/_{40}$ wiadra (3.0, 0.6, 0.3 litra); po nakryciu tej miary szkłem sprawdza się, czy miara jest zupełnie wypełniona, czy też pozostaje „oko". Jeżeli przy normalnej temperaturze + $12\frac{1}{2}$ R. niedolew stanowiłby powyżej 10^3-cent. dla $^1/_4$ wiadra (3.0 litra), $3\frac{1}{2}^3$ cent. dla $^1/_{20}$ wiadra (0.6 litra) i $1^3/_4{}^3$ cent. dla $^1/_{40}$ wiadra (0,3 litra), to rozlewaczki powinny być bezzwłocznie odpowiednio ustawione.

§ 16.

Butelki po zakorkowaniu należy odwracać dnem do góry i bacznie pod światło przeglądać, czy zawartość nie jest mętną, czy nie cieknie, czy nie pływają jakie kawałki korków i t. p. Wysortowany towar po takim przeglądzie ma być przerobiony.

§ 17.

Butelki powinny być starannie zakorkowane i obanderolowane; występująca część korka równiutko odcięta. Na środek korka nakłada się cieniutka warstwa gorącego laku, a następnie banderola, środek której przyciska się stemplową pieczątką, a dwie połówki po przeciwległych stronach szyjki nalepia się szczelnie, gładko i bez uszkodzeń.

§ 18.

Banderole pozostają pod ścisłą kontrolą i wszystkie wypadkowo w robocie uszkodzone mają być przechowane do obrachunku.

§ 19.

Etykiety nalepia się mniej więcej na $^1/_4$ wysokości butelki, prosto, równo i szczelnie. Na etykietach ma być oznaczona: nazwa rozlewni ze wskazaniem miejscowości, miara i moc, a także cena oddzielnie spirytusu i wódki i oddzielnie butelki. Etykiety także pozostają pod ścisłą kontrolą.

§ 20.

Codziennie określa się ściśle ilość wydanych z rozlewni do magazynu butelek spirytusu mocy 90% i wódki 45%.

§ 21.

Sporadycznie należy w rozlewni brać próby rektyfikatu na kwas siarczany, a w magazynie rozlewni sprawdzać czy wódka w butelkach, względnie w specjalnym zbiorniku do wydawania odbiorcom do własnych naczyń, nie mętnieje. Zmętniałe płyny należy powtórnie przerabiać.

§ 22.

Wydawanie z magazynu i rozlewni spirytusu i wódki we flaszkach, a także do własnych naczyń odbiorców, odbywa się po zapłaceniu należności i na mocy asygnat. Wydawanie spirytusu do własnych naczyń odbiorców odbywa się zawsze w obecności urzędnika i naczynia zostają opieczętowane pieczęcią tegoż urzędnika.

§ 23.

Książka magazynu rozlewni zamyka się każdodziennie i wykazuje się w niej pozostałość, która powinna odpowiadać istotnej pozostałości w magazynie, co należy sprawdzić.

§ 24.

Na należytości, jakie mają być pobrane od odbiorców, wypisuje się asygnaty, jako dowody na wpłacenie należnych kwot bądź do Kas Państwowych, bądź też do Kasy biura rozlewni, czy rektyfikacji.

§ 25.

Wydawanie spirytusu i wódek z magazynu odbywa się na mocy duplikatów świadectw przewozowych, które codziennie mają być zwracane do biura rozlewni, czy rektyfikacji z innemi dowodami. Po sprawdzeniu duplikaty świadectw przynajmniej raz na tydzień zostają skierowane do Inspektoratów dla porównania ze świadectwami w miejscach sprzedaży trunków, a następnie zwrotu do biura rozlewni; odbiorca spirytusu i wódki otrzymuje przepustkę na wywóz.

§ 26.

Odźwierny przy bramie terytorjum rektyfikacji czy rozlewni, sprawdza ilość naczyń, wywożonych z spirytusem i wódką, i odbiera przepustkę. Przewóz spirytusu i wódki odbywa się za świadectwami przewozowemi.

§ 27.

Codziennemu i bardzo dokładnemu sprawdzeniu podlegają: asygnaty, świadectwa przewozowe i przepustki przypadające Skarbowi należytości i wpłacone kwoty do Kas Państwowych, czy też do Kasy biura rektyfikacji lub rozlewni. Zauważone jakiekolwiek sprzeczności czy niedokładności należy bezwłocznie wyjaśnić i usunąć.

§ 28.

Dostarczane butelki przez dostawców i zwracane przez odbiorców należy układać w takim porządku, aby była możność, w każdym czasie łatwego policzenia. Butelki uszkodzone, lub zanieczyszczone niepowinny być przyjmowane. Przynajmiej raz na miesiąc należy zapas butelek w magazynie sprawdzić i porównać z pozostałością książkową. Pożądanem jest sprawdzanie przychodu i rozchodu materjałów, jako to: węgla na opał, korków, laku i t. p.

§ 29.

Co miesiąc za miesiąc ubiegły przedkładane być mają za pośrednictwem Inspektoratów Zarządom Skarbowym, względnie Delegacjom Ministerstwa Skarbu, raporty co do obrotu spirytusu, wódki i butelek. Po sprawdzeniu i zaksięgowaniu raporty według załączonych wzorów, przedłożone być winny Dyrekcji Monopolu Spirytusowego koniecznie w pierwszej połowie każdego miesiąca.

§ 30.

Należy pilnie baczyć, aby Krajowa Spółka Gorzelnicza przy wykonaniu Monopolu Spirytusowego ściśle stosowała się do wydanych przepisów i warunków, wskazanych w zawartej z nią umowie. Miesięczne i wszelkie inne obrachunki czynione z Krajową Spółką Gorzelniczą należy szczegółowo i dokładnie sprawdzać.

§ 31.

Sprzedaż spirytusu i wódek w zamkniętych naczyniach w miejscach detalicznej sprzedaży ma się odbywać po cenach, wskazanych na etykietach butelek i w cenniku, który winien znajdować na widocznym miejscu w zakładzie. W zakładach, które uzyskały prawo sprzedaży wódek na kieliszki, ilość otwartych butelek powinna odpowiadać istotnej potrzebie.

§ 32.

Miejsca sprzedaży spirytusu i wódek podlegają możliwie częstemu zwiedzaniu celem przekonania się o legalnem prowadzeniu handlu.

Warszawa, dnia 14 marca 1919 roku.

Za Ministra Skarbu:

Dyrektor ***Dr. Nowicki.***

Raport

magazynu z surówką przy rektyfikacji w

własność ....

za miesiąc .... 19 ..... roku

	Stopni hektolitrowych (litrów alkoholu bezwodn.)	U W A G I
Pozostało na 1 .... 19 ..... roku		
Przyjęto		
....		
Razem w przychodzie		
Wydano do rektyfikacji		
Sprzedano		
....		
....		
Razem w rozchodzie		
Powinno być		
Znaleziono		
Zanik { ilość stopni hektolitrowych		
Zanik { % w stosunku do przychodu		
Od początku roku do 1 .... 19 ..... r.		
w przychodzie . . . . -		
w rozchodzie		
Powinno być		
Znaleziono		
Zanik { ilość stopni hektolitr.		
Zanik { % w stosunku do przychodu		

Podpisy

Raport

oddziału rektyfikacyjnego przy rektyfikacji w ....

własność ....

za miesiąc .... 19......... roku

(w celu wyjaśnienia strat na aparacie)

	Ilość stopni hektolitrowych (litrów alkoholu bezw.) spirytusu, wydanego do aparatu					
	Surówka	Rektyfikat			Fuzle i etery	Razem
		I gatunku	II gatunku	III gatunku		
W miesiącu .... 19 ... r.						
wydano do aparatu						
otrzymano z aparatu						
Straty: stopni hektolitrowych . .						
Straty: $^0/_0$ w stosunku do ilości, wydanej do aparatu . .						
Od początku roku:						
Do 1 .... 19 ... r.						
wydano do aparatu						
otrzymano z aparatu						
Straty: stopni hektolitrowych . .						
Straty: $^0/_0$ w stosunku do ilości, wydanej do aparatu . .						

Podpisy

RAPORT

oddziału rektyfikacyjnego przy rektyfikacji w ....

własność ....

za miesiąc .... 19 .... roku

(w celu wyjaśnienia strat przy przechowywaniu)

	Ilość stopni hektolitrowych (litrów alkoholu bezw.)					
	Surówka	REKTYFIKAT I gatunku	REKTYFIKAT II gatunku	REKTYFIKAT III gatunku	Fuzle i etery	Razem
Na 1 .... 19 r. pozostało						
Przyjęto z magazynu						
Otrzymano z aparatu						
Razem w przychodzie. .						
Wydano do aparatu						
„ „ magazynu						
Zniszczono na mocy aktu						
Strat na aparacie zanotowano.	—	—	—	—	—	—
Razem w rozchodzie . .						
Powinno być						
Znaleziono						
Straty { stopni hektolitrowych						
Straty { % w stosunku do przychodu .	—	—	—	—	—	—
Od początku roku do 1 19 r.						
w przychodzie*)						
w rozchodzie*)						
Powinno być						
Znaleziono						
Straty { stopni hektolitrowych						
Straty { % w stosunku do przychodu .	—	—	—	—	—	—

Podpisy

Uwaga: *) Na przychód składają się ilości, pozostałe na 1 stycznia, jak również przyjęte z magazynu, otrzymane z aparatu i t. d., rozchód zaś stanowią ilości, wydane do aparatu, wydane do magazynu, zniszczone na mocy aktu, straty na aparacie zanotowane i t. p.

RAPORT

magazynu z rektyfikatem przy rektyfikacji w

własność ....

za miesiąc .... 19 ...... roku

	Ilość stopni hektolitrowych (litrów alkoholu bezw.)					UWAGI
	REKTYFIKAT			Fuzle i etery	Razem	
	I gatunku	II gatunku	III gatunku			
Na 1 .... 19 r. pozostawało						
Otrzymano z rektyfikacji . .						
Razem .						
Wydano do rozlewni . . .						
„ odbiorcom						
„ do rektyfikacji . . .						
....						
Razem. .						
Powinno być						
Znaleziono						
Straty: ilość stopni hektolitrowych . . .						
Straty: % w stosunku do przychodu . . .						
Od początku roku:						
Do 1 .... 19 r. w przychodzie						
Do 1 .... 19 r. w rozchodzie						
Powinno być						
Znaleziono						
Straty: ilość stopni hektolitrowych . . .						
Straty: % w stosunku do przychodu . . .						

Podpisy

UWAGA. Według tego wzoru mają być składane raporty o ruchu spirytusu w magazynach przy rozlewniach, znajdujących się oddzielnie, a nie przy rektyfikacjach.

Raport № ....

rozlewni (oddział rozlewu) w ....

własność ....

za miesiąc .... 19 .... r.

	Ilość butelek	Ilość litrów płynu	Stopni hektolitrowych (litrów alkoholu bezw.)
Pozostałość na 1 .... 19 .... r.	———	———	....
Wzięto do magazynu rektyfikatu	———	———	....
....	....	....	....
Razem w przychodzie .		....	....
Rozlano i wydano do magazynu:			
a) **spirytusu 90°**:			
w butelkach 3,0 litr. ($^1/_4$ wiadra)	....	....	....
„ „ 0,6 „ ($^1/_{20}$ wiadra) . . .	....	....	....
b) **wódki 45°**			
w butelkach 0,6 litr. ($^1/_{20}$ wiadra)	....	....	....
Wydano do rezerwuaru magazynowego	....	....	....
Razem w rozchodzie .	....	....	....
Powinno być	....	....	....
Znaleziono	....	....	....
Strata { stopni hektolitrowych (litrów alkoh. bezw.) . .	....	....	
Strata { % w stosunku do ogólnego przychodu . .	....	....	....
Od początku roku do 1 .... 19 .... r.			
w przychodzie	....	....	....
w rozchodzie	....	....	
Powinno być na 1-go .... 19 .... r. . .	....	....	....
Znaleziono	....	....	....
Strata { stopni hektolitrowych (litrów bezw. alk.). . .	....	....	....
Strata { % w stosunku do ogólnego przychodu . .	....	....	....

Podpisy

Raport №

magazynu z gotowymi wyrobami przy rozlewni w .... własność ....

za miesiąc .... 19.....r.

	W butelkach							W rezerwuarze ze spirytusem 90°		Razem litrów alkoholu bezwodnego	UWAGI
	Spirytus 90°				Wódka 45°						
	Ilość butelek		Litrów płynu	Litrów alkoholu bezwodn.	Ilość butelek 0,6 litr.	Litrów płynu	Litrów alkoholu bezwodn.	Litrów płynu	Litrów alkoholu bezwodn.		
	3,0 litr. (1/4 wiadr.)	0,6 litr. (1/20 wiadr.)									
Pozostało na 1 19											
Otrzymano z rozlewni											
....											
Razem w przychodzie .											
Wydano z magazynu											
Powinno być											
Znaleziono											
Strata { stopni hektolitrowych . . .											
Strata { % w stosunku do przychodu											
Od początku roku do 1 .... 19 ... r.											
w przychodzie											
„ rozchodzie											
Powinno być na 1 19											
Znaleziono											
Strata { stopni hektolitrowych . . .											
Strata { % w stosunku do przychodu											

Podpisy

№ 24. Pozycja 335—I. 47

№ 24.

Pozycja 335--g.

48

RAPOR

obrotu spirytusu skażonego w magazynie rozlewni

za miesiąc

	Spirytus skażony w rezerwuarze				
	Litrów płynu	Litrów alkoholu bezwodnego	Litrów płynu denaturatu	Otrzymano po denaturacji: Litrów płynu	Otrzymano po denaturacji: Litrów alkoholu bezwodn.
Pozostało 1-go 19					
Otrzymano					
Razem w przychodzie .					
Wydano do rozlewu					
do naczyń odbiorców .					
Razem w rozchodzie .					
Powinno być					
Znaleziono					
Strata { Ilość stopni					
Strata { % w stosunku do przychodu					
Od początku roku do 1 19					
w przychodzie					
w rozchodzie					
Powinno być na 1 .... 19.....					
Znaleziono					
Strata { Ilość stopni hektolitr. . .					
Strata { % w stosunku do przychodu					

Podpisy

T № ....

.... **własność**

...... *19* .... *roku.*

	W butelkach				Uwagi
	Ilość butelek		Litrów płynu	Litrów alkoholu bezwodn.	
	3,0 litr.	0,6 litr.			
Pozostało na 1-go 19	—	—	......	......	
Otrzymano z rozlewni	......	......	......	......	
....	......	......	......		
Razem w przychodzie .	......	......	......	......	
Sprzedano (rozchód)	......	......	......	......	
Powinno być	......	......	......	......	
Znaleziono	......	......	......	......	
Straty { stopni hektolitrowych . .	......	......	......	......	
Straty { stosunek % do przychodu .	......	......	......	......	
Od początku roku do 1 19					
w przychodzie	......	......	......	......	
w rozchodzie	......	......	......	......	
Powinno być na 1 19	......	......	......	......	
Znaleziono	......	......	......	......	
Straty { ilość stopni hektolitr. . .	......	......	......	......	
Straty { % w stosunku do przychodu	......	......	......	......	

Raport №

obrotu butelek ....

własność ....

za miesiąc .... 19...... r.

	3,0 litr. (1/4 wiadra)	0,6 litr. (1/20 wiadra)
Pozostało na 1 .... 19...... r.		
Przyjęto od dostawców		
Przyjęto od detalistów		
Razem w przychodzie		
Sprzedano		
. . . . .		
Razem w rozchodzie		
Powinno być		
Znaleziono:		
a) różnych		
b) ze spirytusem i wódką		
Razem		
Straty: sztuk		
Straty: stosunek procentowy do przychodu		
Od początku roku do 1 .... 19...... r.		
w przychodzie		
w rozchodzie		
Powinno być na 1-go .... 19...... r.		
Znaleziono		
Straty: sztuk		
Straty: stosunek procentowy do przychodu		
Podpisy		

MINISTERSTWO SKARBU

DYREKCJA
MONOPOLU SPIRYTUSOWEGO

№ 2448/19.

Warszawa, dnia 3 Kwietnia 1919 r.

336.

OKÓLNIK.

Do wszystkich Zarządów Skarbowych i Delegacji Ministerstwa Skarbu.

Na mocy § 17 Przepisów tymczasowych w sprawie dozorowania rektyfikacji i rozlewni z dnia 14 marca r. b. naczynia z wódką i spirytusem **winny być banderolowane.** Czynność ta była przewidywana z tego względu, że nie spodziewano się znaleźć **na rynku koniecznej ilości laku do zabezpieczenia naczyń.**

Ponieważ w praktyce okazało się, że nalepianie opasek połączone jest ze znacznemi trudnościami technicznemi i kosztami na robociznę, natomiast zdołano nabyć dostateczną ilość laku, przeto Dyrekcja Monopolu Spirytusowego na przedłożenie Krajowej Spółki Gorzelniczej uznała za wskazane zaniechać wymagania co do nalepiania opasek (banderoli), natomiast żądać, aby naczynia były odpowiednio lakowane i pieczętowane w ten sposób, aby dostęp do zawartości naczynia nie był możliwy bez uszkodzenia pieczątki.

Powyższe wyjaśnienie poleca się przyjąć do wiadomości i wydać stosowne zarządzenia.

Dyrektor Monopolu Spirytusowego

w/z (—) *A. Hyżycki.*

337.

PRZEPISY TYMCZASOWE

w sprawie wyrobu wódek w prywatnych wódczarniach.

§ 1.

Wyrób wódek w prywatnych likierniach dozwolony za pozwoleniem Dyrekcji Monopolu Spirytusowego i to tylko takich wyrobów, jakie będą wskazane w uzyskanym pozwoleniu.

§ 2.

Osoby, pragnące otworzyć likiernię dla wyrobu wódek, składają podanie do Dyrekcji Monopolu Spirytusowego z dołączeniem planu, opisu likierni, a także wykazu wyrobów, jakie są projektowane. W wykazie tym ma być wskazane: nazwa wyrobu, moc i ceny (najniższa i najwyższa) w sprzedaży detalicznej wyrobów w naczyniach 0.6 i 0.3 litra objętości ($^1/_{20}$ i $^1/_{40}$ wiadra). Ceny w sprzedaży detalicznej muszą być wyższe od ceny wódki zwyczajnej 45°, wyrabianej w rozlewniach z polecenia Skarbu.

§ 3.

Likiernia powinna posiadać następujące osobne oddziały: 1) skład dla spirytusu, 2) skład dla wyrobów wódczanych, gdzie w oddzielnym miejscu mogą być przechowywane soki, nastoje, koniaki, araki, esencje i t. p., potrzebne do wyrobu wódek, 3) skład do przechowywania wódek rozlanych w naczynia, ale jeszcze nieobanderolowanych i 4) skład dla wyrobów zupełnie wykończonych i obanderolowanych.

§ 4.

Naczynia dla przechowywania spirytusu, koniaków, araków, soków, nastoi, esencji i wyrobów wódczanych mają być wymierzone przez urzędnika skarbowego i mieć calówki lub płynowskazy ze skalą, za pomocą których możnaby dokładnie określić ilość płynu. O dokonanej czynności ma być spisany protokół z dołączeniem rysunku podziałki na calówce, czy u płynowskazu.

§ 5.

W likierniach powinien być komplet miar toczonych stemplowanych o pojemności wiadrowej (1, $^1/_4$, $^1/_{20}$, $^1/_{40}$, $^1/_{100}$) i litrowej (50, 20, 10, 5, 1, $^1/_2$), cechowane alkoholometry, termometry i tablice redukcyjne, a także mały aparacik odpędowy, używany przy sprawdzaniu tęgości wyrobów wódczanych.

§ 6.

Dyrekcja Monopolu Spirytusowego zawiadamia Zarząd Skarbowy, względnie Delegację Ministerstwa Skarbu, o wydanych pozwoleniach na prawo wyrobu wódek w likierniach ze wskazaniem i samych wyrobów, jakie mają być wyrabiane. Zarządy Skarbowe, względnie Delegacje Ministerstwa Skarbu, po otrzymaniu takiego zawiadomienia czynią odpowiednie zarządzenia.

§ 7.

Wyrób wódek dozwolony wyłącznie z rektyfikatu, nabywanego od Skarbu po cenach oznaczonych. Aż do czasu ustalenia dostatecznych zapasów spirytusu, kontyngent do wyrobu wódek będzie wyznaczany każdej poszczególnej likierni przez Dyrekcję Monopolu Spirytusowego.

§ 8.

Przy wyrobie wódek nie wolno używać domieszek ostrych i wpływających ujemnie na zdrowie. Nazwy wódek w rodzaju: wiśniowa, malinowa i t. p. powinny odpowiadać rzeczywistości, a nie stanowić jakieś surogatowe wyroby.

§ 9.

Okres rachunkowy likierni biegnie od 1 lipca do 1 lipca; przed rozpoczęciem robót, czy też sprzedaży wyrobów w nowym okresie, powinien być wykupiony patent.

§ 10.

Na wyrób wódek fabrykant przedkłada Inspektoratowi deklaracje w trzech egzemplarzach, z których po sprawdzeniu i zaświadczeniu jeden egzemplarz zwraca się fabrykantowi, drugi przedkłada się Zarządowi Skarbowemu, względnie Delegacji Ministerstwa Skarbu, a trzeci pozostaje w Inspektoracie. W złożonej deklaracji ma być wskazana ilość potrzebnego spirytusu, koniaku, araku, soków, esencji i t. p. na wyrób wódek, ilość wyrobów wódczanych, jaka ma być rozlana w naczynia ze wskazaniem nazwy i mocy wyrobów, objętości naczyń i ceny w detalicznej sprzedaży, a także ilość potrzebnych banderoli i przypadającej Skarbowi należytości za banderole i 5% pobór od ceny sprzedażnej wyrobów w detalicznej sprzedaży.

§ 11.

Równocześnie ze zwrotem zaświadczonej deklaracji, Inspektorat zarządza wydanie banderoli po cenie 20 fen. za jedną banderolę. Zarządzenie to ma być wpisane do książki na pobór banderoli. Ilość wydanych banderoli ze wskazaniem oddzielnie dla naczyń 0.6 litra i dla naczyń 0.3 litra ma być odnotowana w osobnej, w tym celu zaprowadzonej książce, co ma być stwierdzone podpisem osoby, która wydała banderole, i przyłożona urzędowa pieczęć.

§ 12.

Banderole, po otrzymaniu w fabryce, bezzwłocznie mają być ostemplowane fabryczną pieczęcią i winny być przechowywane w takim porządku, aby sprawdzenie pozostałości nie sprawiało żadnej trudności.

§ 13.

Wydawanie spirytusu, koniaku, araku, soków, esencji i t. p. do wyrobu wódek i rozlew wódek do naczyń mogą być dokonane dopiero po otrzymaniu złożonej przez fabrykanta, a zaświadczonej przez Inspektorat deklaracji na wyrób wódek.

§ 14.

Banderole wydawane są codziennie w ilości, potrzebnej do oklejania naczyń; reszta ma być przechowywana oddzielnie, jako zapas.

§ 15.

Uszkodzone banderole w robocie nie podlegają zamianie, ani też nie podlega potrąceniu 5% pobór od ceny sprzedażnej tych wyrobów, które nie mogły być wydane z likierni z powodu uszkodzenia banderoli w czasie samej roboty, czy też przy przechowywaniu w magazynie.

§ 16.

Rozlewanie wódek odbywa się albo w oddziale wyrobu wódek, albo też w oddziale dla przechowywa-

nia rozlanych. lecz jeszcze nieobanderolowanych wyrobów.

§ 17.

Wódki mogą być rozlewane wyłącznie w naczynia 0.6 i 0.3 litra, które starannie mają być zakorkowane i obanderolowane. Na gładką powierzchnię korka, pokrytą cienką warstwą gorącego laku, nakłada się banderola, środek której przyciska się pieczątką fabryczną, a dwie połówki banderoli nalepia się gładko i bez uszkodzeń po przeciwległych stronach szyjki butelki.

§ 18.

Na etykietach, naklejonych na naczyniach, oznacza się: nazwa likierni i miejscowość, nazwa wyrobu, moc, objętość naczynia i cena wódki w detalicznej sprzedaży. Powyżej ceny. wskazanej na etykiecie, sprzedaż jest wzbroniona.

§ 19.

Wyroby wódczane, rozlane w naczynia, mają być w magazynach likierni poustawiane na półkach według objętości naczynia i ceny sprzedażnej wyrobu, tak, aby była możność łatwego i prędkiego sprawdzenia.

§ 20.

Wydawanie wyrobów wódczanych i przewóz do miejsca przeznaczenia odbywa się za świadectwami przewozowemi, w których wskazana ma być: nazwa wyrobu, ilość butelek i objętość i cena w sprzedaży detalicznej. Duplikaty świadectw przynajmniej raz na tydzień rozsyłane być mają Inspektoratom tych miejscowości, do których zostały skierowane wyroby. Po sprawdzeniu ze świadectwami duplikaty zwraca się Inspektoratowi dla przechowania i zniszczenia po upływie roku od chwili wydania.

§ 21.

W likierniach mają być prowadzone książki: a) magazynowa dla spirytusu, b) magazynowa dla spirytusu, nalewanego na owoce i jagody, dla soków, araków, koniaków, esencji i t. p., jakie mają być użyte dla wyrobu wódek, c) produkcyjna o wydanym spirytusie, sokach, esencjach i t. p. do wyrobu wódek i o rozlewie wyrobionych wódek do naczyń i o przychodzie i rozchodzie banderoli, d) magazynowa o wydanych pozwoleniach na wyrób wódek, wyrobionej ilości tychże i sprzedaży gotowych wyrobów.

§ 22.

Książki w likierniach winny być prowadzone codziennie i nie wolno zapisów do książki odkładać na dzień następny. W książce produkcyjnej zapisuje się ta ilość wódek rozlanych w naczynia, jaka została rozlana i obanderolowana.

§ 23.

Przenoszenie do magazynu dla przechowywania obanderolowanych naczyń z wyrobami dokonywa się codziennie po skończonej robocie; wydawanie odbiorcom wyrobów bezpośrednio z oddziału przeznaczonego do rozlewu i obanderolowania wzbronione.

§ 24.

Na likierni ma stały pobyt urzędnik czy funkcjonarjusz Straży Skarbowej, któremu fabrykant bezpłatnie wyznacza mieszkanie z opałem, oświetleniem i niezbędnym umeblowaniem. Niezależnie od tego likiernie mają być zwiedzane możliwie często przez urzędników Inspektoratu, jakoteż Zarządu Skarbowego względnie Delegacji Ministerstwa Skarbu.

§ 25.

Urzędnicy i funkcjonarjusze Straży Skarbowej obowiązani sprawdzać ilość spirytusu, koniaku, araku, soków, esencji i t. p. wydawanych do wyrobu wódek, a także ilość i jakość wyrabianych wódek, tak co do gatunku i mocy, jakoteż i miary. Niedolew nie może być wyżej $3^1/_2{}^3$ ctm. dla 0.6 litra ($^1/_{20}$ wiadra) i $1^3/_4{}^3$ ctm. dla 0.3 litra ($^1/_{40}$ wiadra). Pilnie baczyć należy, aby świadectwa przewozowe, wszelkie akta i książki były starannie i dokładnie zestawiane i prowadzone.

§ 26.

Przynajmniej dwa razy na rok, a mianowicie na 1 stycznia i 1 lipca dokonane ma być szczegółowe sprawdzenie pozostałości spirytusu, koniaku, araku, esencji i wszelkich wyrobów wódczanych, które jeszcze pozostają nierozlane i nieobanderolowane. Jeżeli różnica pomiędzy ilością bezwodnego alkoholu znaleziona w tych produktach, a książkową pozostałością będzie dość znaczna, to należy zrobić dochodzenie i wyjaśnić przyczynę.

§ 27.

W pierwszych dniach każdego miesiąca mają być przedłożone odpisy książek z obrachunkiem ubiegłego miesiąca za pośrednictwem Inspektoratów Zarządom Skarbowym względnie Delegacjom Ministerstwa Skarbu, które przedkładają Dyrekcji Monopolu Spirytusowego wykazy według dołączonego wzoru co do obrotów spirytusu, soków, esencji i t. p.; przychodu i rozchodu wyrobów wódczanych, opłat za banderole i 5% poboru od ceny sprzedażnej. Odpowiednie książki co do tych obrotów mają być prowadzone tak w Inspektoratach, jakoteż i Zarządach Skarbowych względnie Deleg. Minist. Skarbu.

§ 28.

Sprzedaż wyrobów wódczanych w detalicznej sprzedaży dozwolona tylko po cenach oznaczonych na etykietach i wskazanych w cennikach, które mają być wystawione w zakładach na widocznych miejscach. W cennikach mają być wyszczególnione wszystkie wyroby wódczane, jakie znajdują się w zakładzie, ze wskazaniem nazwy, mocy, objętości naczynia i ceny w sprzedaży detalicznej.

§ 29.

Nie wolno jest przelewać wyrobów wódczanych do innych naczyń i sprzedaż ma się odbywać tylko w tych naczyniach, w jakich zostały wydane wyroby z likierni.

§ 30.

Właściciele zakładów, którzy uzyskali prawo na sprzedaż wódek na kieliszki, mają przestrzegać, aby równocześnie z opróżnieniem butelki były niszczone części banderoli, naklejonej na szyjce butelki. Ilość otwartych butelek w tych zakładach ma odpowiadać istotnej potrzebie.

Warszawa, dnia 14 marca 1919 roku.

Dyrektor Monopolu Spirytusowego:

Dr. Nowicki.

(Strona 1-sza). **Wzór.**

Książka № 1

magazynu ze spirytusem

fabryki wódek i likierów pod firmą

w.. powiatu..

Zarządu Skarbowego (Delegacji Minist. Skarbu) w ....

na kampanję 19........roku.

(Strona 2-ga).

Przychód.

Data	Skąd spirytus dostarczony i na zasadzie jakiego świadectwa przewozowego	Ilość stopni hektolitrowych (litrów alkoholu bezwodn.)	UWAGI
	Z przeniesienia		
	Do przeniesienia		

(Strona 3-cia).

Rozchód.

Data	Na zasadzie jakiego zaświadczenia	Ilość stopni hektolitrowych (litrów alkoholu bezwodn.)			UWAGI
		Do wyrobu esencji	Do wyrobu wódek	Ogółem	
	Z przeniesienia				
	Do przeniesienia				

(Strona 1-sza). Wzór.

Książka № 2

magazynu z morsami

fabryki wódek i likierów pod firmą.....................................

w... powiatu

Zarządu Skarbowego (Delegacji Minist. Skarbu) w

na kampanję 19 ......roku.

(Strona 2-ga).

Przychód.

Data	Skąd i na jakiej zasadzie	Ilość stopni hektolitrowych (litrów alkoholu bezwodnego)			
		Spirytusu	Koniaku i rumu	Esencji	**Ogółem**
	Z przeniesienia				
	Do przeniesienia				

(Strona 3-cia).

Rozchód

Data	Dokąd i na jakiej zasadzie	Ilość stopni hektolitrowych (litrów alkoholu bezwodnego)			
		Spirytusu	Koniaku i rumu	Esencji	**Ogółem**
	Z przeniesienia				
	Do przeniesienia				

(Strona 1-sza). **Wzór.**

Książka № 3
produkcji wódek i likierów

fabryki wódek i likierów pod firmą..

w .... powiatu ....

Zarządu Skarbowego (Delegacji Minist. Skarbu) w ....

na kampanję 19 .....roku.

(Strona 2-ga).

Data	SKĄD	Otrzymano do wyrobu wódek stopni hektolitrowych (litrów alkoholu bezwodnego)			Wykupiono ban		
		Spirytusu	Koniaku, araku, esencji i t. d.	Ogółem	Kiedy i gdzie	Dla naczyń	
						0,6 litr.	0,3 litr.
	Z przeniesienia						
	Do przeniesienia						

(Strona 3-cia—dalszy ciąg 2 strony).

deroli		Rozlano i obanderolowano					Zużyto banderoli na sumę		UWAGI
Na sumę		Data	Naczyń		Mocy	Stopni hektolitrowych (litrów alkoholu bezwodn.)			
Mk.	f.		0,6 litr.	0,3 litr.			Mk.	f.	

(Strona 1-szą). **Wzór.**

Książka № 4

magazynu obanderolowanych wódek i likierów

fabryki wódek i likierów pod firmą ....

w .... powiatu ....

Zarządu Skarbowego (Delegacji Minist. Skarbu) w ....

na kampanję 19 ..... roku.

(Strona 2-ga).

Miało być wyrobione podług zaświadczonych zgłoszeń												Wyrobiono wódek i likie			
Data	Nazwy	Moc	Ilość sztuk objętości		Cena jednego naczynia		Razem na sumę		5% pobór komisowy			Data	Nazwy	Moc	Ilość obję
			0,6 litra	0,3 litra	0,6 litra	0,3 litra	Mk.	f.	Mk.	f.					0,6 litra
	z przeniesienia														
	do przeniesienia														

(Strona 3-cia dalszy ciąg 2 strony).

rów (patrz książk. № 3)							Wydano z magazynu												
sztuk tości	Cena jednego naczynia		Razem na sumę		5% pobór komisowy		Data	№ świadectwa przewozowego	Nazwy	Moc	Ilość sztuk objętości		Cena jednego naczynia		Razem na sumę		5% pobór komisowy		
0,3 litra	0,6 litra	0,3 litra	Mk.	f.	Mk.	f.					0,6 litra	0,3 litra	0,6 litra	0,3 litra	Mk.	f.	Mk.	f.	

(Strona 1-sza).

Wzór.

WYKAZ

Zarządu Skarbowego (Delegacji Minist. Skarbu) w

o obrotach spirytusu, soków, esencji i t. p. w fabrykach wódek i likierów, o przychodzie i rozchodzie wyrobów wódczanych w tychże fabrykach i o wpłaconych sumach poboru za banderolę i 5% poboru Komisowego od cen sprzedażnych

za miesiąc .... 19 roku.

(Strona 2-ga).

№ porządkowy	Miejscowość i nazwa fabryki wódek i likierów oraz imię i nazwisko przedsiębiorcy	W ciągu miesiąca przyjęto do fabryki stopni hektolitrowych (litrów alkoholu bezwodnego)			Do nalania na trawy, jagody i korzenie zużyto spirytusu stopni hektolitrowych	Podług zaświadczonych w ciągu mie						
						Zużyto do wyrobu wódek i likierów stopni hektolitr.			Z których zadeklarowano wyrobić wódek i likierów			
									Sztuk naczyń		Na ogólną sumę podług cen sprzedażnych	
		Spirytusu	Koniaku i rumu	Esencji		Spirytusu	Koniaku i rumu	Esencji	0,6 litr.	0,3 litr.	Mk.	f.

(Strona 3-cia—dalszy ciąg 2 strony).

siąca zgłoszeń				Wyrobiono w ciągu miesiąca wódek i likierów						Wypuszczono w ciągu miesiąca wódek i likierów						UWAGI
Wpłacono do Kasy Państwowej				Sztuk naczyń		Na ogólną sumę podług cen sprzedażnych		Na sumę 5% poboru komisowego		Sztuk naczyń		Na ogólną sumę podług cen sprzedażnych		Na sumę 5% poboru komisowego		
Poboru za banderole		5% poboru komisowego		0,6 litr.	0,3 litr.					0,6 litr.	0,3 litr.					
Mk.	f.	Mk.	f.			Mk.	f.	Mk.	f.			Mk.	f.	Mk.	f.	

№ 24.

Pozycja 337—f I.

Okrąg Skarbowy

w

Dn. 19 r.

Talon świadectwa №

na przewóz wódek i likierów

Komu

Dokąd

Na podstawie jakiego zezwolenia

Nazwy wódek i likierów	Moc	Ilość sztuk objętości		Cena jednostkowa		Razem na sumę	5% pobór komis.
		0,6 litr.	0,3 litr.	0,6 litr.	0,3 litr.	Mk. f.	Mk. f.
do przeniesienia							

DUPLIKAT ŚWIADECTWA PRZEWOZOWEGO

Okrąg Skarbowy

w

Dn. 19 r.

Duplikat świadectwa №

na przewóz wódek i likierów z fabryki wódek i likierów pod firmą

położonej w pow.

Komu, dokąd i na podstawie jakiego zezwolenia

Nazwy wódek i likierów	Moc	Ilość sztuk objętości		Cena jednostkowa		Razem na sumę	5% pobór komis.
		0,6 litr.	0,3 litr.	0,6 litr.	0,3 litr.	Mk. f.	Mk. f.
do przeniesienia							

ŚWIADECTWO PRZEWOZOWE

Okrąg Skarbowy

w

Dn. 19 r.

Świadectwo №

na przewóz wódek i likierów z fabryki wódek i likierów pod firmą

położonej w pow.

Komu, dokąd i na podstawie jakiego zezwolenia

Nazwy wódek i likierów	Moc	Ilość sztuk objętości		Cena jednostkowa		Razem na sumę	5% pobór komis.
		0,6 litr.	0,3 litr.	0,6 litr.	0,3 litr.	Mk. f.	Mk. f.
do przeniesienia							

Nazwy wódek i likierów	Moc	Ilość sztuk objętości		Cena jednostkowa		Razem na sumę		5% pobór komis.	
		0,6 litr.	0,3 litr.	0,6 litr.	0,3 litr.	Mk.	f.	Mk.	f.
Razem									

Podpisy:

Nazwy wódek i likierów	Moc	Ilość sztuk objętości		Cena jednostkowa		Razem na sumę		5% pobór komis.	
		0.6 litr.	0,3 litr.	0,6 litr.	0,3 litr.	Mk.	f.	Mk.	f.
Razem									

Podpisy:

Nazwy wódek i likierów	Moc	Ilość sztuk objętości		Cena jednostkowa		Razem na sumę		5% pobór komis.	
		0,6 litr.	0,3 litr.	0,6 litr.	0,3 litr.	Mk.	f.	Mk.	f.
Razem									

Podpisy:

№ 24.

Pozycja 337—g.

ZAŚWIADCZENIE

Właścicielowi fabryki wódek .... na skutek poniższego zgłoszenia zezwala się wyrób wódek od dnia .... do dnia .... 19 r., na co może być zużyte .... ( ) stopni hektolitrowych (litrów alkoh. bezw.) wyskoku. Wódki winne być rozlane w naczynia stosownie do zgłoszenia. Opłat pobrano: a) 5% za kwitem Kasy Państwowej w .... z dn. .... 19 L. .... na sumę mk. fen. i b) banderolowej za kwitem Kasy Państwowej w .... z dn. .... 19 L. .... na sumę .... mk. .... fen. Zarządzono wydanie banderoli .... sztuk (dla naczyń 0,6 litr. .... sztuk i dla naczyń 0,3 litr. .... sztuk).

m. .... dn. .... 19 .... r.

pieczęć

Podpis

ZGŁOSZENIE

W fabryce wódek, należącej do .... i położonej w m. ...., zamierza się prowadzić wyrób wódek od dnia .... 19 .... r. do dnia .... 19 .... r.

Do wyrobu wódek będą użyte:

1) .... stopni hektolitr. (litr. alkoh. bezw.) spirytusu
2) .... „ „ „ „ „ koniaku i rumu..
3) .... „ „ „ „ „ soków i esencji

Razem .... stopni hektolitr. (litrów alkoh. bezw.) wyskoku.

Wódki będą wyrobione w następujących cenach sprzedażnych:

.... naczyń po 0,6 litr. w cenie po .... = ... mk. .... fen.
.... „ „ „ „ „ „ .... = ... „ .... „
.... „ „ „ „ „ „ .... = ... „ .... „
.... „ „ „ „ „ „ .... = ... „ .... „
.... „ „ „ „ „ „ .... = ... „ .... „
.... „ „ „ „ „ „ .... = ... „ .... „
.... „ „ 0,3 „ „ „ .... = ... „ .... „
.... „ „ „ „ „ „ .... = ... „ .... „
.... „ „ „ „ „ „ .... = ... „ .... „
.... „ „ „ „ „ „ .... = ... „ .... „
.... „ „ „ „ „ „ .... = ... „ .... „
.... „ „ „ „ „ „ .... = ... „ .... „

Razem na sumę .... mk. .... fen.

Przedkłada się przy niniejszym kwity Kasy Państw. w ....
a) z dn. .... 19 r. L .... na opłacony pobór 5%-wy w kwocie .... mk. .... f. b) z dn. .... 19 r. L .... na opłacony pobór banderolowy w kwocie .... mk. .... fen. za .... sztuk banderoli (........ sztuk dla naczyń 0,6 i .... sztuk dla naczyń 0,3 litr.).

WYSZCZEGÓLNIENIE

wyrobów wódczanych, które mają być wyrobione po zaświadczeniu zgłoszenia

z dn. .... **19** .... **r.**

№ porządkowy	NAZWA WYROBU	Moc	Ilość sztuk naczyń: 0,6 litr.	Ilość sztuk naczyń: 0,3 litr.	Cena sprzedażna jednej butelki: 0,6 litr. Mk.	0,6 litr. f.	0,3 litr. Mk.	0,3 litr. f.	Ogólna suma Mk.	Ogólna suma f.	UWAGI
	Razem.										

a) Pobór 5%-wy stanowi .... mk. .... fen.
b) Pobór banderolowy stanowi .... mk. .... fen. za .... (........) sztuk banderoli, z których .... sztuk dla naczyń 0,6 litr. i .... szt. dla naczyń 0,3 litr.

m. .... dn. .... 19 .... roku.

PODPIS

MINISTERSTWO SKARBU

DYREKCJA
MONOPOLU SPIRYTUSOWEGO

№ 10245
XIV.393

Warszawa, dnia 19 Lutego 1919 r.

338.

Do
Zarządów Skarbowych i Delegacji Ministerstwa Skarbu

(na odpisie pisma Ministerstwa Aprowizacji z dnia 17 Lutego 1919 r. l. 1/4241) do wydania podwładnym organom polecenia, by użyły wszelkich rozporządzalnych sił do energicznego tępienia tajnego gorzelnictwa i pociągania przestępców do odpowiedzialności na zasadzie § 2 dekretu w sprawie uregulowania produkcji spirytusu z 30 stycznia 1919 (Monitor Polski № 27/1919).

Nad ścisłem wykonaniem tego zarządzenia, za które Pan Prezes odpowiadać będzie w pierwszym rzędzie — należy czuwać, a niedbałych funkcjonarjuszów pociągać bezwzględnie do surowej odpowiedzialności.

Jako środek do tępienia rozwielmożnionego tajnego gorzelnictwa zaleca się kontrolę i ścisły nadzór nad rzemieślnikami, wyrabiającymi aparaty do pędzenia wódki w myśl rozporządzenia byłego Jeneral-gubernatorstwa w Lublinie z 3 stycznia 1918 L. 300048/18.

Celem umożliwienia funkcjonarjuszom skarbowym wypełnienia zadania odniesiono się równocześnie do Ministerstwa spraw wewnętrznych z prośbą o wydanie zarządzenia, aby Komisarze Rządowi i ich podwładne organa jak niemniej funkcjonarjusze bezpieczeństwa publicznego współdziałały ze strażą skarbową przy śledzeniu za tajnemi gorzelniami i udzielały jej pomocy.

Dyrektor Monopolu Spirytusowego

(—) *Dr. Nowicki*

MINISTERSTWO SKARBU

Warszawa, dnia 30 Czerwca 1919 r.

DYREKCJA
MONOPOLU SPIRYTUSOWEGO

№ 5679/19.

339.

Celem ujednostajnienia wymiaru i poboru opłat spożywczych i patentowych przy wyrobie piwa, miodu, drożdży, spirytusu i wyrobów wódczanych i uchylenia wszelkich wątpliwości wydaje się następujące wyjaśnienie.

Wedle obowiązujących przepisów rosyjskiej ustawy akcyzowej podatki spożywcze i akcyzowe opłaty patentowe ustanowione były w rublach. Zamiana rubli na marki w byłej okupacji niemieckiej ustalona została rozporządzeniem Jenerał-gubernatorstwa Warszawskiego z dnia 14 Kwietnia 1917 Nr. 290 dz. rozp. Nr. 69 (1 rb. - 2 marki 16 fen.), a w byłej okupacji austrjackiej rozporządzeniem Jenerał-gubernatorstwa w Lublinie z dnia 27 sierpnia 1918 Nr. 54 (dz. rozp.).

Po uwzględnieniu tych rozporządzeń i zmian zaprowadzonych poszczególnemi rozporządzeniami byłych okupantów, które to rozporządzenia utrzymano w mocy dekretem z dnia 12 listopada 1918 Dz. Urzęd. Min. Skarbu Nr. 1/1919 poz. 2 i 3 należy pobierać opłaty akcyzowe i patentowe aż do dalszego zarządzenia w sposób następujący:

I. OD PIWA.

A. Na terytorjum byłej okupacji austrjackiej.

a) Podatek spożywczy.

W browarach przerabiających rocznie do 2,000 pudów słodu na piwo przy użyciu do zacierania słodu siły pociągowej zwierząt lub ręcznej — po 16 koron za 1 pud słodu użytego do zacieru, a w browarach przerabiających więcej jak 2,000 pudów słodu rocznie na piwo — lub poruszanych mechanicznie (za pomocą pary) po 20 koron od 1 puda słodu (§ 14 art. II rozporządzenia z dn. 27 sierpnia 1918 Dz. rozp. Nr. 53). Nadto przy wyrobie piwa zawierającego więcej jak 16° ekstraktu opłaca się dodatkowo za każdy pud użytego słodu po 2 korony 40 hal. w myśl. art. 299 ros. ustawy akcyzowej i § 12 art. II rozp. z 27 sierpnia 1918 Dz. rozp. Nr. 53.

b) Opłaty patentowe.

Tytułem zasadniczego patentu akcyzowego za pierwsze 1000 pudów słodu zgłoszonych do wyrobu piwa należy pobrać w myśl art. 112 i 512 tudzież dodatku I do uwagi I do art. 112 ros. ustawy akcyzowej i § 11 art. II rozporządzenia Gubernatorstwa Lubelskiego z dn. 27 sierpnia 1918 Dz. rozp. Nr. 53 (25 rb.) — 85 koron, a tytułem dodatkowej opłaty patentowej za każde dalsze 1000 pudów słodu zgłoszonego do wyrobu piwa po (15 Rb.) 50 koron.

Opłaty a) i b) płaci się z góry.

B. W okupacji niemieckiej.

a) Podatek spożywczy.

Tytułem akcyzy pobiera się wedle § 1 ustawy Jenerał-gubernatorstwa Warszawskiego z dnia 20 października 1916 Nr. 166 Dz. rozp. Nr. 50 — w browarach, które przerabiają rocznie na piwo nie więcej jak 2000 pudów słodu i cukru po 9 marek od 1 puda słodu, a w browarach przerabiających rocznie więcej jak 2000 pudów słodu i cukru po 12 marek od puda słodu.

Przy ustaleniu ogólnej wagi użytych materjałów, podlegających opodatkowaniu, jako miarodajnej dla wysokości podatku przyjmuje się 100 kgr. cukru — 150 kgr. słodu.

Podatek na użyte w ciągu miesiąca materjały płatny jest w myśl § 2 ustęp drugi z dnia 20 października 1916 Nr. 166 Dz. rozp. Nr. 50 ostatniego dnia tegoż miesiąca i winien być uiszczony najpóźniej do 15-go następnego miesiąca za cały miesiąc.

b) Opłaty patentowe.

Tytułem zasaoniczego patentu akcyzowego za pierwsze 1000 pudów słodu zgłoszonych do wyrobu piwa należy pobrać z góry przed rozpoczęciem kampanji w myśl art. 112 i dodatku I do uwagi I do art. 112 ros. ustawy akc. i rozporządzenia Jenerał-gubernatorstwa Warszawskiego z dn. 14 kwietnia 1917 Nr. 290 rozp. Nr. 69 25 rb. — 54 marek a tytułem dodatkowej opłaty patentowej za każde dalsze 1000 pudów słodu zgłoszonego do wyrobu piwa po (15 rb.)- 32 Mk. 40 fenigów.

Roczny okres obrachunkowy (kampanja) przy wyrobie piwa trwa na terenie byłej okupacji austrjackiej od 1 stycznia do 31 grudnia każdego roku, zaś na terenie byłej okupacji niemieckiej od 1 kwietnia do 31 marca, lecz z dniem 1 stycznia 1920 roku należy przyjąć po dawnemu okres od 1 stycznia do 31 grudnia każdego roku.

II. OD WYROBU MIODU.

A. Na terytorjum byłej okupacji austrjackiej.

a) Podatek spożywczy.

Tytułem podatku spożywczego pobiera się w myśl art. 406, oraz punktu 5 dodatku II do uwagi 1 do art. 112 ust. akcyzowej i § 16 art. III rozp. Jenerał-gubernatorstwa Lubelskiego z 27 sierpnia 1918 Dz. rozp. Nr. 53 od każdego wiadra pojemności czynnego kotła warzelnego i za każdy dzień warzenia po (50 kop.) — 1 kor. 50 halerzy.

b) Opłaty patentowe.

Tytułem akcyzowego patentu pobiera się od zakładów posiadających kotły warzelne o pojemności od 10—25 wiader po (10 rb.) — 34 koron, od 25—35 wiader po (20 rb.) — 68 koron, za każde następne 10 wiader pojemności po (10 rb.) — 34 koron, a to w myśl punktu 6 dodatku I do uwagi 1 do art. 112 ros. ust. akcyzowej — i § 11 art. II rozp. Jenerał-gubernatorstwa Lubelskiego z dn. 27 sierpnia 1919 Dz. rozp. Nr. 53.

Opłaty te płatne są z góry.

B. Na terytorjum byłej okupacji niemieckiej.

a) Podatek spożywczy.

Tytułem podatku spożywczego pobiera się w myśl art. 406 oraz punktu 5 dodatku II do uwagi 1 do art. 112 ros. ustawy akcyzowej i rozp. Jenerał-gubernatorstwa Warszawskiego z 14 kwietnia 1917 Nr. 290 Dz. rozp. Nr. 69 od każdego wiadra pojemności czynnego kotła warzelnego i za każdy dzień warzenia po (50 kop.)—1 marce 8 fenigów.

b) Opłaty patentowe.

Tytułem akcyzowego patentu pobiera się od zakładów posiadających kotły warzelne o pojemności od 10—25 wiader po (10 rb.)—21 mk. 60 fen., od 25—35 wiader po (20 rb.)—43 mk. 20 fen. za każde następne 10 wiader............ pojemności po (10 rb.)—21 mk. 60 fen., a to w myśl punktu 6 dodatku I do uwagi 1 do art. 112 ros. ustawy akc. i rozp. Jenerał-gubernatorstwa Warszawskiego z dn. 14 kwietnia 1917 Nr. 290 Dz. rozp. Nr. 69. Opłaty te płatne są z góry.

Okres roczny obrachunkowy (kampanja) liczy się od 1 stycznia do 31 grudnia.

III. OD DROŻDŻY.

A. Na terytorjum byłej okupacji austrjackiej.

a) Podatek spożywczy.

Tytułem podatku spożywczego od drożdży prasowanych krajowego pochodzenia pobiera się w myśl rozporządzenia Naczelnej komendy armji z dnia 17 kwietnia 1917 M. V. Nr. 28432/P i art. 42 i 48 konwencji hagskiej tudzież w myśl § 16 art. III rozp. z 27 sierpnia 1918 Dz. rozp. Nr. 53 od 1 funta rosyjskiego drożdży po 96 halerzy.

b) Opłaty patentowe.

Tytułem opłaty patentowej pobiera się od drożdżowni, które wyrabiają prasowane drożdże zbożowe bez pędzenia spirytusu po 34 koron, a od przedsiębiorstw wyrabiających prasowane drożdże piwne po 60 koron w myśl dod. I do uwagi 1 do art. 112 ros. ustawy akcyzowej i § 11 art. II rozp. z 27 sierpnia 1918 Dz. rozp. Nr. 53.

B. Na terytorjum byłej okupacji niemieckiej.

a) Podatek spożywczy.

Tytułem podatku spożywczego pobiera się w myśl § 1 ustawy z dnia 3 października 1917 Nr. 395 Dz. rozp. Nr. 92 po 64 fenigi od funta drożdży prasowanych.

b) Opłaty patentowe.

Tytułem akcyzowej opłaty patentowej pobiera się od drożdżowni, które wyrabiają drożdże prasowane bez pędzenia spirytusu po 21 mk. 60 fen, a do przedsiębiorstw wyrabiających piwne drożdże prasowane po 38 marek 88 fenigów w myśl dodatku 1 do uwagi 1 do art. 112 ros. ustawy akcyzowej i rozp. Jenerał-gubernatorstwa Warszawskiego z dnia 14 kwietnia 1917 Nr. 290 Dz. rozp. Nr. 69.

Opłaty patentowe płatne są z góry.

Za okres obrachunkowy uważa się czas od 1 lipca do 1 lipca każdego roku.

Od drożdży prasowanych sprowadzanych z zagranicy pobiera się opłatę spożywczą już łącznie z cłem (wedle Nr. 17 taryfy celnej z 2 stycznia 1917 Nr. 243 dz. rozp. Warszawskiego Gubernatorstwa Nr. 60 a lubelskiego Nr. 4).

Drożdże płynne podlegają opodatkowaniu po 64 fenigów za funt polski tylko na terytorjum byłej okupacji niemieckiej—wedle § 7 ustawy z dn. 3 października 1917 Nr. 395 Dz. rozp. Nr. 92 na podstawie ksiąg fabrycznych, które wytwórca winien prowadzić. Nakładanie znaczków podatkowych nie zastosowuje się do naczyń z płynnemi drożdżami.

Na terytorjum byłej okupacji austrjackiej drożdże płynne wolne są od podatku spożywczego.

IV. WYRÓB SPIRYTUSU.

A. Na terytorjum byłej okupacji austrjackiej.

a) Opłaty patentowe.

Tytułem zasadniczej opłaty patentowej pobiera się od zgłoszonych do produkcji pierwszych 400,000 stopni wiadrowych alkoholu (49200 litrów alkoholu) w gorzelniach, tudzież w drożdżowniach, pędzących również spirytus po (50 rb.) — 170 koron, a od zgłoszonych dalszych po 40.000 stopni wiadrowych (4920 litrów alkoholu) po (5 rb.) — 17 koron w myśl art. 112 i dod. I do uwagi 1 do art. 112 ros ustawy i § 11 art. II rozp. z 27 sierpnia 1918 Dz. rozp. Nr. 53.

b) Opłaty akcyzowe.

Wobec zaprowadzenia monopolu nie pobiera się od spirytusu akcyzy,, lecz każdocześnie wymierzane opłaty monopolowe.

B. Na terytorjum byłej okupacji niemieckiej.

a) Opłaty patentowe.

Tytułem zasadniczej opłaty patentowej pobiera się od zgłoszonych do produkcji pierwszych 400.000 stopni wiadrowych alkoholu (49200 litrów alkoholu) w gorzelniach i drożdżowniach pędzących również spirytus po (50 rb.)—108 marek, a od zgłoszonych każdych dalszych 40,000 stopni wiadrowych (4920 litrów) alkoholu po (5 rb.)—10 mk. 80 fenigów po myśli art. 112 i dodatku I do uwagi 1 do art. 112 ros. ustawy akcyzowej rOzporządzenia Jenerał-gubernatorstwa Warszawskiego z dn. 14 kwietnia 1917 Nr. 290 Dz. rozp. Nr. 69

Opłaty te płatne są z góry za okres roczny obrachunkowy, rozpoczynający się 1 lipca jednego roku, a kończący 30 czerwcu następnego roku.

b) Opłaty akcyzowe.

Wobec zaprowadzenia monopolu nie pobiera się od spirytusu akcyzy, lecz każdocześnie wymierzone opłaty monopolowe.

V. OD REKTYFIKACJI SPIRYTUS.

i specjalnych oddziałów rektyfikacyjnych w fabrykach wódek.

Tytułem patentu zasadniczego opłacają przedsiębiorcy tych zakładów:

A. Na terytorjum byłej okupacji austrjackiej

za pierwsze 400,000 stopni wiadrowych (49,200 litrów) alkoholu wydanych w rafinerji
w miejscowościach I klasy (400 rb.) — 1340 koron
" II " (300 rb.) — 1005 "
" III " (200 rb.) — 670 "

a tytułem dodatkowej opłaty patentowej za każde 100,000 stopni wiadrowych (12300 litrów) alkoholu wydanego z fabryki lub oddziału rektyfikacyjnego ponad 400,000 stopni wiadrowych (ponad 49200 litrów) alkoholu, które wolno wydawać na mocy patentu zasadniczego — we wszystkich klasach miejscowości po (25 rb.) — 85 koron — w myśl art. 112 i dodatku I do uwagi 1 do art. 112 i art. 512 ros. ustawy akcyzowej i § 11 art. II rozp. z 27 sierpnia 1918 Dz. rozp. Nr. 53.

Od opłacenia patentu wolne są oddziały rektyfikacyjne gorzelni, które oczyszczają tylko wódkę wyprodukowaną w tych gorzelniach (art. 512 uwaga 2 ustawy akcyzowej).

B. Na terytorjum byłej okupacji niemieckiej.

Tytułem patentu zasadniczego obowiązani są przedsiębiorcy tych zakładów opłacać za pierwsze 400,000 stopni wiadrowych (49,200 litrów) alkoholu wydanych z rafinerji,

w miejscowościach I klasy (400 rb.) — 864 mk.
„ II „ (300 rb.) — 648 mk.
„ III „ (200 rb.) — 432 mk.

a tytułem dodatkowej opłaty patentowej za każde 100,000 stopni wiadrowych (12300 litrów) alkoholu wydanego ponad 400,000 stopni wiadrowych (49200 litrów) alkoholu, które wolno wydawać na zasadzie patentu zasadniczego—we wszystkich miejscowościach po (25 rb.)—54 mk.— a to w myśl art. 112, 512 i dodatku I do uwagi 1 do art. 112 ustawy akcyzowej i rozporządzenia Jenerał-gubernatorstwa Warszawskiego z dnia 14 kwietnia 1917 Nr. 290 Dz. rozp. Nr. 69.

Od opłacenia patentu wolne są oddziały rektyfikacyjne gorzelni, które rektyfikują tylko spirytus wyrobiony w tych gorzelniach.

Rektyfikacje, rektyfikujące spirytus rządowy na zamówienia rządu są wolne od opłaty dodatkowej patentowej, przypadającej za te ilości spirytusu.

Okres roczny obrachunkowy, za który opłacać należy z góry opłaty patentowe liczy się od 1 lipca jednego roku do 30 czerwca następnego roku.

VI. OD FABRYK WÓDEK.

Fabryki wódek pobierają opłacony już spirytus ze składów rządowych. Tytułem opłat patentowych pobiera się:

A. Na terytorjum byłej okupacji austrjackiej.

W myśl art. 112, 512 i dodatku 1 do uwagi 1 art. 112 ros. ustawy akcyzowej i § 1, art. II rozporządzenia z dnia 27 sierpnia 1918 dz. rozp. Nr. 53

w miejscowościach I klasy po (600 rb.) — 2010 koron
„ II „ po (300 rb.) — 1005 „
„ III „ po (225 rb.) — 755 „

B. Na terytorjum byłej okupacji niemieckiej.

w miejscowościach I klasy po 1296 mk.
„ II „ po 648 mk.
„ III „ po 486 mk.

po myśli art. 112, 512 i dodatku 1 do uwagi 1 art. 112 ros. ustawy akcyzowej, tudzież w myś rozp. Jenerał-gubernatorstwą Warszawskiego z 14 kwietnia 1917 Nr. 290 Dz. rozp. Nr. 69.

Nadto obowiązani są przedsiębiorcy fabryk wódek opłacać w myśl art. 450, 451 i 466 ros. ustawy akcyzowej, tudzież § 16 części VI rozp. Ministerstwa Skarbu z 17 czerwca 1919 L. 5146 normującego ceny sprzedażne spirytusu — w obu okupacjach (austrjackiej i niemieckiej) dodatkowy podatek w formie banderoli po 20 fenigów (40 halerzy) od flaszki i 10% opłatę komisową od ceny sprzedażnej uwidocznionej na etykiecie. Od wódki pejsachowej wynosi opłata banderolowa po 20 fenigów (40 halerzy) od flaszki, a opłata komisowa 30% od ceny sprzedażnej uwidocznionej na etykiecie w myśl ustępu VI § 15 rozporządzenia Ministerstwa Skarbu z dn. 17 czerwca 1919 L. 5146.

Wedle § 18 ustępu VI rozporządzenia Ministerjum Skarbu z dnia 17 czerwca 1919 pobiera się od wyrobów wódczanych, koniaków i rumu sprowadzonych przez osoby prywatne na podstawie otrzymanych z Ministerstwa Skarbu zezwoleń prócz unormowanej należytości celnej i opłaty banderolowej po 20 fenigów (40 halerzy) od flaszki, tytułem odszkodowania monopolowego po 45 marek od każdego litra stustopniowego alkoholu.

VII. Od octowni i zakładów, przerabiających spirytus na wyroby niezdatne do użytku jako napój.

Przedsiębiorcy zakładów wyrabiających lakier, politurę, perfumy i płyny do oświetlenia opłacają tytułem akcyzowych opłat patentowych:

W byłej okupacji austrjackiej w myśl art. 112 i 512 tudzież dodatku I do uwagi 1 do art. 112 ros. ustawy akcyzowej i § 11 art. II rozp. z dn. 27 sierpnia 1918 Dz. rozp. Nr. 53 po 10 rb.—34 koron, **a w okupacji niemieckiej** w myśl art. 112 i 515 tudzież dodatku I do uwagi 1 art. 112 ros. ustawy akcyzowej i rozp. Jenerał-gubernatorstwa Warszawskiego z dnia 14 kwietnia 1917 Nr. 290 Dz. rozp. Nr. 69 po 21 Mk. 60 fen.

Nadto pobiera się w myśl punktu 31 dodatku II do uwagi 1 do art. 112 i art. 484 1 ustawy akcyzowej tytułem należytości kontrolnej od spirytusu i odpadków z rektyfikacji, wydawanych na mocy uzyskanych pozwoleń **z prywatnych fabryk i składów** fabrykom lakierów i politury—w formie akcyzy od wiadra alkoholu po 2 rb. t. j. w okupacji austrjackiej po 6 kor. (§ 16 rozp. z dn. 27 sierpnia 1918 Dz. rozp. Nr. 53), a w okupacji niemieckiej po 4 mk. 32 fen. (rozp. Jenerał-gubernatorstwa Warszawskiego z 14 kwietnia 1917 Nr. 290).

Przedsiębiorcy octowni płacą w myśl art. 487—od spirytusu wydawanego im bez akcyzy do wyrobu octu specjalną opłatę na utrzymanie dozoru akcyzowego od każdych 10,000 stopni wiadrowych alkoholu (po 50 rb.), która wynosi w byłej okupacji austrjackiej w myśl § 12 (art. II) rozporządzenia z dn. 27 sierpnia 1918 Dz. rozp. Nr. 53 — 200 koron, a w byłej okupacji niemieckiej w myśl rozporządzenia Jenerał-gubernatorstwa Warszawskiego z dnia 14 kwietnia 1917 Nr. 290 Dz. rozp. Nr. 69 — 108 mk.

Opłata ta pobiera się z góry od każdych 10,000 stopni wiadrowych alkoholu, wywożonych do octowni.

Niezależnie od tego opłaca się w byłej okupacji austrjackiej w myśl § 4 rozporządzenia z dnia 7 grudnia 1917 Dz. rozp. Nr. 96 — za spirytus, przeznaczony do denaturacji należytość po 20 halerzy za stopień wiadrowy alkoholu.

Ponieważ w cenie, po jakiej oddaje Zarząd monopolu spirytus do denaturacji czy to ogólnymi czy specjalnymi środkami — jest już skalkulowaną ta ostatnia należytość — przeto na przyszłość nie należy jej więcej pobierać.

VIII. Fabryki wina rodzynkowego.

Przedsiębiorcy fabryki wina rodzynkowego obowiązani są w myśl art. 112, 510, 512 — i dodatku I do uwagi 1 art. 112 ros. ustawy akcyzowej opłacać tytułem akcyzowej opłaty patentowej:

a) w byłej okupacji austrjackiej w myśl § 11 rozp. z 27 sierpnia 1918 Dz. rozp. Nr. 53

w miejscowościach	I klasy	(150 rb.)	— 505 koron
„	II „	(50 rb.)	— 170 „
„	III „	(25 rb.)	— 85 „

a w byłej okupacji niemieckiej w myśl rozp. Jenerał-gubernatorstwa Warszawskiego z dnia 14 kwietnia 1917 Nr. 290 Dz. rozp. Nr. 69.

w miejscowościach	I klasy	— 324 mk.
„	II „	— 108 „
„	III „	— 54 „

Okres obrachunkowy liczy się od 1 stycznia do 31 grudnia.

Do wskazówek przytoczonych należy się stosować i pościągać zaległości. Zarządzenie niniejsze poleca się rozesłać podwładnym organom.

Dyrektor Monopolu Spirytusowego

(—) *A. Hyżycki.*

MINISTERSTWO SKARBU

DYREKCJA
MONOPOLU SPIRYTUSOWEGO

№ 5680/19.

Warszawa, dnia 30 Czerwca 1919 r.

340.

Do
Zarządów Skarbowych i Delegacji Ministerstwa Skarbu

I. Podstawę do obliczania podatku od wyrobów wyskokowych stanowi objętościowa zawartość alkoholu.

II. W gorzelniach znajdują się obecnie aparaty miernicze różnych systemów, jak to: Siemensa, Dolańskiego, Stumpe, albo też ich wcale niema. Ponieważ aparaty te funkcjonują już w przeciągu 5-ciu lat bez należnego remontu i z niektóremi odchyleniami od stanu normalnego, to też przedewszystkiem staje się koniecznem doprowadzenie ich do możliwego porządku i zbadanie prawidłowego działania. Dlatego, aż do czasu otrzymania w tej sprawie nowego zarządzenia, odbieralnik będzie miarodajnym czynnikiem do określania ilości alkoholu w każdym odpędzie. Czynność określania alkoholu w odbieralniku dokonywa stała kontrola skarbowa w fabrykach. (§§ 2 i 6 Przepisów Tymcz. z dnia 28 lutego 1919 r. w sprawie dozorowania uruch. gorzelni i t. d. i § 20 Przepis Tymcz. z dnia 28 lutego 1919 r. w sprawie ruchu melasy i spirytusu i t. d.).

Obowiązkiem Zarządu Skarbowego względnie Delegacji Ministerstwa Skarbu jest postarać się o to, aby na wszystkich uruchomionych gorzelniach ustawione były zegary i dlatego też w razie braku zegarów należy odnosić się do sąsiednich Delegacji z zapytaniem czy niema zbywających zegarów i sprawozdawać o tem Dyrekcji, prosząc o pozwolenie przewiezienia zegaru.

Koszta przewozu zegaru, jak również doprowadzenie tegoż do porządku ponosi właściciel uruchomionej gorzelni czy rektyfikacji, o czem należy właściciela uprzedzić.

III. Wszystkie zbiorniki spirytusowe, lub też oddziały gorzelni i magazyny, w których przechowywane są naczynia ze spirytusem, pozostają pod urzędowym zamknięciem stałej kontroli skarbowej, niezależnie od obowiązkowego zamknięcia zarządu fabryki. Zbiorniki do przechowywania spirytusu, a zwłaszcza odbieralniki i mierniki powinny być wymierzone z całą dokładnością przez urzędników skarbowych. Wymiar ma być uskuteczniony w jednostkach litrowych, zaś w gorzelniach i rektyfikacjach, na których są ustawione zegary Siemensa lub Stumpe, odbieralniki i mierniki mają być wymierzone na wiadra.

IV. We wszystkich gorzelniach i rektyfikacjach mają się znajdować:

a) komplet miar toczonych stemplowanych o pojemności litrowej (50, 20, 10, 5, 1, $^1/_2$) i wiadrowej (1, $^1/_4$, $^1/_{20}$, $^1/_{40}$, $^1/_{100}$), jeżeli znajdują się zegary Siemensa lub Stumpe,

b) metryczna miarka długości,

c) waga cechowana z ciężarkami na obciążenie przynajmniej 10 M. C. (1000 kg.).

d) alkoholometr i tablice używane w Państwie austryjackiem, a zaprojektowane do używalności w Państwie Polskiem.

V. Sposób badania aparatów mierniczych i porządek wpisywania rezultatów odpędu do książek: produkcyjnej i magazynowej jest następujący:

A. Przy działaniu aparatów „Siemensa" —

a) *do książki produkcyjnej* ilości wiader i stopni wiadrowych według wskazań liczników tego aparatu, z zamianą stopni wiadrowych na stopnie hektolitrowe, a także ilość wiader i stopni hektolitrowych — według odbieralnika; tak np. otrzymano:

1) *według zegara*:

licznik spirytusu — licznik alkoholu

$$\frac{00180}{00230} \qquad \frac{00162.0}{00206.7} = 50 \text{ wiader płynu i } 4470\ (44.7) \text{ stopni wiadrowych,}$$

czyli 549.810 stopni hektolitrowych, otrzymanych przez pomnożenie ilości stustopniowych wiader (4470 44.70 wiader) przez 12.3 (jedno wiadro 12.299 litrów, co przyjęto za 12.3).

2) *według odbieralnika:*

50 wiader, czyli 615.0 litrów (50.0 x 12.3) -moc według I tabl. 89.5 (pogrążenie austryjackiego spirytusomierza w cylindrze) 90.8 przy + 16 R — (redukcja objętości według II tabl. austryjack. daje 613.770 litrów), poprawka objętościowa przy mocy 89.5 i temperaturze w odbieralniku +14 R. stanowi według II tabl. austryjack. 0.2 na każde 100 litrów, a więc na całą ilość 615.0 x 0.2 = 1.230 litr., a dalej 615.0 — 1.230 = 613.770. W odbieralniku zatem znajduje się 549.324 stopni hektolitrowych (613.770 x 89.5).

Różnica między wskazaniem zegara a odbieralnika, czyli odchylenie wynosi 0.486 stopni hektolitr. (549.810 – 549.324), co stanowi 0.08% $\left(\frac{0.486 \times 100}{549.810}\right)$. Ponieważ najwyższe odchylenie dla aparatu Siemensa przyznaje się +1‰, więc działanie aparatu w tym razie należy uznać za prawidłowe.

Jeżeliby przy sprawdzaniu powyższem otrzymano według zegara 549.81 stopni hektolitrowych, a według odbieralnika, dajmy na to, 556.64 stopni hektolitrowych, to odchylenie byłoby 6.83 st. hektol. — co stanowi 1.24‰; w tym wypadku należałoby bezzwłocznie zbadać przyczynę takiego odchylenia, usunąć niedokładność, aparat przetarować, spisać akt w 3 egzemplarzach i rezultaty przedstawić do Dyrekcji Monopolu Spirytusowego. Czynność taką przeprowadza upoważniony do tego urzędnik w obecności drugiego funkcjonarjusza kontroli skarbowej.

b) *Do książki magazynowej* wpisuje się na przychód i rozchód tylko ilość stopni hektolitrowych, określanych codziennie w odbieralniku po skończeniu odpędu przez stałą kontrolę skarbową przy udziale kierownika fabryki.

B. Przy działaniu aparatów systemu „Stumpe“ wpisuje się do książek:

a) produkcyjnej—ilość wiader według wskazań licznika tego aparatu i ilość wiader i stopni hektolitrowych według odbieralnika, stosownie do przytoczonych wyżej wskazówek, jak przy działaniu aparatu Siemensa.

Dla ustalenia ilości alkoholu, jaka znajdowała się w płynie, który przeszedł przez zegar, należy określić moc spirytusu, znajdującego się w zbiorniku próbek. Czynność tę wykonywa upoważniony urzędnik skarbowy z drugim funkcjonarjuszem kontroli skarbowej. Takie badania odbywa się obowiązkowo raz na miesiąc (możliwie ostatniego dnia miesiąca po skończeniu odpędu), prócz tego także w wypadkach nieprawidłowego działania zegaru. Należy jednak we właściwym czasie zbiornik próbek opróżniać, by nie nastąpiło przepełnienie, zaś z drugiej strony, by zebrała się w nim dostateczna ilość spirytusu dla określenia mocy spirytusomierzem.

Przed określeniem mocy spuszcza się spirytus ze zbiornika do miarki dla oznaczenia, jaka ilość w kub. ctm. przypada na jedno wiadro i porównuje się z ilością, jaka jest wskazana w odpowiedniem świadectwie, dotyczącem danego zegaru; jeżeli odchylenie wynosi więcej, jak 20‰, należy zbadać jego przyczynę i ją następnie usunąć.

Ilość wiader płynu, jaka przeszła przez zegar od czasu ostatniego badania, zamienia się na litry (ilość wiader mnoży się przez 12.3) i tak otrzymaną ilość mnoży się przez moc określona według I tabl. spirytusu, spuszczonego ze zbiornika, a następnie porównuje się z tą ilością, jaka określona była za cały czas w odbieralniku i została zapisana do książki. Jeżeli przy takim porównaniu zauważy się odchylenie więcej niż + 1‰, to należy zrobić dochodzenie, wyjaśnić powody i spisać akt w 3 egzemplarzach (jeden pozostaje w gorzelni, a dwa odsyła się przez Inspektorat do Zarządu Skarbowego względnie Delegacji Ministerstwa Skarbu, która po sprawdzeniu jeden egzemplarz przedkłada Dyrekcji Monopolu Spirytusowego).

b) *magazynowej* — wpisuje się na przychód i rozchód tylko ilość stopni hektolitrowych, określonych w odbieralniku.

C. Przy działaniu aparatów systemu Dolańskiego wpisuje się do książek:

a) produkcyjnej — ilość litrów według wskazań licznika tego aparatu i ilość litrów i stopni hektolitrowych — według odbieralnika.

b) magazynowej — wpisuje się na przychód i rozchód tylko ilość stopni hektolitrowych.

Sposoby badania aparatu i określenia ilości w hektolitrach, jakie przeszły przez niego w międzyczasie od jednego badania do drugiego, są wskazane w instrukcji dla tego typu aparatów; aparaty Dolańskiego otwierane być mogą również tylko przez upoważnionych do tego urzędników.

D. Przy fabrykacji bez użycia aparatu mierniczego:

Ustalone przez stałą kontrolę skarbową rezultaty każdodziennego odpędu i rozchodu wpisuje się do odpowiednich książek produkcyjnej i magazynowej w stopniach hektolitrowych bezzwłocznie; w książce produkcyjnej winny być zapisane wszystkie dane, otrzymane w chwili badania, a mianowicie: ilość litrow spirytusu, pogrążenie spirytusomierza, temperatura w cylindrze i moc według T. I, następnie temperutura w odbieralniku i odpowiedni „Volumen“ redukcyjny.

VI. Wydawanie spirytusu z magazynów ma się odbywać na wagę metryczną, która przelicza się za pomocą odpowiednich tablic, wykazujących objętościową ilość spirytusu w hektolitrach (100 stopniowe litry, czyli stopnie hektolitrowe), odpowiadającej sprawdzonej wadze netto i prawdziwej sile spirytusu przy T. +12° R. Tak np.:

Waga: br. 768.7 klg.—tara 120.3 klg.—netto 648.4 klg.
Moc: według tabl. I—92.0 (pogr. spir. austryjack. 90.8 przy +5 R. w cylindrze).
a więc 640.0 klg. przy 92.9 = 722.74 st. hektolitr.
8.4 „ „ „ 9.42 „ „
648.4 klg. przy 92.9 = 732.16 st. hektolitr., czyli stustopniowych litrów.

Rozchód w książce magazynowej wykazuje się zawsze w litrach stustopniowych, czyli stopniach hektolitrowych.

Aż do czasu zaprowadzenia obowiązku wydawania spirytusu na wagę. dozwolone jest wydawanie na miarę w litrach, lub w wiadrach z zamianą tych ostatnich na litry i z wykazaniem w książce magazynowej rozchodu w litrach stustopniowych.

Jeżeli w gorzelni niema spirytusomierza austryjackiego, to można posiłkować się rosyjskim (metalowym, czy też szklanym), i tablicami, dostosowanemi do niego. Wtedy należy określić ilość płynu w litrach, czy też w wiadrach z zamianą na litry (ilość wiader mnoży się przez 12.3), a otrzymaną ilość litrów dalej mnoży się przez moc według II tabl. rosyjskiej, co da ilość stopni hektolitrowych, czyli litrów stustopniowych (§ 8 Przep. Tym. 28 lutego 1919 r. w sprawie dozorowania uruchomionych gorzelni, drożdżowni i rektyfikacji).

W razie, jeżeli na gorzelni niema spirytusomierza austryjackiego, lecz jest wagowy niemiecki, to przy zastosowaniu tegoż odpowiednie tablice dają takie dane:

Tabl. I wskaże moc w stosunku wagowym np. 90.6° (pogrążenie wagowego spirytusomierza 87.4 przy + 5 R. w cylindrze); Tabl. II przy sprawdzonej wadze np. 220 klg. mocy wagowej 90.6° wykaże:

200 klg. przy mocy 90.6° = 228.8 litrów alkohol.
20 „ „ „ „ 22.9 „ „
220 klg. przy mocy 90.6° = 251.7 litrów alkohol.

czyli stopni hektolitrowych, które wykazuje się w rozchodzie książki magazynowej.

Dla porównania i sprawdzenia rezultatów otrzymanych przy zastosowaniu: wagowego niemieckiego spirytusomierza z rezultatami, otrzymanemi przy zastosowaniu austryjackiego spirytusomierza na objętość służy tabl. III niemiecka, która wskazuje np. że moc wagowa według spirytusomierza niemieckiego odpowiada 93.7 objętościowej mocy według spirytusomierza austryjack.; następnie tabl. II austryjacka wykaże, że płyn mocy 93.7 i wagi 220 klg. zawiera 251.7 litrów 100-stopniowych.

Różnice spirytusomierzy austryjackiego i rosyjskiego, a także wagowego niemieckiego polegają na tem, że: a) austryjacki i rosyjski wykazuje zawartość alkoholu na objętość, przy temperaturze normalnej, która dla austryjackiego wynosi +12° R., a dla rosyjskiego +12½° R. i b) niemiecki wagowy wykazuje zawartość alkoholu na wagę przy temperaturze normalnej +12.5° R.

VII. Przyjęcie spirytusu w rektyfikacjach, rozlewniach, octowniach i t. p. ma się odbywać w ten sposób, jaki zastosowany był przy wydawaniu i dlatego koniecznem jest wskazanie w przewozowem świadectwie i duplikacie, jaki spirytusomierz był użyty dla określenia mocy, a mianowicie: a) czy austryjack., b) czy rosyjski (metalowy czy szklany), c) czy wagowy niemiecki. Prócz tego, jeżeli wydanie odbyło się na wagę, to należy w świadectwie i duplikacie wskazać nie tylko wagę (brutto — tarę — netto), lecz i odpowiednią ilość stustopniowych litrów (stopnie hektolitrowe), jaka została zapisana na rozchód w książce magazynowej.

Ze względu na warunki zawieranych umów koniecznem jest wskazanie w świadectwie i duplikacie daty zawartej umowy i pochodzenie spirytusu, a więc: a) melasowy, b) kartoflano-zbożowy, c) drożdżowy, czy d) inny.

W rektyfikacji i rozlewni obowiązkowo muszą znajdować się naczynia i przyrządy tak dla przyjęcia na wagę jak i na miarę. Ilość przyjętego spirytusu wykazuje się w książce magazynowej w litrach stustopniowych, a w protokóle o przyjęciu spirytusu, w zależności od tego jak był wydany na miarę czy na wagę; jednak w razie przyjęcia na wagę obowiązkowo i w protokóle prócz wagowych rezultatów wykazuje się odpowiednią ilość stustopniowych litrów.

O przyjęciu spirytusu w miejscu przeznaczenia (rektyfikacja, rozlewnia, octownia i t. p.) ma być spisany protokół w 3-ch egz., z których jeden bezzwłocznie zostaje odesłany do właściwego Inspektora dla dołączenia do zeszytu z dowodami do książki magazynowej gorzelni czy rektyfikacji, skąd został wydany spirytus (§ 17 Tymcz. Przep. 28 lutego 1919 r. w sprawie ruchu melasy i spirytusu). Jeżeli protokół powyższy w ciągu kilku dni nie zostanie otrzymany, to właściwy Inspektor ponagla kogo należy i zawiadamia o tem zaraz bezpośrednią władzę odnośnego funkcjonarjusza.

Pilnie należy baczyć za transportami spirytusu, kierowanemi z miejsc wyrobu do miejsc przerobu, a za które opłata na rzecz Skarbu bądź to nie została jeszcze pobraną, bądź też transporty te zostały wydane po zniżonych cenach, a więc powinny być zużytkowane ściśle do celów wyznaczonych.

VIII. Książki w gorzelniach, drożdżowniach, rektyfikacjach, likierniach, octowniach i t. p. mają być prowadzonę ściśle według wzorów dołączonych przy poleceniach: a) 17 marca r. b. L. 1567/19 (gorzelnie i drożdżownie), b) 2 kwietnia b. r. L. 2394/19 (rektyfikacje), c) 14 marca b. r. Przep. Tymcz. w sprawie wyrobu wódek w prywatnych wódczarniach, d) 28 marca b. r. Przep. Tymcz. w sprawie poboru spirytusu na wyrób octu.

Należności, wpłacane w koronach, należy zapisywać w postaci ułamka: w liczniku marki, a w mianowniku korony i wskazać kasę a także datę wpłacenia.

. Odpisy książek co do obrotu melasy w cukrowni i gorzelni (Przep. Tymcz. 28 lutego b. r. w sprawie ruchu melasy i spirytusu), a także produkcyjnych (roboczych) i magazynowych w gorzelniach, drożdżowniach, rektyfikacjach, fabrykach wódek słodkich i octowniach mają być przez odnośnego funkcjonarjusza skarbowego uważnie sprawdzone po skończeniu miesiąca i bezwłocznie odesłane wprost do Zarządu Skarbowego względnie Delegacji Ministerstwa Skarbu. Do sprawdzania odpisów mają być powołani funkcjonarjusze, dający zupełną rękojmię dobrego wykonania czynności i dlatego też odpowiedzialność za złe wykonanie nie mniej spadać będzie i na bezpośrednich zwierzchników.

Zarządy Skarbowe względnie Delegacje Ministerstwa Skarbu bezzwłocznie sprawdzają otrzymane odpisy, wpisują co należy do odpowiednich swoich książek, przygotowują wykazy według podanych wzorów, które w pierwszej połowie miesiąca mają być przedłożone Dyrekcji Monopolu Spirytusowego.

W przedkładanych wykazach mają być wyszczególnione wszystkie dane co do każdej poszczególnej fabryki, a więc tak np. w wykazie co do obrotu w magazynie spirytusu wpisuje się każda gorzelnia i odnośnie do tej gorzelni: a) ilość spirytusu pozostała z przeszłego miesiąca, b) ilość wypędzonego spirytusu w ciągu miesiąca, c) komu, kiedy i jaka ilość spirytusu wydana była. np. jeżeli trzy razy był spirytus do jednej i tej samej rektyfikacji, likierni czy octowni wydany, to należy zapisać oddzielnie i następnie zesumować; tak samo każdy transport przyjęty na rektyfikacji, likierni, octowni i t. p. wykazany ma być oddzielnie dla każdej gorzelni czy rektyfikacji, z której został otrzymany, d) jaka suma pozostała do wpłacenia z przeszłego miesiąca, czy też jaka była nadpłacona, e) do jakiej kasy, kiedy i jaka suma została wpłacona, f) jaka ilość spirytusu pozostała w remanencie i g) jaka suma nadpłacona czy też pozostaje do wpłacenia.

Do tak zestawionych wykazów należy (aż do czasu odwołania) dołączać odpisy wszystkich książek, gorzelni, rektyfikacji, likierni i octowni. Załączone odpisy należy wyszczególniać na okładce wykazu, uwidocznić datę (dzień, miesiąc, rok i liczbę) wysłania wykazu.

Dołączenie wykazów i odpisów do specjalnych zawiadomień jest zbyteczne; jednakże wykazy co do każdej kategorji fabryk powinny być oddzielnie datowane, t. j. przy jadnym wykazie mają być odpisy tylko książek gorzelni i drożdżowni, przy drugim tylko odpisy książek rektyfikacji, przy trzecim tylko odpisy książek likierni, przy czwartym — odpisy tylko książek octowni i przy piątym —odpisy tylko książek do obrotu melasy w cukrowni i gorzelni.

Prócz tego zgodnie z Przep. Tymcz. w sprawie poboru banderoli z dnia 19 marca r. b. przedkładać należy jednocześnie wykaz z dołączeniem odpisu książki co do obrotu pobranych banderoli.

Raporty według Tymcz. Przep. w sprawie dozorowania rektyfikacji i rozlewni z dnia 14 marca 1919 r. ośm wzorów należy przedkładać tylko dwa razy na rok: 10 lipca za 1 półrocze i 10 stycznia za cały rok, dołączając je do oddzielnego pisma.

Nieprzedstawione dotychczas potrzebne dane według powyższych wskazówek należy natychmiast uzupełnić, nie czekając na dodatkowe szczegółowe zarządzenia, gdyż w ten sposób zabiera się Dyrekcji czas na zbyteczne pouczenia i upomnienia.

W miesięcznych wykazach w sprawie tajnego gorzelnictwa (rozporz. z dn. 29 marca 1919 r. I. 2182) ma być wskazanem co do każdego wypadku: a) data wykrycia, b) miejscowość, c) imię i nazwisko winowajcy, d) ogólny stan rzeczy.

Dyrekcja Monopolu Spirytusowego poleca kierownikom i bezpośrednim wykonawcom, aby na miejscu bezzwłocznie usunęli wszelkie niedokładności i udoskonalili kontrolę celem zabezpieczenia interesów Skarbu Państwa.

Dobre wyniki tej sprawy uzależnione są w pierwszym rzędzie od wglądnięcia Pana Prezesa w stan rzeczy, dania bliższych wskazówek i dopilnowania, aby zlecenia dokładnie i w swoim czasie były wykonywane.

Dyrektor Monopolu Spirytusowego

(—) A. Hyżycki.

MINISTERSTWO SKARBU

DYREKCJA
MONOPOLU SPIRYTUSOWEGO

№ 6725/19.

Warszawa, dnia 24 Lipca 1919 r.

341.

Do
Zarządów Skarbowych i Delegacji Ministerstwa Skarbu.

W uzupełnieniu okólnika z dnia 30 czerwca r. b. L. 5680 zwraca się uwagę, że stosownie do p. III tego okólnika wszystkie zbiorniki spirytusowe, lub też oddziały gorzelni i magazyny, w których przechowywane są naczynia ze spirytusem, pozostają pod urzędowym zamknięciem stałej kontroli skarbowej, niezależnie od obowiązującego zamknięcia zarządu fabryki.

Urzędowe zamknięcie bynajmniej nie zwalnia właścicieli spirytusu od odpowiedzialności w razie ujawnionych nielegalnych braków spirytusu i te zamknięcia obok zamknięcia właściciela mają na celu wzmocnienie kontroli urzędowej, aby administracja nie miała dostępu do spirytusu bez obecności urzędnika

Dyrektor Monopolu Spirytusowego

(—) *A. Hyżycki.*

MINISTERSTWO SKARBU *Warszawa, dnia 22 Lipca 1919 r.*

DYREKCJA
MONOPOLU SPIRYTUSOWEGO

№ 6647/19.

342.

Do
Zarządów Skarbowych i Delegacji Ministerstwa Skarbu.

Z uwagi na konieczność jednolitego postępowania przy uruchomieniu gorzelń i rektyfikacji w kampanji 1919/20 zarządza się:

Rozdział I. Opis przedsiębiorstwa.

1) Przedsiębiorca pragnący puścić w ruch gorzelnię lub rektyfikację spirytusu, winien najpóźniej na 3 tygodnie przed rozpoczęciem rocznej kampanji, względnie przed otwarciem ruchu, przedłożyć Delegacji Ministerstwa Skarbu (Zarządowi Skarbowemu) w 3 egzemplarzach:

a) zezwolenie Ministerstwa Aprowizacji na przerób pewnej ilości płodów,

b) nazwisko kierownika ruchu, względnie osoby, która stale lub pod nieobecność przedsiębiorcy jest odpowiedzialna za ruch fabryki,

c) kalkulację kosztów produkcji (zarządzenie Dyrek. Monop. Spir. z dnia 4 czerwca 1919 L. 4629),

d) dokładny opis wszystkich pomieszczeń fabryki, opatrzony planem sytuacyjnym,

e) spis wszystkich przyrządów i naczyń z podaniem ich pojemności, ze szczególnem uwzględnieniem aparatu odpędowego, co do którego prócz dokładnego opisu należy załączyć rysunek, uwidoczniający nietylko wszystkie części składowe aparatu odpędowego i chłodnicy, ale także i przewodów rurowych tych ostatnich.

Przed ustawianiem nowych aparatów odpędowych, lub wprowadzeniem jakichkolwiek zmian w urządzeniu tegoż aparatu, należy odpowiednie rysunki przedłożyć Zarządowi Skarbowemu, względnie Delegacji, która z wnioskiem przesyła je Dyrekcji Monopolu Spirytusowego do zatwierdzenia lub odrzucenia,

f) krótki opis postępowania technicznego.

2) Po otrzymaniu powyższego zgłoszenia; które po myśli art. 6 L. 2 dekretu z dn. 7 lutego 1919 Dz. pr. Nr. 14 poz. 145 wolne jest od opłaty stemplowej, zarządza Delegacja Ministerstwa Skarbu (Zarząd Skarbowy) oględziny lokalne przedsiębiorstwa, oznaczenie i przemiar naczyć, ubezpieczenie aparatu odpędowego i t. p. czynności, które razem wzięte stanowią t. zw. weryfikację, czyli urzędowe sprawdzenie przedsiębiorstwa.

Rozdział II. Weryfikacja.

1) Weryfikację przeprowadzają z reguły conajmniej dwa organa skarbowe, a mianowicie kontroler straży skarbowej i jeden funkcjonarjusz tej ostatniej. Przy końcowych czynnościach weryfikacyjnych, zwłaszcza przy ubezpieczeniu aparatu odpędowego i zegara mierniczego, musi być ponadto obecny inspektor, lub jego pomocnik.

2) Przedsiębiorca gorzelni, lub rektyfikacji obowiązany jest dać organom skarbowym przy weryfikacji wszelką żądaną pomoc, tak osobiście, jak i przez swój personel; prócz tego oddać do dyspozycji tychże organów odpowiedni pokój z umeblowaniem i z pościelą, tudzież urządzenie kuchenne, nadające się do przygotowania ciepłego posiłku. Dostarczenie opału, oświetlenia i usługi należy również do przedsiębiorcy.

Czynności weryfikacyjne obejmują:

a) oznaczenie lokalów, przyrządów i naczyń,

b) przemiar naczyń i przyrządów,

c) zbadanie i ubezpieczenie aparatu odpędowego, chłodnicy i rur alkoholowych,

d) ustawienie zegara mierniczego, względnie połączenia tego ostatniego z chłodnicą i odbieralnikiem i ubezpieczenie,

e) w gorzelniach opatrzonych zegarem mierniczym, który podaje automatycznie tylko ilość spirytusu, a nie jego moc (Dolański, Stumpe); oznaczenie przeciętnej mocy wódki na całą kampanję,

f) spisanie protokółów weryfikacyjnych.

1. Oznaczenie lokalów, przyrządów i naczyń.

1) Pod lokalami, należącemi do gorzelni lub rektyfikacji, które podlegają obowiązkowi zgłoszenia urzędowego oznaczenia należy rozumieć:

a) lokale, w których odbywa się proces techniczny wyrobu, względnie oczyszczania spirytusu,

b) lokale, w których przechowuje się produkt gotowy, o ile odległość ich od miejsca wyrobu nie wynosi więcej niż 500 metrów,

c) wszystkie ubikacje połączone bezpośrednio z lokalami wymienionemi pod a) i b).

2) Budynek gorzelni i poszczególne lokale oznacza się przez umieszczenie na nich napisów, określających przeznaczenie ubikacji (np. gorzelnia, lokal aparatowy, magazyn na spirytus i t. p.), a także liczby porządkowej, odpowiadającej odpowiedniej pozycji protokółu weryfikacyjnego.

3) Przyrządy i naczynia oznacza się porządkowemi liczbami arabskiemi z podaniem poniżej pojemności tychże naczyń. Części składowe aparatu odpędowego oznacza się cyframi rzymskiemi z dodatkiem liter alfabetu (np. kolumna zacierowa Ia, kolumna rektyfikacyjna Ib it.p.).

Oznaczenie lokalów uskutecznia się za pomocą tablic, oznaczenie naczyń za pomocą napisów farbą olejną, lub przez wypalenie.

2. Przemiar naczyń.

1) Wszystkie naczynia przemierzone być muszą geometrycznie, to jest za pomocą zbadania miarką metryczną ich zasadniczych wymiarów w centymetrach, jak długość, szerokość, wysokość, średnica i t. p. Przed każdym przemiarem należy się upewnić, że naczynie jest zupełnie próżne, czyste suche i szczelne. Z wymierzonych długości i t. p. oblicza się kubiczną objętość za pomocą następujących wzorów:

1) objętość kadzi okrągłych — $\Pi r^2 h$

2) „ „ owalnych — Πabh

3) „ „ czworokątnych — ldh

W wzorach powyższych oznacza:

Π — 3,14 (stosunek obwodu do średnicy)

h — wysokość kadzi

r — połowa wewnętrznej średnicy kadzi

a — połowa wielkiej średnicy owala

b — „ małej „ „

l — wewnętrzna długość kadzi

d — „ szerokość kadzi

4) dla obliczenia objętości kadzi, które mają kształt ściętego stożka, bez względu na to, czy są okrągłe, owalne, czy czworokątne, można posługiwać się temi samemi wzorami, jak powyżej, z następującą odmianą:

a) okrągłe ścięte stożki: do wzoru Nr. 1 wstawić r = $\frac{1}{2}$ średnicy, obliczonej przez zesumowanie obu średnic, górnej i dolnej i podzielenie przez 2.

b) owalne ścięte stożki: do wzoru Nr. 2 wstawić a = suma obu średnic wielkich, podzielona przez 4; b — suma obu średnic małych podzielona przez 4.

c) czworokątne ścięte piramidy: do wzoru Nr. 3 wstawić l = suma obu długości (górnej i dolnej) podzielona przez 2. d = suma obu szerokości (górnej i dolnej) podzielona przez 2.

2) Po ukończeniu wymiaru naczyń sposobem geometrycznym należy prócz tego przemierzyć nalewem wody następujące naczynia:

1) kadź zacierna,

2) kadzie fermentacyjne i po jednej z każdego t. zw. porządku, (kadź, która według geometrycznego obliczenia jest największą),

3) kontrolne naczynie zbiorowe (odbieralnik),

4) rezerwoary na spirytus.

Przemiar nalewem wody uskutecznia się w ten sposób, że napełnia się wodą do znaku cechowniczego miary 20 lub 50 litrowe; urzędownie ocechowane i przelewa się ich zawartość do przemierzonego naczynia. W razie braku miar litrowych i stwierdzonej niemożności ich sprawienia w obecnej chwili, można wyjątkowo przemierzać miarami wiadrowemi i przeliczyć następnie rezultaty na pojemność litrową, przyjmując, że 1 wiadro = 12.3 litrów.

3) Przy przemiarze rezerwoarów należy zamiast nalewu wodnego stosować odlew wodą, to jest po napełnieniu rezerwoaru wodą do zadanej wysokości odmierzać następnie partje wody, odpuszczane do miar cechowanych.

4) Dla wszystkich naczyń przemierzonych wodą należy sporządzić laski miernicze, a prócz tego rezerwoary na spirytus zaopatrzyć w płynoskazy z umieszczoną obok skalą, a także w kurki probiercze, wybite w różnych wysokościach rezerwoaru. Przy sporządzaniu lasek mierniczych i skali płynoskazów należy przestrzegać następujące zasady:

1) miejsce, w którem przy przemiarze wodnym zanurzano laskę mierniczą w przemierzane naczynie, powinno być zaznaczone trwale na krawędzi naczynia i zanotowane w protokóle.

Jako szczególniej praktyczne i celowe zaleca się przytwierdzenie do wewnętrznej strony ściany bocznej naczynia rury z blachy dziurkowanej, długości około ćwierć metra. Rura ta, do której wprowadza się laskę mierniczą przy każdem jej zanurzeniu w naczyniu, służy jako pewny kierownik dla tej ostatniej.

2) Przy kadziach (np. zaciernych) z dnem wypukłem, lub stożkowatem, należy nalać na nich tyle wody, by wypukłość powyższa, względnie stożek zostały wodą pokryte. Ilość ta odmierzona dokładnie miarą cechowaną ma być wpisana do protokółu, a nadto uwidoczniona na samej kadzi (pod ogólną pojemnością) za pomocą farby olejnej lub wypalenia. Następnie zanurza się do kadzi laskę mierniczą i oznacza się na niej poziom płynu za pomocą kreski zero. Jest to pierwsza kreska laski, po której następują dalsze w miarę dolewanych hektolitrów wody. Z powyższego wynika, że przy każdem późniejszem użyciu laski w czasie kampanji trzeba do odczytanej na niej ilości hektolitrów płynu dodać ilość wypisaną na kadzi, a stanowiącą zanurzenie poniżej kreski zerowej.

3) Nad ostatnią kreską laski mierniczej należy uwidocznić grubość górnej ścianki naczynia i umieścić plombę urzędową, albo wypalić orła państwowego, prócz tego oznaczyć laskę numerem i pojemnością tego naczynia, dla którego ją sporządzono. Odległości najniższej i najwyższej kreski od spodu laski należy zanotować w protokóle.

4) Przy sporządzaniu skali płynoskazów należy uważać na to, by przez cały czas przemiaru wodnego górny kurek płynoskazu (otwór powietrzny) był otwarty, oko odczytującego winno się znajdować na równej wysokości z poziomem płynu i odczytywać zawsze tylko dolny miniskus wody w płynoskazie (najniższy jej przekrój). Zawartość wody w rezerwoarze poniżej kreski zerowej winna być również uwidoczniona na rezerwoarze i w protokóle (jak przy 2).

5) Ostatnią czynnością przemiaru naczyń jest oznaczenie ile ziemniaków na wagę mieści się w parniku Henzego. Ilość tę należy uwidocznić nietylko w protokóle, ale i w książce produkcyjnej gorzelni, podobnie jak i objętość kadzi zaciernych i kadzi fermentacyjnych.

5. Zbadanie i ubezpieczenie aparatu odpędowego, chłodnicy i rurek.

1) Aparat odpędowy, o ile konstrukcja jego nie wymaga koniecznie bezpośredniego połączenia z murami, powinien stać na wolnem miejscu i być przystępnym do zbadania ze wszystkich stron. Kotły odpędowe mogą być metalowe, albo drewniane. W tym ostatnim wypadku, powłoka farby nie powinna przykrywać struktury drzewa. Spojenie klepek kotła musi być pewne; obręcze tak urządzone, by nadawały się do nałożenia zamknięcia urzędowego. Kotły odpędowe należy zaopatrzyć w wentyle bezpieczeństwa, ssące, w płynoskazy i w włazy; aparat kolumnowy posiadać winien manometr. Otoczenie kotłów odpędowych płaszczami ochronnemi dla oszczędności ciepła promieniującego, jest dozwolone.

2) Odpływ lutrynków ma być urządzony tak, aby wszelkie nadużycie było wykluczone. Jeżeli przy aparacie dla ruchu przerywanego (aparat perjodyczny) lutrynki wracają z powrotem do kotła odpędowego, musi być odpływ brahy z tego kotła tak urządzony, aby odprowadzenie lutrynku bez poprzedniego zmieszania się jego z brahą był niemożliwy. Cel powyższy można osiągnąć w trojaki sposób:

1) rura odpływowa brahy wystaje ponad dnem kotła w takiej wysokości, iż w kotle zatrzymuje się stale conajmniej 5 procent brahy;

2) rura odpływowa brahy wpuszczona jest w pierścień niedopuszczalny, przybity do dna kotła i tak gruby, że w kotle pozostaje stale 5 do 10 procent brahy;

3) rura odpływowa brahy uchodzi do żelaznego naczynia o pojemności conajmniej 3 hektolitry i montowana jest w ten sposób, że w naczyniu pozostaje stale conajmniej 2 hlt. brahy, z którą lutrynki się muszą zmieszać. Przy tym systemie należy powyższe naczynie uważać za część składową aparatu odpędowego i ubezpieczyć je (przypływ i odpływ) tak samo jak ten ostatni. We wszystkich trzech powyższych wypadkach musi rura zacierowa sięgać aż do dna kotła odpędowego. Wentyle parowe wodne przy kotłach odpędowych, do których lutrynki wracają, winny być wsteczne.

3) Jeżeli lutrynki odpuszcza się z rektyfikatora, separatora, albo kolumny lutrynkowej wprost do kanału nieczystości, musi być rura lutrynkowa dostępna do badania w całej swojej długości, a wylot jej ma być wpuszczony conajmniej 30 centymetrów w naczynie metalowe o pojemności 1 hektolitra, osadzone na dnie kanału nieczystości w taki sposób, iżby woda z płuczkarni, z kadzi fermentacyjnych, zacierni i t. p. odpływała ponad pokrywą tego naczynia. Dół, w którym naczynie lutrynkowe pomieszczono, należy nakryć pokrywą i zabezpieczyć plombami.

4) Przy aparatach kolumnowych mogą być ustawione probieże dla badania zawartości alkoholu w wywarze i w lutrynkach. Chłodnik probierza wywaru można połączyć z ostatnią, albo z przedostatnią dolną częścią kolumny zacierowej, a chłodnik probierza lutrynku z ostatnią

dolną częścią kolumny lutrynkowej. Rurki probierza nie mogą mieć średnicy większej niż 20 milimetrów, odpływ winien uchodzić do kanału nieczystości, albo też do rury głównej wywaru względnie lutrynku. Epruweta probierza nakryta być musi być kloszem szklanym, zamkniętym plombami urzędowemi.

5) Chłodnice par alkoholowych muszą być sporządzone z żelaza lub z miedzi. Chłodnice drewniane są niedopuszczalne. Spoczywać one mają na trawersach w taki sposób, by ich dno było widzialne. Pozatem chłodnica musi być tak urządzona, by była dostępna łatwo do zbadania tak zewnętrznego, jak i wewnętrznego. Dla chłodnic już istniejących mogą być w tym względzie dopuszczone wyjątki. Chłodnice, które są tak urządzone, że pary albo płyny alkoholowe nie są oddzielone warstwą wody od ścian zewnętrznych chłodnicy, ale wypełniają przestrzeń między ścianami a systemem rur wodnych, należy otoczyć płaszczem cynkowym i ten ostatni ubezpieczyć plombami.

6) Wszystkie rury prowadzące pary, lub płyny alkoholowe lub lutrynek, o ile nie są otoczone innemi częściami aparatu odpędowego, muszą być w całej swojej długości i ze wszystkich stron do badania dostępne. Jeżeli rury te przechodzą przez mur, musi być miejsce wybicia w murze wolne dookoła, ewentualnie przykryte szybą lub deską, którą można w razie potrzeby usunąć. To samo odnosi się do rur idących pod podłogą. Sporządzone być one mają z miedzi lub z mosiądzu, wyjątkowo z żelaza i być wolne od miejsc łatanych. Spajane mogą być rury alkoholowe tylko za pomocą krezów krytych z pakunkami gumowemi, albo tekturowemi, napuszczanemi pokostem miniowym. Lutowanie dozwolone tylko lutem mosiężnym, nigdy zaś cynowym. Umieszczanie kurków albo wentylów na rurach alkoholowych jest niedozwolone.

7) O ileby urządzenie rury powietrznej na rurze łączącej chłodnicę z zegarem mierniczym było nieodzowne, winna być rura ta tak wysoka, aby spiętrzenie w niej spirytusu aż do góry było wykluczone. Górny wylot rury powietrznej musi być nakryty dzwonem zamkniętym u dołu siatką, albo płytą dziurkowaną, sam dzwon dziurkowany być nie może. Rury powietrzne zagięte w dół są niedopuszczalne. Pozatem odnoszą się do rur powietrznych te same przepisy jak do rur alkoholowych.

8) Urzędowe ubezpieczenie urządzeń gorzelni uskutecznia się za pomocą plomb ołowianych i szpagatu konopnego z wplecionemi drucikami miedzianemi; w miejscach, w których grozi przepalenie szpagatu, wolno używać drutu palonego. W razie braku szpagatu konopnego można w okresie przejściowym zastosować wyjątkowo zamiast niego wyłącznie drut.

Szpagat (względnie drut) przeprowadza się przez dziurki, wywiercone w śrubach lub w przedmiocie, który się ubezpiecza, następnie silnie naciąga, wiąże na węzeł i przeprowadza końce sznurka przez plombę, znowu wiąże, odcina wystające końce szpagatu, naciąga tak plombę, aby końce szpagatu schowały się wewnątrz plomby, poczem plombę ściska się prasą obcęgową. Odciśnięte w ten sposób znaki na plombie muszą być zupełnie wyraźne. Dziurki śrub, przez które się szpagat przeprowadza, winny być wywiercone tuż przy mutrze, w przeciwnym razie należy na mutry nakładać pierścienie metalowe.

9) Ubezpieczenie urządzenia gorzelni ma na celu zapobieżenie temu, aby pary lub płyny alkoholowe nie zostały odprowadzone potajemnie z pominięciem zegara mierniczego. Ubezpieczeniu podlegają przeto wszystkie części składowe i wszystkie przewody rurowe aparatu odpędowego, które prowadzą lub prowadzić mogą pary albo płyny alkoholowe. W szczególności należy ubezpieczyć:

a) Na kotłach aparatów odpędowych dla ruchu przerywanego: włazy, rury parowe, wodne, rurę zacierową, odpływy brahy, wentyle bezpieczeństwa i ssące. Wentyle należy tak ubezpieczać, by obrót trzonów był swobodny, natomiast wyjęcie trzonu z gniazda było niemożliwe. Nakładanie osłon cynkowych na części kotłów odpędowych jest zbyteczne. Przesyłacz (montejus) to jest przyrząd osadzony w przewodzie brahy i służący do przenoszenia tej ostatniej za pomocą pary do naczyń wyżej położonych (np. brazarek albo rezerwoaru), podlega tylko wtedy ubezpieczeniu, jeżeli oprócz rury do wyciskania brahy posiada drugą rurę do podgrzewania lub gotowania brahy. W tym wypadku należy przesyłacz ubezpieczyć tak, jak aparat odpędowy. O ileby przesyłacz posiadał jeszcze rurę, służącą do jego zupełnego wypróżnienia, musi ona uchodzić wprost do kanału nieczystości.

b) Aparat odpędowy dla ruchu ciągłego należy ubezpieczyć, począwszy od tej części kolumny, do której prowadzi rura zacierowa. Części niższe kolumny zacierowej, jej kapsle płynoskazy, regulator brahy, pozostają niezabezpieczone. Połączenie poszczególnych części składowych kolumny lutrynkowej i rektyfikacyjnej ubezpiecza się przez nałożenie plomb na śrubach i mutrach. Rura wodna, służąca do przepłukiwania kolumny rektyfikacyjnej lub zacierowej winna być połączona tylko z rezerwoarem na wodę, stale napełnionym, albo z zamkniętym deflegmatorem.

Przepłukiwanie kolumn odbywać się może jedynie w obecności organów skarbowych. Po każdem takiem przepłukaniu należy rurę wodną wyłączyć natychmiast z użycia za pomocą nałożenia tarczy ślepej i zabezpieczenia tego miejsca plombami urzędowemi. Deflegmatory i chłodnice otwarte, należy ubezpieczyć blachą, albo siatką.

c) Wszystkie spojenia rur alkoholowych i lutrynkowych o ile nie posiadają krezów krytych, muszą być opatrzone osłonami z cynkowej blachy. Osłony muszą być tak szczelnie przystosowane, by przesunięcie ich z miejsc zabezpieczonych było niemożliwe. W tym celu pożądanem

jest aby końce śrub, któremi krezy są spojone przechodziły przez osłony i na zewnętrznej stronie tych ostatnich były przytrzymane mutrami, które ubezpiecza się za pomocą plomb. Odstęp powstający przy składaniu obu połówek osłony winien być kryty osobną blaszką, przytwierdzoną lutem do wewnętrznej strony osłony. Ściany osłon należy od wewnątrz pomalować białą farbą olejną. Tak na krezach rur alkoholowych (lutrynkowych) jak i na osłonach należy nakładać zawsze po dwie plomby, odciśnięte dwoma różnemi prasami obcęgowemi, a mianowicie prasą inspektora i prasą kontrolera straży skarbowej. Powyższe podwójne plombowanie dotyczy także wszystkich tych części aparatów odpędowych, które zawierają pary lub płyny alkoholowe.

10) Od ścisłego dotrzymania warunków urządzenia i ubezpieczenia gorzelni wymienionych powyżej w rozdziale II ust. 3 może Dyrekcja Monopolu Spirytusowego na wniosek Zarządów Skarbowych, względnie Delegacji, zwolnić gorzelnie już istniejące, o ile da się to pogodzić z dostatecznem zabezpieczeniem interesów Skarbu Państwa.

11) Po ubezpieczeniu gorzelni należy sporządzić dokładny spis plomb nałożonych z wyszczególnieniem, gdzie i w jakiej ilości one się znajdują. Spis powyższy wypracowany w trzech egzemplarzach stanowi załącznik protokółu weryfikacyjnego.

4. Ustawienie i połączenie zegara mierniczego.

1) W gorzelniach ustawione być winny w zasadzie zegary miernicze systemu Siemensa. W okresie przejściowym o dopuszczeniu zegarów innych systemów niż wyżej wymieniono, decyduje wyłącznie Dyrekcja Monopolu Spirytusowego. Ustawienie zegara, jego rozbieranie, czyszczenie i składanie należy do urzędników osobno do tego upoważnionych. Przy ustawianiu zegarów systemu Siemiensa należy przestrzegać by odległość w kierunku pionowym pomiędzy dolnym brzegiem rury spirytusowej, wychodzącej z chłodnika, a górną powierzchnią postumentu zegara równała się 2 stopom $11^1/_4$ cali, zaś dziobek stojaka filtra znajdował się sześć cali niżej w kierunku pionowym od wylotu tejże rury.

2) Ubezpieczenie zegara i jego połączeń dokonuje się za pomocą plomb dwóch pras obcęgowych, analogicznie jak to podano w ustępie 3 punkt (9). Rura, łącząca zegar mierniczy z chłodnicą, musi być w całej swojej długości osłonięta okrywą z blachy miedzianej lub cynkowej, pomalowanej od wewnętrznej strony białą farbą olejną.

5. Oznaczenie przeciętnej mocy spirytusu.

W gorzelniach, w których ustawiony jest zegar mierniczy systemu Dolańskiego, należy przy weryfikacji gorzelni oznaczyć na podstawie sprawności aparatu odpędowego przeciętną moc spirytusu, który w ciągu kampanji będzie się produkowało. Przeciętna stopniowość spirytusu nie może być oznaczona niżej, niż 80° T. przy ciepłocie + 12° R. Stopniowość ta stanowi podstawę do obliczania produkcji spirytusu w ciągu kampanji w tym wypadku, gdyby ilość próbek nagromadzona w naczyniu próbnem zegara mierniczego nie wystarczała przy obrachunku do stopniowania spirytusu, lub gdyby zbadana moc próbek okazała się niższa od ustalonej przy weryfikacji przeciętnej stopniowości na kampanję.

6. Spisanie protokółów weryfikacyjnych.

1) Po dokonaniu weryfikacji spisują organa skarbowe szczegółowy protokół czynności w trzech egzemplarzach i dołącza ją do każdego z nich po jednym egzemplarzu spisu plomb i po jednym egzemplarzu opisów i planów, przedłożonych przez przedsiębiorcę (rozdział I); końce sznurka, którym zeszywa się każdy egzemplarz protokółu i należących do niego załączników winny być przytwierdzone do okładki pieczęcią urzędową za pomocą laku lub nalepki.

2) Protokóły po podpisaniu ich tak przez organa skarbowe, jak i przez przedsiębiorcę i kierownika ruchu przesyłą się następnie jeden egzemplarz Delegacji Ministerstwa Skarbu, drugi miejscowemu Urzędowi Kontroli Skarbowej, a trzeci pozostaje w fabryce.

Rozdział III. Otwarcie ruchu gorzelni.

Przed otwarciem ruchu gorzelni, sprawdzonej w sposób podany w rozdziale II, winien przedsiębiorca gorzelni:

1) wykupić patenty przemysłowy i akcyzowy,
2) wnieść zgłoszenie (deklarację) o zamierzonej produkcji spirytusu,
3) jeżeli gorzelnia prowadzona jest przez dzierżawcę, uiścić kaucję.

1. Wykupienie patentow.

Wysokość przypadających od gorzelni należytości za patenty przemysłowy i akcyzowy oblicza Inspektorat Skarbowy po myśli rozporządzenia Ministerstwa Skarbu z dn. 14 czerwca 1919 L. 4685. Ze względu na to, że dodatkowy patent akcyzowy płatny jest w ciągu kampanji w miarę zgłaszanej przeróbki płodów surowych, należy na podstawie wnoszonych zgłoszeń (o któ-

rych mowa poniżej) obliczać spodziewany wydatek spirytusu z płodów surowych według następującego klucza:

a) 1 pud (16.381 kg.) kartofli daje około 15 stopni wiadrowych (1.845 stopni hektolitrowych) alkoholu;

b) 1 pud (16.381 kg.) produktów mącznych daje około 40 stopni wiadrowych (4.92 stopni hektolitrowych) alkoholu;

c) 1 pud melasy daje około 30 stopni wiadrowych (3.69 stopni hektolitrowych) alkoholu.

Pod jednym stopniem hektolitrowym należy rozumieć jeden litr alkoholu bezwodn. 100%.

2. Zgłoszenie (deklaracja).

1) Zgłoszenie o zamierzonej produkcji spirytusu wnosi przedsiębiorca gorzelni w trzech egzemplarzach na druku urzędowym według rozesłanego dawniej (9 czerwca 1919 L. 4795) wzoru.

Zgłoszenie wolne jest od opłaty stemplowej w myśl art. 6 L. 2 dekretu z dn. 7 lutego 1919 Dz. pr. Nr. 14 poz. 145.

Do zgłoszenia należy dołączyć:

a) kwit kasy skarbowej na uiszczenie należytości patentowe,

b) kwit kasy skarbowej na uiszczoną kaucję, o której mowa poniżej.

2) Inspektorat skarbowy po zbadaniu wniesionego zgłoszenia i załączników wpisuje na wszystkich egzemplarzach zaświadczenie, iż do rozpoczęcia fabrykacji przeszkód niema, poczem 1 egzemplarz zatwierdzonego zgłoszenia wraz z załącznikami zwraca przedsiębiorcy gorzelni, 1 egzemplarz odsyła bezzwłocznie Delegacji Ministerstwa Skarbu (Zarządowi Skarbowemu), 1 egzemplarz zatrzymuje u siebie, jako dowód do osobnego zapisku, który Inspektorat winien prowadzić na wnoszone zgłoszenia.

Delegacja Ministerstwa Skarbu (Zarząd Skarbowy) po otrzymaniu zatwierdzonego przez Inspektorat zgłoszenia winna bezzwłocznie zawiadomić Dyrekcję monopolu spirytusowego o otwarciu ruchu gorzelni.

3) Po zatwierdzeniu zgłoszenia przez Inspektorat ruch gorzelni może być rozpoczęty. W oznajmionym dniu pierwszego odpędu winien zjawić się w gorzelni przed godziną rozpoczęcia ruchu organ skarbowy celem zdjęcia plomb z kurków parowo-wodnych, doprowadzających parę do kotła odpędowego. W razie gdyby organ skarbowy nie zjawił się na czas w gorzelni, może przedsiębiorca po upływie godziny od oznajmionego momentu rozpoczęcia ruchu, zdjąć powyższe ubezpieczenia na własną rękę w obecności dwóch świadków i zanotować tę okoliczność w książce produkcyjnej.

4) Odpęd pierwszy w gorzelni winien być dozorowany od początku do końca prócz zwykłego funkcjonarjusza skarbowego, wyznaczonego do stałego dozorowania fabrykacji, także i przez kontrolera lub jego pomocnika. W razie gdyby w pewnym okręgu kontrolnym wypadło na jeden i ten sam dzień otwarcia ruchu większej ilości gorzelń czego w interesie Skarbu należy o ile możności unikać — winien kontroler i jego pomocnik tak rozłożyć czynności kontrolne, by pierwsze odpędy w owych gorzelniach były choć częściowo przez nich osobiście skontrolowane. Przy kontroli pierwszego odpędu należy baczną zwrócić uwagę:

1) czy wszystkie nałożone przy weryfikacji zamknięcia urzędowe są w porządku,

2) czy połączenie rurowe i inne aparatu odpędowego są dostatecznie szczelne i płyny, albo pary alkoholowe, nigdzie ubocznie nie uchodzą,

3) czy przypływ i odpływ spirytusu do i z zegara mierniczego odbywa się prawidłowo, zaś zegar sam funkcjonuje bez zarzutu. Prócz tego należy sprawdzić czy początkowe drożdże i zaciery odbyły się zgodnie z podanemi warunkami w zgłoszeniu i wogóle z przepisami.

O kontroli pierwszego odpędu należy złożyć Inspektorowi krótkie sprawozdanie.

3. Kaucja.

Przed wniesieniem zgłoszenia, o którem mowa powyżej, winien dzierżawca gorzelni złożyć w kasie skarbowej kaucję jako zabezpieczenie spodziewanej produkcji spirytusu ze zgłoszonych surowców w wysokości 45 marek od każdego spodziewanego litra stustopniowego spirytusu w ciągu dwóch tygodni.

Ilość spodziewanych litrów alkoholu ze zgłoszonych surowców oblicza się w sposób podany powyżej w rozdziale III ust. I.

Dyrektor Monopolu Spirytusowego

(—) *A. Hyżycki.*

MINISTERSTWO SKARBU

DYREKCJA
MONOPOLU SPIRYTUSOWEGO

№ 5678/19.

Warszawa, dnia 30 Czerwca 1919 r.

343.

Do
Zarządów Skarbowych i Delegacji Ministerstwa Skarbu.

Na zasadzie obowiązującej w b. Królestwie Kongresowem ustawy rosyjskiej z dn. 24 maja 1911 r. Dz. Rozp. № 33 w przedmiocie zwolnienia od akcyzy spirytusu i odpadków rafinacyjnych, poddanych skażeniu dla celów technicznych i innych — zarządza się:

Spirytus, przeznaczony do oświetlenia, ogrzewania, tudzież do celów technicznych, chemicznych, dezynfekcyjnych i innych, który na mocy rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 17 czerwca 1919 r. odstępuje się po cenie zniżonej w kwocie 15 mk. za jeden 100 - stopniowy litr alkoholu, musi być poprzednio skażony, to jest uczyniony niezdatnym do wypicia.

Skażenie, któremu poddany zostaje spirytus surowy, oczyszczony, tudzież odpadki rafinacyjne, może być: a) ogólne i b) szczególne.

I. Skażenie ogólne.

1. Pozwolenie.

Kto chce spirytus poddawać skażeniu ogólnemu, winien uzyskać na to pozwolenie Dyrekcji Monopolu Spirytusowego.

Spirytus, skażony środkami ogólnemi, może być użyty do celów oświetlenia, ogrzewania i do innych celów technicznych. W podaniu, wystosowanem do Dyrekcji Monopolu Spirytusowego, należy podać imię i nazwisko przedsiębiorcy i jego siedzibę, tudzież opisać lokal, w którym skażenie ma się odbywać i pomieszczenie, w którem spirytus skażony będzie się przechowywało. Lokale powyższe muszą być oddzielone zupełnie od wszelkich innych ubikacyj przedsiębiorstwa. Lokal pierwszy musi być nadto tak urządzony, by jego drzwi, okna i inne otwory nadawały się do nałożenia wspólnego-urzędowego zamknięcia.

W ubikacji, gdzie skażenie się odbywa, winny znajdować się:

a) odpowiednie naczynia do mieszania spirytusu ze środkami skażającemi, dostępne do badania ze wszystkich stron, a więc i ze spodu,

b) przepisany alkoholometr i termometr,

c) należycie ocechowana waga z ciężarkami, a także miary: 20, 10, 5, 1, ½ - litrowe pojemności.

2. Środki do skażenia ogólnego.

Skażenie ogólne dokonywa się przez domieszanie do spirytusa, lub odpadków rektyfikacyjnych na 100 litrów bezwodnego alkoholu: 1 litra spirytusu drzewnego (metylowego), 0.25 litra zasad pirydynowych, 0.5 litra olejku ketonowego, 0.3 litra nafty i 0.1 litra roztworu barwnika fioletowego.

Środki powyższe nabywane być mogą ze źródeł prywatnych; przed użyciem muszą one być zbadane w pracowni chemicznej, upoważnionej do tego przez Ministerstwo Skarbu. Sposób badania i warunki, którym środki do skażania muszą odpowiadać, podaje się w załączonym do niniejszego rozporządzenia dodatku.

Próbki środków skażających, przeznaczone do zbadania, odbierać należy zawsze w obecności 2 organów skarbowych i przedsiębiorcy, a mianowicie po 2 próbki półlitrowe z każdego naczynia, które po odebraniu próbek mają pozostawać pod urzędowem zamknięciem. Flaszki z próbkami należy opatrzyć pieczęcią organu skarbowego i strony, i umieścić na nich nalepki z podaniem nazwiska osoby wysyłającej, numeru lub znaku naczynia, z którego próbkę pobrano, daty pobrania i nazwy środka.

Jeden egzemplarz próbki odsyła się następnie do stacji badania na koszt przedsiębiorcy, drugi pozostaje w przechowaniu organu skarbowego aż do zupełnego wyczerpania całego zapasu środka skażającego.

3. Wydawanie i przewóz spirytusu do skażenia.

O każdem zamierzonem skażeniu spirytusu winien uprawniony do tego przedsiębiorca wnieść oznajmienie do przynależnego urzędu kontroli skarbowej i przedłożyć pozwolenie Dyrekcji Monopolu Spirytusowego, a także kwit skarbowej kasy na wniesioną kaucję, jako zabezpieczenie transportu spirytusu, pobranego do celów skażenia. Wysokość kaucji oznacza się w różnicy sprzedaży spirytusu po cenie normalnej i ceny zniżonej dla celów skażenia (rozp. Ministra Skarbu z dn. 17 czerwca 1919 r.) i odpowiadać ma naraz pobieranej ilości spirytusu, a w każdym razie niemniej jak 3000 marek.

Każdy transport spirytusu pokryty być winien świadectwem przewozowem, ze wskazaniem sposobu, jaki był zastosowany przy wydawaniu spirytusu z magazynu fabrycznego.

O przybyciu transportu na miejsce skażenia należy zawiadomić bezzwłocznie przynależny urząd kontroli skarbowej, który stwierdza ilość i stopniowość nadeszłego spirytusu i wciąga ją do księgi kontrolnej jako przychód. Księgę powyższą prowadzi się według załączonego tutaj wzoru (ogólny i dla fabryk octu).

Od ubytku spirytusu stwierdzonego w porównaniu z ilością odprawioną z miejsca zakupu, winien przedsiębiorca uiścić bezzwłocznie opłatę, odpowiadającą różnicy ceny kupna normalnej i zniżonej.

Zwrot kaucji nastąpić może dopiero po okazaniu kwitu kasy skarbowej na zapłaconą należytość od ubytków, tudzież po przedłożeniu spisanego protokółu, że skażenia istotnie dokonano.

4. Postępowanie przy skażeniu i dozór skarbowy tego ostatniego.

Skażenie spirytusu odbywać się musi zawsze w obecności 2 organów skarbowych, z których jeden należy do stanu urzędniczego. Organa skarbowe badają przedewszystkiem, czy pieczęcie urzędowe, nałożone na naczyniach ze środkami skażającemi, są nienaruszone i czy okazane przez przedsiębiorcę poświadczenia uznanej pracowni chemicznej odpowiadają do numerów i znaków odnośnym naczyniom.

Następnie należy stwierdzić urzędownie ilość i stopniowość spirytusu, przeznaczonego do skażenia. Badania powyższego można zaniechać, o ile skażenie odbywa się bezpośrednio po nadejściu transportu spirytusu i przeprowadza się w obecności tych samych organów skarbowych, które spirytus przyjmowały.

Po wszechstronnem zbadaniu naczynia, w którem skażenie ma się odbyć i urzędowem zamknięciu wszystkich otworów odpływowych należy wlać do niego środki skażające w dokładnie obliczonej ilości, następnie dolać spirytusu, który ma być skażony i wszystko razem starannie wymieszać.

Natychmiast po dokonaniu skażenia należy naczynia z pozostałemi resztami środków skażających zamknąć urzędownie (opieczętować) i równocześnie zaznaczyć na drugiej stronie poświadczeń pracowni chemicznej datę i ilość środków pobranych do skażenia, jak również ilość pozostałą do przyszłego użytku.

Wyniki czynności wpisuje się do księgi i w 3-ch egzemplarzach spisuje się protokół o dokonaniu skażenia. Jeden egzemplarz protokółu pozostaje na miejscu, drugi odsyła się do Inspektoratu, z obwodu którego wysłany był spirytus, a trzeci przedkłada się miejscowemu Zarządowi Skarbowemu względnie Delegacji Ministerstwa Skarbu.

Rozlew spirytusu skażonego dla celów detalicznej sprzedaży dokonuje się w składach skarbowych i za pozwoleniem Dyrekcji Monopolu Spirytusowego w gorzelniach i rektyfikacjach.

5. Sprzedaż spirytusu skażonego środkiem ogólnym.

Spirytus skażony środkiem ogólnym może być dopuszczony do publicznej sprzedaży, jednakże pod warunkiem, że użyje się go wyłącznie do celu w ustawie przewidzianego. Wydzielania z tegoż spirytusu środka skażającego w całości lub częściowo, albo też dodawanie do niego jakichkolwiek substancyj, wskutek których działanie środka skażającego na smak lub zapach spirytusu mogłoby ulec zmianie, podlega karze, podobnie jak i przechowywanie u siebie i pozbywanie dalej tak przygotowanego spirytusu.

Spirytus skażony środkiem ogólnym może być sprzedawany w skarbowych składach i sklepach, a także za pozwoleniem Dyrekcji Monopolu Spirytusowego w gorzelniach, w rektyfikacjach spirytusu, tudzież, za pozwoleniem Zarządu Skarbowego względnie Delegacji Ministerstwa Skarbu, w prywatnych składach i sklepach. Otrzymane zezwolenie winno być wywieszane w lokalu sprzedaży. Kontrolę wydanych pozwoleń na sprzedaż denaturowanego spirytusu prowadzą Zarząd Skarbowy względnie Delegacje Ministerstwa Skarbu.

Spirytus skażony wydawany zostaje jedynie osobom i zakładom, posiadającym na to osobne zezwolenie władzy skarbowej, w naczyniach zamkniętych pieczęcią fabryki lub składu, przyczem każdy transport skażonego spirytusu, wydawany z gorzelni, rektyfikacji i rozlewni, ma być pokryty świadectwem przewozowem.

Sprzedaż detaliczna spirytusu skażonego odbywać się może jedynie w naczyniach opieczętowanych pieczęcią miejsca rozlewu (fabryki lub składu) i opatrzonych żółtą etykietą drukowaną, na której należy wyszczególnić:

a) ilość i stopniowość spirytusu skażonego,
b) jego cenę i osobno cenę naczynia,
c) miejsce rozlewu.

Prócz tego ma być na etykiecie tłustym drukiem oznaczone, że jest to spirytus skażony, do picia nieprzydatny *trujący* (umieścić trupią główkę). Wreszcie u spodu etykiety winno być umieszczone ostrzeżenie tej treści, iż wydzielanie ze spirytusu środka skażającego lub dodawanie do niego substancyj, zmieniających smak, lub zapach, podlega karze.

W miejscach sprzedaży detalicznej nie wolno naczyń ze spirytusem skażonym otwierać, ani też tego ostatniego do innych naczyń przelewać.

6. Kupno spirytusu skażonego środkiem ogólnym.

Na kupno spirytusu skażonego środkiem ogólnym w handlu detalicznym należy uzyskać pozwolenie Zarządu Skarbowego względnie Delegacji Ministerstwa Skarbu.

W podaniu wystosowanem należy wymienić do jakich celów i w jakiej ilości rocznie spirytus ma być stosowany. Zezwolenie wydaje się imienne dla proszącej osoby, nie wolno go przeto odstąpić drugiemu. Spirytusu skażonego można tylko do tego celu użyć, na jaki opiewa wydane zezwolenie.

II. Skażenie szczególne.

1. Pozwolenie.

Kto chce spirytus lub odpadki rektyfikacyjne poddawać skażeniu szczególnemu, winien wyjednać sobie pozwolenie Dyrekcji Monopolu Spirytusowego.

Zezwolenie wydaje się dla następujących celów zastosowania spirytusu skażonego:

a) do celów technicznych, do których z powodu szczególnych własności wytwarzanych produktów nie można stosować spirytusu ogólnego skażenia, a mianowicie: do wyrobu octu, fabrykacji lakierów i politury, wyroby kollodium i przedmiotów z nitrowanego błonnika chloroformu, jodoformu i bromoformu, eteru, glukozydów (np. santoniny), alkoloidów i substancyj klejących, pankreatyny, tanniny, kwasu salicylowego i jego soli, aldehydów, paraldehydów, chloralhydratu, chlorku i jodku etylowego, prochu, rtęci piorunującej i barwników węgla kamiennego:

b) dla celów leczniczo-dezynfekcyjnych, jako to: do mycia rąk, odkażania miejsc operowanych i t. p.

c) dla celów naukowych, szkolnych i innych.

Postępowanie przy udzielaniu zezwoleń i warunki co do lokalu, naczyń i t. p. analogicznie, jak podano w rozdziale I ust. i niniejszego rozporządzenia.

2. Środki do skażania szczególnego.

Skażenie szczególne dokonywa się przez domieszanie do spirytusu następujących środków:

a) *do wyrobu octu* dodaje się do spirytusu tyle kwasu octowego i wody, aby mieszanina zawierała conajmniej 1% kwasu octowego, zaś zawartość alkoholu nie była większą, niż 12° przy+12° R.

b) *do wyrobu lakierów i politury:* na 100 litrów bezwodnego alkoholu 2.5 litra spirytusu drzewnego i 0,5 litra terpentyny, albo też zamiast terpentyny 6.6 klg. szerlaku.

c) *do wyrobów z błonnika nitrowanego:* na 100 litrów bezwodnego alkoholu 1.1 klg. kamfory, albo 2 litry terpentyny, ulbo też 0.5 litra benzolu.

d) *do wyrobu chloroformu, jodoformu i bromoformu:* na 100 litrów bezwodnego alkoholu 350 gram. tego materjału, który się wyrabia,

e) *do wyrobu eteru,* collodium, olejków leczniczych, glukozydów, alkoloidów, pankreatyny, tanniny, kwasu salicylowego i jego soli, aldehydu, paraldehydu, chloralhydratu, chlorku i jodku etylowego, prochu bezdymnego, rtęci piorunującej i barwników: na 100 litrów bezwodnego alkoholu 10 litrów eteru lub 1 litr benzolu lub 0.5 litra terpentyny lub — 0.025 litra tłuszczu zwierzęcego.

f) *do celów leczniczych i dezynfekcyjnych:* na 100 litrów bezwodnego alkoholu 0.1 litra formaliny lub 100 gr. tymolu.

g) *do celów naukowych:* na 100 litrów bezwodnego alkoholu 1 litr spirytusu drzewnego i 1 litr benzyny.

Środki do skażania szczególnego dostarczyć winien przedsiębiorca ze źródeł prywatnych Przepisy co do wymaganego zbadania środków przez uznaną pracownię chemiczną i pobrania. próbek obowiązują te same, jak podano w rozdz. I ust. 2 niniejszego rozporządzenia.

3. Wydawanie i przewóz spirytusu do skażenia

i

4. Postępowanie przy skażeniu i dozór skarbowy.

Należy zastosować przepisy odnośnych ustępów rozdz. I z obowiązkiem prowadzenia książek i sporządzenia w 3-ch egzemplarzach protokółów o skażeniu spirytusu.

5. Sprzedaż spirytusu skażonego środkami szczególnemi.

Spirytus skażony środkami szczególnemi może być sprzedawany wyłącznie w składach skarbowych osobom lub zakładom, które posiadają na to pozwolenie władzy skarbowej.

6. Kupno spirytusu skażonego środkami szczególnemi.

Na prawo kupna spirytusu skażonego środkami szczególnemi do celów leczniczych, dezynfekcyjnych i przemysłowych w ilościach nie więcej niż 15 litrów miesięcznie wymagane jest pozwolenie Zarządu Skarbowego względnie Delegacji Ministerstwa Skarbu, a we wszystkich innych wypadkach Dyrekcji Monopolu Spirytusowego.

Dyrektor Monopolu Spirytusowego

(—) A. Hyżycki.

(Strona 1-sza).

KSIĄŻKA

o przychodzie i rozchodzie spirytusu

w fabryce octu, należącej do ...

w .... powiatu .... ziemi ....

na 19 ...... rok.

(Strona 2-ga).

Rok miesiąc i dzień	Przychód spirytusu								
	Skąd przybył spirytus	Data i numer świadectwa przewozowego	Moc (stopniowość) spirytusu	Ilość spirytusu		Nie okazało się w transporcie spirytusu	Za brak spirytusu należy się opłaty skarbowej		Opłata skarbowa wpłacona do kasy za kwitem
				Wiader	Stopni hektolitrow. (litrów bezw. alkoh.)	Stopni hektolitr.	Mk.	fen.	

(Strona 3-cia).

Skażenie spirytusu					Rozchód spirytusu	Ilość i jakość octu		Uwagi
Ilość stopni hektolitrow. (litrów bezw. alk.) spirytusu, przeznaczonego do skażenia	Ilość litrów wody i octu użytego do skażenia spirytusu		Stosunek procentowy kwasu octowego i spirytusu w denaturacie	Ogólna ilość spirytusu skażonego	Ilość spirytusu skażonego, wydanego dla fabrykacji octu	Ilość wyrobionego octu	Stopniowość octu gotowego	
	Wody	Octu		Litrów płynu				

(Strona 1-sza).

KSIĘGA KONTROLNA

na przychód spirytusu przeznaczonego do skażenia, przeprowadzenia skażenia i sprzedaży skażonego spirytusu.

(Strona 2-ga).

№ porządkowy	Miejsce, z którego otrzymano spirytus	Liczba i data przewozowego świadectwa	Według przewozowego świadectwa			Okazał się brak przy przyjęciu stopni hektolitr.	Za ubytek należy się		Kiedy i do której kasy wpłacono	Suma	
			Litrów płynu	Moc	Stopni hektolitr.		Mk.	f.		Mk.	f.

(Strona 3-cia).

Skażenie			Rozchód					
Użyto stopni hektolitr.	Użyto środków do skażenia (ilość)	Otrzymano po skażeniu litrów płynu	Komu i gdzie wydano, data przewozowego świadectwa	Na mocy jakiego zezwolenia	Ilość płynu w litrach	Otrzymana należytość		Do jakiego celu i po jakiej cenie
						Mk.	f.	

Dodatek do rozp. Min. Skarbu z dn. 30 czerwca 1919 r. L. 5678.

I. Pouczenie o badaniu octu.

1. Zawartość kwasu octowego.

Zawartość kwasu octowego określa się za pomocą cylindrycznej rurki szklanej, zaopatrzonej w podstawkę i podziałki; najniższa kreska odgranicza od dołu objętość 20 cm. kub., ponad tą kreską znajduje się 12 do 14 podziałek, odpowiadających pojemności $1^2/_3$ cm. kub. Do tego przyrządu nalewa się podlegającego badaniu (octu lub zdenaturowanego na octowniach spirytusu) do najniższej kreski, oznaczonej 0, dodaje się parę kropel roztworu fenolftaleiny (1 gr. w 500 gr. 95° spirytusu), a potem dolewa się ostrożnie kroplami tyle dwunormalnego roztworu ługu sodowego (80 gr. czystego Na 0H w litrze wody), aby płyn przedtem bezbarwny zabarwił się na czerwono i pozostawał po skłóceniu trwale zabarwiony. Początkowo można dodawać dwunormalnego ługu sodowego porcjami większymi tak długo, aż czerwone zabarwienie, pojawiające się zawsze przy dolewaniu ługu, zacznie znikać powoli. Od tej chwili należy dodawac ługu ostrożnie w dozach coraz mniejszych, aż wystąpi trwałe zabarwienie czerwone. Skłócenie uskutecznia się, zamykając probierz octowy wielkim palcem i odwracając kilkakrotnie przy silnem wstrząsaniu.

Podziałka przyrządu, wskazująca ilość zużytego przy badaniu ługu, wskaże jednocześnie odsetki kwasu octowego w badanym occie lub denaturacie, jednak przy odczytaniu procentów kwasu octowego, należy uważać za miarodajny najniższy punkt krzywizny powierzch płynu (dolny menisk).

2. Zawartość alkoholu.

Zawartość alkoholu w zdenaturowanej mieszaninie spirytusu z octem, jak również w samym occie, określa się za pomocą destylacji. Do kolby nalewa się 100 cm. kub. płynu, dodaje się tyle sody w proszku, aby kropla płynu zabarwiała czerwony papierek lakmusowy na kolor niebieski; potem odpędza się $^2/_3$ zawartości kolby do kalibrowanego cylindra szklanego, który następnie dopełnia się wodą destylowaną do pojemności 100 cm. kub. i określa się zawartość alkoholu za pomocą alkoholometru.

II. Pouczenie o badaniu środków skażających.

1. Spirytus drzewny.

1. Zabarwienie. Spirytus drzewny (alkohol metylowy) powinien być bezbarwny lub tylko słabo żółtawo zabarwiony i nie może być ciemniejszy od roztworu 2 cm. kub. decynormalnego ($^1/_{10}$ normalnego) jodu w jednym litrze wody destylowanej.

2. Destylacja. 100 cm. kub. spirytusu drzewnego poddaje się destylacji w kolbie szklanej objętości około 200 cm. kub. Kolba zaopatrzona w rurkę deflegmacyjną z kulistem wydęciem i w boczne ramię dla połączenia z oziębiaczem Liebig'a. W górny otwór deflegmatora wstawia się termometr o podziałce 100-dzielnej w ten sposób, aby jego zbiornik rtęciowy sięgał kulistego wydęcia. Kolbę umieszcza się na siatce metalowej i ogrzewa się ostrożnie, aby odchodzący destylat tylko kroplami wypływał z chłodnika. Normalny spirytus drzewny przy destylacji do temperatury 76° C daje destylatu conajmniej 90 cm. kub.

3. Mieszanie z wodą. 20 cm. kub. spirytusu drzewnego powinny dawać z 40 cm. kub. wody mieszaninę klarowną lub tylko słabo opalizującą.

4. Zachowanie wobec ługu sodowego. Przy zakłócaniu 20 cm. kub. spirytusu drzewnego z 40 cm. kub. ługu sodowego o ciężarze gatunkowym 1. 357 powinno się po półgodzinnem odstaniu wydzielić jako górna warstwa conajmniej 5 cm. kub. ketonów.

5. Pochłanianie bromu. Do dwóch flaszeczek ze szkła białego o pojemności 200 cm. kub. nalewa się po 100 cm. kub. roztworu bromanu i bromku potasowego ($KBrO_3$ i KBr), sporządzonych w sposób poniżej podany. Potem dodaje się po 20 cm. kub. rozcieńczonego kwasu siarkowego, otrzymanego w sposób również poniżej podany. W ten sposób powstają dwa roztwory o zawartości po 0.703 gr. bromu. Następnie obie flaszki ochładza się możliwie szybko do t. 17.5 C, również także szybko dopuszcza się z dwóch odpowiednich pipet z szybkim odpływem do jednej flaszeczki 20 cm. kub. spirytusu drzewnego, zaś do drugiej 30 cm. kub. tegoż spirytusu potem, zakłócając często i tylko lekko, obserwuje się zabarwienie mieszaniny. Po 6 minutach od chwili, kiedy rozpoczęto dopuszczać spirytus drzewny, powinien być roztwór

bromu, zadany 20 cm. kub. spirytusu drzewnego jeszcze wyraźniej na żółto zabarwiony, zaś roztwór bromu, zadany 30 cm. kub. spirytusu drzewnego, powinien się już zupełnie odbarwić.

Badanie zdolności pochłaniania bromu przez spirytus drzewny należy zawsze przeprowadzać przy pełnem świetle dziennem.

Składniki roztworu bromu:

a) roztwór bromowych soli: przez rozpuszczenie w wodzie 2.447 gr. bromanu potasowego ($KBrO_3$) i 8.719 gr. bromku potasu (KBr) i dopełnienie tego roztworu do jednego litra wodą destylowaną. — Sole te należy przedtem zbadać co do czystości i przed odważeniem suszyć conajmniej 2 godziny w suszarce przy 100° C., a następnie pozostawić do ochłodzenia w eksikatorze;

b) rozcieńczony kwas siarkowy: jedną, dowolną objętość stężonego kwasu siarkowego o ciężarze gatunkowym 1.84 przy + 15° C. wlewa się cienkim strumieniem do trzech takich samych objętości wody i pozostawia tę mieszaninę do ochłodzenia.

2. Zasady pirydynowe.

1. Zabarwienie. Jak przy spirytusie drzewnym.

2. Zachowanie się wobec chlorku kadmowego: 10 cm. kub. roztworu jednego cm. kub. zasad pirydynowych w 100 cm. kub. wody zadaje się 5 cm. kub. 5% wodnego roztworu czystego chlorku kadmowego ($CdCl_2$) bezwodnego i stopionego, poczem się silnie zakłóca; przytem powinno się wkrótce rozpocząć wydzielenie wyraźnego osadu krystalicznego.

3. Działanie odczynnika Nessler'a. Po zadaniu 10 cm. kub. tego samego 1% roztworu zasad pirydynowych 5 cm. kub. odczynnika Nessler'a, powinien wydzielić się biały osad.

4. Próba destylacyjna. Jeżeli się podda 100 cm. kub. zasad pirydynowych destylacji w sposób przepisany dla spirytusu drzewnego, to destylat odebrany do + 140° C powinien wynosić conajmniej 90 cm. kub.

5. Mieszanina z wodą. To badanie przeprowadza się w ten sam sposób jak przy spirytusie drzewnym.

6. Zachowanie się wobec ługu sodowego. Przy zakłócaniu 20 cm. kub. zasad pirydynowych z 20 cm. kub. ługu sodowego o ciężarze gatunkowym 1.397 powinno się po półgodzinnem odstaniu wydzielić jako górna warstwa przynajmniej 19.5 cm. kub. zasad.

7. Miareczkowanie. Do roztworu 1 cm. kub. zasad pirydynowych w 10 cm. kub. wody dodaje się tyle normalnego kwasu siarkowego, by jedna kropla miareczkowanego roztworu puszczona na czerwony papierek kongowy wytwarzała wyraźny pierścień niebieski, którego barwa wkrótce znika. Zanim ta reakcja nastąpi, powinno być zużyte nie mniej jak 10 cm. kub. normalnego kwasu siarkowego.

Papier kongowy przyrządza się zanurzeniem laboratoryjnego papieru filtracyjnego do roztworu, zawierającego w litrze wody 1 gram barwnika kongowego, poczem spreparowany w ten sposób papier wysusza się.

3. Olej ketonowy.

1. Kolor. Intensywność zabarwienia winna być nie większą, niż zabarwienie roztworu 6 cm. kub. decynormalnego roztworu jodu w litrze wody.

2. Ciężar gatunkowy. Ciężar gatunkowy oleju ketonowego określa się po uprzedniem wydzieleniu z oleju wody, co uskutecznia się za pomocą wykłócenia w ciągu 5—10 minut porcji oleju ketonowego z wyprażonym (suchym) potażem (K_2CO_3). Operacja ta odbywa się w szklanym cylinderku, zaopatrzonym w szklany doszlifowany korek. Ciężar gatunkowy w ten sposób wysuszonej próbki oleju określa się za pomocą wagi Westfala i waha się w granicach 0.810—0.830 przy + 15° C.

3. Zawartość wody. Do cylindra o pojemności 250 ck. nalewa się 100 ck. oleju, następnie do tegoż cylindra do kreski 200 ck. nalewa się wodnego roztworu potażu (K_2CO_3) o ciężarze gatunkowym 1.500 (48°B°). Mieszaninę tę silnie się skłóca w ciągu 3 minut, poczem pozostawia się w spokoju aż do chwili, gdy nastąpi rozdział na dwie warstwy. Linja podziału warstw winna być wyraźną; górna warstwa mieszaniny, stanowiąca pozbawiony wody olej, powinna być kompletnie przezroczystą, a zmniejszenie jej objętości w stosunku do pierwotnie użytej do tego badania ilości oleju — nie powinna przekraczać 4 ck.

4. Rozpuszczalność w 40° alkoholu. Do spirytusu o mocy 90°—95° wedle Trallesa dodaje się na 100 objętości tegoż 3 objętości badanego oleju i mieszaninę rozcieńcza się wodą do mocy 40° wedle Trallesa. Otrzymany roztwór nie powinien wykazywać zmętnienia, a tembardziej wydzielania oleistych kropel.

5. Reakcja z kwaśnym siarczanem sodowym (wodorosiarczyn sodowowy). ($NaHSO_3$). Przy skłóceniu oleju ketonowego z nasyconym roztworem wodosiarczynu sodowego— cała mieszanina winna się zamienić w masę krystaliczną. Celem otrzymania nasyconego roztworu tej soli nasyca się przy ochładzaniu nasycony roztwór wodorosiarczynu sodowego ($NaHSO_3$) bezwodnikiem siarkowym (SO_2) aż do chwili zabarwienia roztworu na kolor żółty i wydzielenia nadmiaru gazu siarkowego o charakterystycznej woni. Ciężar gatunkowy takiego roztworu winien być conajmniej 1.360 czyli wykazywać 38°—B°. Badany olej oraz spreparowany w sposób powyższy nasycony roztwór wodorosiarczynu sodowego skłóca się w jednakowych ilościach—obję-

tościowych w cylindrze, zaopatrzonym korkiem doszlifowanym, w ciągu paru minut przy ochładzaniu wodą z lodem, poczem cała zawartość cylindra powinna zakrystalizować się. Gdyby jednak reakcja ta nie nastąpiła, należy wówczas postąpić w sposób następujący: przyrządza się w małym cylindrze szklanym krystaliczne połączenie wodorosiarczynu sodowego z czystym acetonem ($CH_3-CO-CO_3$), stosując w tym wypadku te same manipulacje, jak to wyżej wskazano dla próbki oleju ketonowego. Do niezakrystalizowanej mieszaniny badanej próbki oleju z wodorosiarczynem sodu, po ponownem jej skłóceniu wprowadza się nieznaczną ilość kryształów preparatu acetonowego i ponownie skłóca się mieszaninę.

6. *Zawartość części stałych.* Po wyparowaniu na kąpieli wodnej 25 ck. oleju ketonowego, wlanego do porcelanowej lub platynowej parownicy i po wyprażeniu reszty, na parownicy nie powinno być żadnej pozostałości.

7. *Destylacja.* Frakcja, otrzymana podczas destylacji oleju ketonowego w warunkach poniżej wskazanych przy temper. od 75° do 160° C, powinna zawierać conajmniej 90% objętościowych pierwotnie użytej do destylacji ilości badanego oleju i conajmniej 80% od 75° do 140C. Destylacja odbywa się w następujących warunkach: 100 ck. badanego oleju po wysuszeniu go (wydzieleniu wody) poddaje się destylacji w szklanej z krótką szyjką kolbie o pojemności 180—200 ck. Kolba łączy się z deflegmatorem najprostszego typu, a więc stanowiącym szklaną rurkę z jednem kulistem wydęciem i bocznem ramieniem do przechodzenia destylatu. Długość rurki deflegmatora wynosi 170 mm., średnica jej—12 mm. Boczne ramię deflegmatora powinno być umocowane w odległości 1 cm. ponad kulistem wydęciem deflegmatora. Ramię tę łączy się z oziębiaczem Liebig'a, a chłodząca przestrzeń, którego winna mieć długość 400 mm. Do górnego otworu deflegmatora wprowadza się termometr o skali od 0° do 200 C° w ten sposób, by zbiornik rtęci termometru znajdował się w środku kulistego wydęcia deflegmatora. Kolba z badanym płynem stawia się na siatce drucianej, przyczem szybkość destylacji normuje się w ten sposób, by w ciągu 1 minuty przechodziło destylatu około 5 ck. płynu, który zbiera się do szklanego cylindra z podziałką na centymetry kubiczne (mensurka). Celem zapobieżenia pęknięcia lub wstrząśnienia kolby podczas destylacji wskazanem jest wprowadzić do kolby trochę talku lub parę szklanych rurek włoskowatych, tak zwanych kapilarów.

8. *Reakcja oleju ketonowego winna być obojętną.* Badania uskuteczni się przez pogrążenie do próbki oleju czerwonego lub niebieskiego papierku lakmusowego zwilżonego poprzednio wodą.

4. Rozczyny krystalicznego fioletowego barwnika, czerwonej fuksyny, zielonego etylowego barwnika i bronzowego barwnika „Bismark-Braun".

Rozczyny barwników powinny zawierać 0.4 gr. barwnika na jeden litr 90 stopniowy spirytusu. Po odparowaniu 100 cm. kub. rozczynu i wysuszeniu pozostałości waga tej ostatniej wynosić ma conajmniej 40 i co najwyżej 45 mlgr.

5. Kamfora.

Kamfora ma wygląd białej krystalicznej masy z silną znamienną wonią i smakiem: po zamoczeniu w eterze staje się kruchą i można ją wówczas sproszkować. W spirytusie mocy 90° rozpuszcza się łatwo i bez pozostałości.

Przy nagrzewaniu w miseczce 0.5 gr. sproszkowanej kamfory, ta ostatnia winna wyparować bez pozostałości.

6. Olej terpentynowy.

Olej terpentynowy jest to ciecz bezbarwna o znamiennej woni.

1. *Ciężar gatunkowy.* Ciężar gatunkowy oleju terpentynowego przy + 15° C. waha się w granicach 0.855 — 0.875.

2. *Destylacja.* Gdy 100 cm. kub. oleju terpentynowego podda się destylacji w sposób przepisany dla wyskoku drzewnego, to do + 150° C. powinno przejść do destylatu nie więcej jak 5 cm. kub., a do + 175° C. winno przejść conajnajmniej 90 cm. kub.

3. *Rozpuszczalność w wodzie.* 20 cm. kub. oleju terpentynowego przy skłócaniu z 20 cm. kub. wody, po krótkim odstaniu daje górną warstwę conajmniej 19 cm. kub.

7. Benzol.

Benzol jest płynem lżejszym od wody, bezbarwnym, o znamiennym słabym zapachu.

1. *Rozpuszczalność w wodzie.* 10 cm. kub. benzolu przy skłóceniu z 10 cm. kub. wody po 5 minutowem odstaniu daje górną warstwę conajmniej 9.5 cm. kub.

2. *Destylacja.* Przy destylacji w sposób przepisany dla wyskoku drzewnego 100 cm. kub. benzolu, do + 77° C., powinno przejść do destylatu nie więcej jak 1 cm. kub. przy +100° C. niemniej jak 90 cm. kub.

3. *Reakcja z kwasem siarkowym* (H_2SO_4). Po silnem skłóceniu w ciągu 5 minut w epruwetce z doszlifowanym korkiem szklanym 5 cm. kub. benzolu z 5 cm. kub. czystego stężonego kwasu siarkowego i po odstaniu się mieszaniny w ciągu 2 minut dolna warstwa mieszaniny

winna być zabarwioną na kolor ciemny, nie przewyższający jednak intensywnością swego zabarwienia rozczynu, zawierającego 1 gram czystego dwuchromianu potasu ($K_2Cr_2O_7$) w litrze rozczynu kwasu siarkowego, zawierającego 50% hydratu kwasu siarkowego — ($H_2SO_4H_2$). Dla porównania zabarwienia nalewa się 5 cm. kub. wzmiankowanego rozczynu dwuchromianu potasu, do takiej samej szklanej epruwetki z doszlifowanym korkiem, a następnie do tejże epruwetki dolewa się odpowiednią ilość benzolu.

8. Eter.

1. Ciężar gatunkowy. Nie powinien przy + 15° C. wynosić więcej jak 0.735.

2. Rozpuszczalność w wodzie. 20 cm. kub. eteru przy skłóceniu z 20 cm. kub. wody po krótkim odstaniu daje górną warstwę conajmniej 16.5 cm. kub.

9. Olej zwierzęcy.

1. Kolor. Kolor powinien być czarno-brunatny.

2. Destylacja. Gdy się podda 100 cm. kub. sześciennych oleju zwierzęcego destylacji w sposób przepisany dla wyskoku drzewnego, to do 90° C. nie powinno przejść do destylatu więcej jak 5 cm. kub., a do 180° C. powinno przejść conajmniej 15 cm. kub.

3. Reakcja pyrolowa. 2.5 cm. kub. 1% alkoholowego roztworu oleju zwierzęcego rozcięcza się alkoholem 90° do 100 cm. kub. Gdy się do 10 cm. kub. tego roztworu, który zawiera 0.025% oleju zwierzęcego, zanurzy drzazgę sosnową, zwilżoną stężonym kwasem solnym, to po kilku minutach drzazga powinna się intensywnie zabarwić na czerwono.

4. Zachowanie wobec chlorku rtęciowego (sublimatu $HgCl_2$). 5 cm. kub. 1% alkoholowego (90°) roztworu oleju zwierzęcego zadane 5 cm. kub. 2% alkoholowe (90°) roztworu chlorku rtęciowego powinny dać natychmiast obfity osad. Po dodaniu do 5 cm. kub. alkoholowego roztworu, zawierającego 0.025% oleju zwierzęcego 5 cm. kub. roztworu chlorku rtęciowego, powinno natychmiast nastąpić wyraźne zmętnienie mieszaniny.

10. Chloroform.

1. Ciężar gatunkowy. Przy + 15° C. waha się w granicach 1.485—1.489.

2. Rozpuszczalność w wodzie. 10 cm. kub. chloroformu przy skłóceniu z 20 cm. kub. wody po odstaniu daje dolną warstwę conajmniej 9.5 cm. kub.

11. Jodoform.

1. Zabarwienie. Jodoform jest to krystaliczny żółty proszek, posiadający znamienną woń.

2. Lotność. 1 gr. jodoformu przy ogrzewaniu powinien sublimować się bez pozostałości.

3. Punkt (temperatura) topliwości. Temperatura topliwości powinna wahać się w granicach pomiędzy 110° a 120° C.

12. Tymol.

Tymol są to bezbarwne, przezroczyste kryształki z zapachem tymianku. Temperatura topliwości tymolu + 50° C.

Przy rozpuszczeniu niedużego kryształu tymolu na zimno w mocnym kwasie siarczanym, otrzymujemy żółte zabarwienie, które przy nagrzewaniu stopniowo przechodzi w kolor różowy.

13. Formalina.

Formalina jest to bezbarwny, klarowny, o znamiennej woni płyn, który winien zawierać conajmniej 35% aldehydu mrówkowego.

Po odparowaniu próbki formaliny w naczyniu pozostaje biały bezpostaciowy osad (trioksymetylen), nierozpuszczalny w wodzie.

W 1% rozczynie azotanu srebrowego (lapis $AgNO_3$) w obecności amoniaku (NH_3) i kilku kropel formaliny wytwarza się przy nagrzewaniu srebrne zwierciadło.

14. Benzyna naftowa.

1. Wygląd zewnętrzny. Benzyna naftowa winna zawierać wyłącznie niefluozyrujące części składowe nafty.

2. Gęstość. Gęstość benzyny chwieje się przy 15° C. między 0.650 i 0.730.

3. Destylowanie. 100 cm. kub. benzyny w destylowaniu przy warunkach dla spirytusu drzewnego wskazanych, winno dać pozostałości do 40° C. nie więcej nad 5 cm. kub. do 110°— niemniej, jak 75 cm. kub.

4. Rozpuszczalność w wodzie. Po skłóceniu 20 cm. kub. benzyny z 20 cm. kub. wody, wydzielona górna warstwa po półgodzinnem odstaniu, winna zawierać co najmniej 19 cm. kub.

5. Rozpuszczalność w spirytusie 2 cm. kub. benzyny przy ciepłocie nie wyższej nad 20° winna rozpuszczać się w 20 cm. kub. spirytusu mocy 90°.

15. N a f t a.

1. Ciężar gatunkowy. Ciężar gatunkowy nafty przy + 15° C. waha się w granicach 0.810 — 0.826.

2. Rozpuszczalność w wodzie. Przy wykłócaniu 20 cm. kub. nafty z 20 cm. kub. wody powinno się po półgodzinnem odstaniu wydzielać jako górna warstwa przynajmniej 19 cm. kub.

3. Rozpuszczalność w spirytusie. 5 cm. kub. nafty przy temper. mniej więcej 20° C. powinny zupełnie rozpuścić się w 100 cm. kub. spirytusu mocy 87° i wyżej.

16. Ług sodowy.

1. Wygląd zewnętrzny. Roztwór ługu sodowego stanowi bezbarwny lub żółtawy przezroczysty płyn.

2. Ciężar gatunkowy. Ciężar gatunkowy roztworu ługu sodowego przy + 15° C. powinien wynosić 1.357 (38°B).

3. Miareczkowanie. 1 cm. kub. ługu sodowego, rozcieńczony 50 cm. kub. wody i zabarwiony kilku kroplami fenolftaleiny nie powinien odbarwić się po dodaniu 10 cm. kub. normalnego kwasu siarkowego.

MINISTERSTWO SKARBU *Warszawa, dnia 22 Maja 1919 r.*

DYREKCJA
MONOPOLU SPIRYTUSOWEGO

№ 4069/19.

344.

OKÓLNIK.

Do
Zarządów Skarbowych i Delegacji Ministerstwa Skarbu.

W celu udostępnienia ludności nabywania spirytusu do różnych celów, a zwłaszcza do leczniczych, Dyrekcja Monopolu Spirytusowego poleca zawezwać Krajową Spółkę Gorzelniczą do powiększenia liczby monopolowych sklepów tak, aby w każdym powiatowym mieście był sklep, a w większych miastach, jak Warszawa, Łódź, Lublin, Częstochowa, Sosnowiec po kilka sklepów. Niezależnie od tego należy bezzwłocznie przedsięwziąć skuteczne środki zaradcze, by nie dopuszczać znacznego gromadzenia się nabywców przy monopolowych sklepach, wyczekujących godzinami swojej kolejki i czyniących zgiełk i zamieszanie nie tylko nie do zniesienia dla stałych mieszkańców okolicznych domów, lecz nawet i dla przechodniów.

Jeżeli jednak powiększeniu liczby monopolowych sklepów stanąłby na przeszkodzie przewidywany nieznaczny stosunkowo obrót spirytusu w sklepie z powodu szczupłych wogóle zapasów w gorzelniach, rektyfikach i rozlewniach, to należy polecić Krajowej Spółce Gorzelniczej, aby porozumiała się z niektórymi właścicielami handlów spirytualjami tak w Warszawie jak i na prowincji, co do pośrednictwa w zaopatrywaniu aptek, szpitali i wogóle ludności potrzebną ilością spirytusu do celów leczniczych. Za takie pośrednictwo mogłaby być niezależnie od przyznanego rabatu wydzielana stosunkowo większa ilość spirytusu i wódki do sprzedaży, aniżeli innym właścicielom handlów spirytualjami, którzy do takiego pośrednictwa nie zostaną powołani.

Przy wydzielaniu spirytusu do potrzeb leczniczych i innych, porządek wskazany w zarządzeniach Dyrekcji Monopolu Spirytusowego z dnia 30 kwietnia i 1 Maja r. b. L. 3374 i 3410 uzupełnia się poniższem wyjaśnieniem:

1. Po zniżonych cenach spirytus ma być wydawany do celów leczniczych aptekom, szpitalom i ambulatorjom z magazynów rozlewni i rektyfikacji, a także ze sklepów monopolowych i prywatnych handli spirytualjami, pośredniczących w zaopatrywaniu spirytusem, a do wszystkich innych celów wyłącznie z magazynów rozlewni i rektyfikacji; spirytus na wyrób octu może być wydawany także i z magazynów gorzelni.

2. Po zniżonych cenach spirytus, jako zupełnie czysty, wydaje się tylko do przyrządzania lekarstw w aptekach, szpitalach i ambulatorjach. Do innych celów leczniczych, a także do celów przemysłowych i innych, zasługujących na uwzględnienie, wydaje się spirytus na mocy otrzymanego pozwolenia wyłącznie w postaci skażonej i jeżeli środki do skażenia będą dostarczane przez nabywcę. Jeżeli zaś spirytus jest potrzebny do celów leczniczych (nie do przyrządzania lekarstw, lecz do innych potrzeb), czy też przemysłowych lub innych w postaci czystej, to nabywca otrzymuje go, lecz po cenie normalnej (obecnie 30 Mk. za 100° litr) we własnym naczyniu w magazynie rozlewni czy rektyfikacji, albo też w butelkach w magazynie rozlewni, monopolowym sklepie i pośredniczącym prywatnym handlu po cenie oznaczonej na etykiecie.

3. Apteki, szpitale i ambulatorja, znajdujące się w odległości 10 — 60 kilometrów od miejscowości ze sprzedażą spirytusu, należy jednorazowo zaopatrywać w ilości potrzebne na trzy miesiące, a znajdujące się w odległości powyżej 60 kilometrów w ilości potrzebnej na pół roku; wszystkie zaś inne apteki, szpitale i ambulatorja powinny mieć przydzielany spirytus co miesiąc i tylko, jeżeli zapas pozwalać będzie, to wydawać można odrazu na 2 — 3 miesiące.

4. Ilość wydawanego spirytusu do różnych celów ma być odpowiednią zawsze *istotnej potrzebie* i wskazanej ilości w pozwoleniu, na odwrotnej stronie którego ma być zaraz notowaną ilość wydanego spirytusu, a oprócz tego w odpowiednich książkach, jakie mają być prowadzone w miejscach sprzedaży spirytusu ze wskazaniem pozwolenia (komu, kiedy i za jaką liczbą wydano). ilości spirytusu wyznaczonej i na poczet już pobranej.

5. Jeżeli wyznaczona na pozwoleniu ilość spirytusu do pobrania po zniżonej cenie według zdania zarządu apteki, szpitala, ambulatorjum, czy też właściciela przemysłowego zakładu lub innego nabywcy jest niedostateczna dla jego potrzeb, to wolno pobrać większą ilość, lecz po cenie normalnej i w zależności od znajdujących się w danym czasie i miejscu zapasów.

6. Dla celów zbytkownych, jako to: wyrobu artykułów kosmetycznych, perfumeryjnych, sztucznych kwiatów, robót pozłotniczych i stolarskich i t. p., a także do wzmacniania win wydaje się spirytus po cenie normalnej i w zależności od posiadanych zapasów w danym czasie i miejscu.

7. W pierwszym rzędzie mają być uwzględniane potrzeby lecznicze, dezynfekcyjne, wojskowe i naukowe (wydawaniem spirytusu na potrzeby wojskowe po cenie zniżonej zarządza Dyrekcja Monopolu Spirytusowego), następnie koniecznie przemysłowe, a wreszcie inne cele i do spożycia. Mając to na widoku, należy dla potrzeb leczniczych mieć spirytus zawsze w zapasie.

8. Po wyjaśnieniu przydziału spirytusu i wódki do poszczególnego monopolowego sklepu czy prywatnego handlu spirytualji, pośredniczącego przy sprzedaży, Zarząd Skarbowy względnie Delegacja Ministerstwa Skarbu, czyni podział spirytusu i wódki na różne cele i pomiędzy ludnością z uwzględnieniem przedewszystkiem koniecznych potrzeb, a następnie z zachowaniem pewnej kolejki i równości w wydawaniu do spożycia. Podział spirytusu i wódki, dostarczonych do sklepów monopolowych i prywatnych handli spirytualji czynią Zarządy Skarbowe względnie Delegacje Ministerstwa Skarbu za pośrednictwem Inspektorów Skarbowych, dając im odpowiednie wskazówki z pozostawieniem samego wykonania stosownie do miejscowych warunków i okoliczności; podział zaś spirytusu i wódki, dostarczonych do sklepów monopolowych i prywatnych handli pośredniczących w sprzedaży, a znajdujących się w siedzibach Zarządów Skarbowych względnie Delegacji Ministerstwa Skarbu czynią bezpośrednio same Zarządy względnie Delegacje. Przy dokonywaniu podziału należy pamiętać, że szczupłe zapasy spirytusu nie pozwalają na dostateczne zaspokojenie wszelkich potrzeb ludności i że ilość wysyłanego spirytusu i wódki niezawodnie będzie ulegać wahaniom, w następstwie bądź szczupłej produkcji, bądź nieprzewidzianych, a koniecznych zapotrzebowań, czy też innych przyczyn.

9. Właściciele zakładów ze sprzedażą spirytualji w zamkniętych naczyniach, a także właściciele restauracji i kawiarni ze sprzedażą na kieliszki mogą otrzymywać spirytus i wódkę z magazynów rozlewni albo też ze sklepów monopolowych. Dla otrzymania spirytusu i wódki należy legitymować się pozwoleniami na prawo sprzedaży spirytusu i wyrobów wódczanych. Tylko właściciele miejsc sprzedaży spirytualji w zamkniętych naczyniach przy pobieraniu spirytusu i wódki z magazynu rozlewni mają prawo na przyznanie im rabatu od sprzedaży. Wobec szczupłych zapasów spirytusu i wódki Zarządy Skarbowe względnie Delegacje Ministerstwa Skarbu winny porozumiewać się z Krajową Spółką Gorzelniczą co do ilości przydziału dla każdego zakładu, czy też pewnej ich grupy.

10. Koniecznem się staje wezwanie podległych organów, by pilnie baczyły, aby sprzedaż wszelkiego rodzaju spirytusu i wyrobów wódczanych odbywała się tylko przez osoby uprawnione do takiej sprzedaży i po cenach oznaczonych na etykietach, by te wyroby dochodziły do nabywców bez pośrednictwa paskarzy, a każdy, w razie potrzeby, mógł korzystać z kupna spirytusu do celów potrzebnych, a zwłaszcza leczniczych. W razie jakichkolwiek przekroczeń w tym względzie należy natychmiast winnych pociągnąć do surowej odpowiedzialności. Wreszcie Dyrekcja Monopolu Spirytusowego poleca przedłożyć tutaj na 15 lipca r. b. sprawozdanie w sprawie poczynionych zarządzeń odnośnie do podziału spirytusu na różne cele i potrzeby ludności, jako też i wyników takiego zarządzenia. W sprawozdaniach tych należy procentowo wskazać odnośnie:

1) do każdej rektyfikacji ilość wydanego spirytusu do 1 Lipca:

a) na potrzeby lecznicze, b) na cele wojskowe, c) na różne cele, d) do likierni, e) do rozlewni.

2) do każdej rozlewni ilość wydanego do 1 Lipca spirytusu i wódek:

a) na potrzeby lecznicze, b) na różne cele, c) do monopolowych sklepów, d) do prywatnych handli ze sprzedażą wyłącznie w zamkniętych naczyniach, c) do zakładów ze sprzedażą kieliszkową.

3) do każdego sklepu monopolowego ilość, wydanego do 1 Lipca spirytusu i wódek: a) na potrzeby lecznicze, b) na inne cele, c) nabywcom do spożycia, d) dandlom ze sprzedażą w zamkniętych naczyniach, e) zakładom z kieliszkową sprzedażą.

4) do każdego handlu, pośredniczącego w sprzedaży spirytusu do celów leczniczych — ilość wydanego do 1 Lipca r. b. spirytusu i wódki: a) na potrzeby lecznicze, b) na inne cele.

Dyrektor Monopolu Spirytusowego:

(—) A. Hyżycki.

MINISTERSTWO SKARBU

DYREKCJA MONOPOLU SPIRYTUSOWEGO

Kredytowa 9.

Warszawa, dnia 14 czerwca 1919 r.

№ 4685/19.

345.

ODPIS.

Z przedłożonych sprawozdań Zarządów Skarbowych i Delegacji Ministerstwa Skarbu wynika, że postępowanie władz skarbowych przy wymiarze należytości patentowych od przedsiębiorstw trudniących się wyrobem lnb sprzedażą napojów alkoholowych, jest niejednakowe, w niektórych wypadkach nieuzasadnione ustawowo, w innych niekiedy niezgodne z obowiązującemi przepisami.

Aż do nowego ustawowego uregulowania wymiaru i poboru należytości patentowych, obowiązują obecnie w tym względzie następujące przepisy:

A. Na terenie byłej okupacji niemieckiej.

I. Należytości za patenty przemysłowe i handlowe

pobiera się na podstawie rozporządzenia b. Jenerał-gubernatorstwa Warszawskiego z dn. 5 lipca 1916 № 109, Dz. rozp. № 38.

Wymiar należytości zależy od klasy miejscowości i od kategorji przedsiębiorstwa i wynosi:

a) od przedsiębiorstw handlowych:

Kategorja	Klasa mniejszości I	II	III
1.	1800 mk.	1800 mk.	1800 mk.
2.	600 „	380 „	240 „
3.	90 „	50 „	35 „
4.	25 „	15 „	10 „
5a.	50 „	50 „	50 „
5b.	15 „	15 „	15 „

b) od przedsiębiorstw przemysłowyah:

Kategorja	Klasa mniejszości I	II	III
1.	6000 mk.	6000 mk.	6000 mk.
2.	3500 „	3500 „	3500 „
3.	1800 „	1800 „	1800 „
4.	600 „	600 „	600 „
5.	200 „	200 „	200 „
6.	100 „	60 „	40 „
7.	30 „	20 „	15 „
8.	12 „	7 „	5 „

Podział miejscowości.

Miejscowości I klasy: Warszawa, Łódź.

Miejscowości II klasy: Będzin, Brzeziny, Częstochowa, Kalisz, Kutno, Łomża, Pabianice, Płock, Płońsk, Siedlce, Tomaszów, Włocławek.

Miejscowości III klasy: Wszystkie inne.

Podział przedsiębiorstw na kategorje.

a) Przedsiębiorstwa handlowe:

1) Sprzedaż napojów alkoholowych bez prawa wyszynku należy uważać jako „handel towarami“ wedle następujących kategorji:

Kategorja I. Handel hurtowy t. j. sprzedaż towarów wszelkiego rodzaju przeważnie pełnemi partjami handlującym i przemysłowcom.

Kategorja II. Handel detaliczny t. j. sprzedaż towarów wszelkiego rodzaju w małych ilościach zarówno drobnym kupcom, jak i spożywcom.

Kategorja III. Handel drobny t. j. sprzedaż towarów w małych ilościach spożywcom ze sklepów składających się z jednego pomieszczenia, w którem tylko jeden dorosły pomocnik może być zajęty.

Kategorja IV. Inny drobny handel bez najętego pomocnika z wyjątkiem handlu rozwozowego i roznośnego poza obrębem miast.

2) Wyszynk napojów alkoholowych należy uważać jako „zakłady przemysłu restauracyjnego“ według następujących kategorji:

Kategorja I. Restauracje 1 i 2 rzędu, zajmujące lokale, których wartość najmu wynosi ponad 5000 rubli rocznie.

Kategorja II. 1) restauracje 1 rzędu, zajmujące lokale, których wartość najmu wynosi mniej niż 5000 rubli rocznie; 2) restauracje 2 rzędu, zajmujące lokale, których wartość najmu wynosi więcej niż 1000—5000 rubli rocznie.

Kategorja III. Restauracje 2 rzędu, zajmujące lokale, których wartość najmu wynosi nie więcej niż 1000 rubli rocznie.

b) Przedsiębiorstwa przemysłowe.

1. Drożdżarnie.

Cechy: wytwórczość drożdży w funtach rosyjskich.

Kategorja	I	ponad	1.000.000 funtów
„	II	„	750.000 — 1.000.000 funtów
„	III	„	300.000 — 750.000 „
„	IV	„	100.000 — 300.000 „
„	V	nie więcej niż	100.000 „

2. Gorzelnie.

Cechy: wytwórczość okowity w litrach czystego alkoholu.

Kategorja	III	ponad	1.000.000 litrów
„	IV	„	500.000 — 1.000.000 litrów
„	V	„	250.000 — 500.000 „
„	VI	nie więcej niż	250.000 „

3. Rektyfikacje okowity.

Cechy: ilość oczyszczonej okowity w litrach czystego alkoholu.

Kategorja	II	ponad	2.500.000 litrów
„	III	„	1.250.000 — 2.500.000 litrów
„	IV	„	400.000 — 1.250.000 „
„	V	nie więcej niż	400.000 „

4. Destylarnie wódek.

Cechy: wytwórczość wódek w hektolitrach.

Kategorja	I	ponad	12.000 hektolitrów
„	II	„	8.000 — 12.000 hektolitrów
„	III	„	4.000 — 8.000 „
„	IV	„	1.000 — 4.000 „
„	V	nie więcej niż	1.000 „

5. Browary i miodosytnie.

Cechy: wytwórczość piwa i miodu w hektolitrach.

Kategorja	I	ponad	60.000 hektolitrów
„	II	„	40.000 — 60.000 hektolitrów
„	III	„	20.000 — 40.000 „
„	IV	„	6.000 — 20.000 „
„	V	„	1.800 — 6.000 „
„	VI	nie więcej niż	1.800 „

6. Zakłady wyrobu wódek owocowych i winogronowych, jakoteż zakłady wyrobu pokostu i politury z alkoholu.

Cechy: ilość zatrudnionych robotników.

Kategorja	I	ponad	1.000 robotników	
„	II	„	500 — 1.000 robotników	
„	III	„	200 — 500 „	
„	IV	„	50 — 200 „	przy ruchu ręcznym
„	IV	„	25 — 200 „	„ „ mechanicznym
„	V	nie więcej niż	50 „	„ „ ręcznym
„	V	„ „ „	25 „	„ „ mechanicznym

7. Octownie, fabryki win owocowych, fabryki perfum.

Cechy: ilość zatrudnionych robotników.

Kategorja	I	ponad	500 robotników	
„	II	„	200 — 500 robotników	
„	III	„	100 — 200 „	
„	IV	„	30 — 100 „	przy ruchu ręcznym
„	IV	„	20 — 100 „	„ „ mechanicznym
„	V	„	15 — 30 „	„ „ ręcznym
„	V	„	10 — 20 „	„ „ mechanicznym
„	VI	„	9 — 15 „	„ „ ręcznym
„	VI	„	7 — 10 „	„ „ mechanicznym
„	VII	„	4 — 9 „	„ „ ręcznym
„	VII	„	4 — 7 „	„ „ mechanicznym
„	VIII	„	2 — 4 „	

II. Patenty akcyzowe.

Ze względu na to, że byłe władze okupacyjne niemieckie nie wydały w sprawie wymiaru i poboru należytości za patenty akcyzowe żadnych prawomocnych zarządzeń, pozostają w mocy prawnej odnośne przepisy rosyjskiej ustawy akcyzowej art. 510 do 523 i dodatek I do uwagi 1 do art. 112 (tom V zbioru praw rosyjskich z r. 1903 i dalszego ciągu z r. 1912).

Podane w powyższej ustawie należytości patentowe w walucie rublowej należy przeliczyć na marki w stosunku: 1 rubel 2 marki 16 fen. (rozporządzenie Generał - Gubernatorstwa warszawskiego z dn. 14 kwietnia 1917 № 290 Dz. rozp. № 69).

a) przedsiębiorstwa przemysłowe.

	Rb. k.	Mk. f.
I. Gorzelnie i fabryki drożdżowe gorzelnicze.		
1. zasadnicza opłata patentowa	50.—	108.—
2. dodatkowa opłata patentowa za każde tysiąc wiader spirytusu 40° .	5.—	10.80
II. Fabryki drożdży prasowanych.		
1. przy wyrobie zbożowych drożdży prasowanych bez pędzenia okowity .	10.—	21.60
2. przy wyrobie piwnych drożdży prasowanych	18.	38.88
III. Fabryki wódek owocowych i winogronowych.		
1. od gorzelni, w których pędzenie odbywa się przy użyciu aparatu kontrolującego od przedsiębiorstwa	15.—	32.40
2. od gorzelni, w których pędzenie odbywa się bez aparatu kontrolującego od wiadra pojemności aparatów odpędowych	—.10	—.22
3. od gorzelni, działających na mocy patentów ogrodniczych od wiadra pojemności i aparatów odpędowych	2.—	4.3
IV. Fabryki koniaku.		
Od przedsiębiorstwa	15.	32.402
V. Browary.		
1. zasadnicza opłata patentowa	25.—	54.—
2. dodatkowa opłata patentowa za każdy tysiąc pudów słodu . .	15.—	32.40
VI. Miodosytnie.		
Dla zakładów posiadających kotły o pojemności 10 do 15 wiader . .	10.—	21.60
25 do 35 wiader . .	20.—	43.20
za każde następne 10 wiader dodaje się	10.—	21.60
VII. Fabryki wódek.		
w miejscowościach I klasy	600.—	1296.—
" II "	300.—	648.—
" III "	225.—	486.—
VIII. Rektyfikacje i specjalne oddziały rektyfikacyjne w fabrykach wódek.		
a. patent zasadniczy:		
w miastach: w miejscowościach I klasy	400.—	864.—
" " II "	300.—	648.—
" " III "	200.—	432.—
poza obrębem miast.	200.—	632.—
b) dodatkowa opłata patentowa za każde sto tysięcy stopni bezwodnej okowity, wydanej z fabryki lub oddziału ponad czterysta tysięcy stopni, które wolno wydawać na mocy patentu zasadniczego . . .	25.	54.—
IX. Zakłady wyrabiające lakier, politurę, perfumy i płyny do oświetlenia	10.	21.60
X. Fabryki win rodzynkowych, normy takie same jak dla handlu win.		

b) sprzedaż trunków.

	Rb. k.	Mk. f.
1. specjalne składy koniaku:		
w miastach I klasy	60.—	129.60
" II "	40.—	86.40
" III "	20.—	43.20

	w miejscowościach klasy.	Patenty na prawo sprzedaży piwa, miodu i win winogronowych.		Patenty na prawo sprzedaży wódki i wyrobów wódczanych w dowolnej ilości do wypicia na miejscu.	
		Rb. k.	Mk. f.	Rb. k.	Mk. f.
2. od restauracji	I	30.—	64.80	70.—	151 20
	II	20.—	43.20	30.—	64.80
	III	10.—	21.60	15.—	32 40
3. od restauracji wyższej kategorji (pierwszorzędnych hoteli i restauracji) korzystających z		Rb. k.		Mk. f.	
	I	200.—		432.—	

		w miejscowościach klasy.	Patenty na prawo sprzedaży piwa, miodu i win winogronowych.		Patenty na prawo sprzedaży wódki i wyrobów wódczanych w dowolnej ilości do wypicia na miejscu.	
	prawa sprzedaży spirytusu, wina i wyrobów wódczanych w dowolnej ilości do wypicia na miejscu, bez obowiązku handlu pomienionymi trunkami w zapieczętowanych naczyniach i po wyznaczonej cenie.			Rb. k.	Mk. f.	
		II		70.-	151.20	
		III		50.—	108.-	
4.	od bufetów:		Rb. k.	Mk. f.	Rb. k.	Mk. f.
	1) w teatrach i na zabawach publicznych	I. II. III.	15.—	32.40	25.—	54.—
	2) w klubach	I	30.—	64.80	40.—	86.40
		II	20.—	43.20	30.—	64.80
		III	10.—	21.60	10.—	21.60
	3) na stacjach dróg żelaznych głównych		20.—	43.20	100.—	216.—
	" " " " pozostałych		10.—	21.60	25.	54.—
	4) na statkach parowych			Rb. 50	Mk. 108	
	5) na balach jarmarkach i zabawach dobroczynnych urządzanych na cele użyteczności publicznej za każdy dzień handlu	I		" 6	" 12.96 f.	
		II		" 3	" 6.48 "	
		III		" 1	" 2.16 "	
	6) przy łaźniach dochodowych	I		" 30	" 64.80 "	
		II		" 20	" 43.20 "	
		III		" 10	" 21.60 "	
			Rb. k.	Mk. f.	Rb. k.	Mk. f.
5.	Od karczem i domów zajezdnych	I	60.—	129.60	100.—	216.—
		II	30.—	64.80	60.—	129.60
		III	20.—	43.20	30.—	64.80
6.	Od piwiarni: 1) bez prawa sprzedaży do wypicia na miejscu	I	15.—	32.40		
		II	10.—	21.60		
		III	5.—	10.80		
	2) dodatkowa, na prawo sprzedaży do wypicia na miejscu: a) w miastach	I	30.—	64.80		
		II	20.—	43.20		
		III	10.—	21.60		
	b) poza obrębem miast	I	15.—	32.40		
		II	10.—	21.60		
		III	5.—	10.80		
7.	Od przedsiębiorstw handlowych, którym wolno sprzedawać do domów piwo, porter, miód i brahę	I	15.—	32.40		
		II	10.	21.60		
		III	5.—	10.80		
8.	Od handlów win, sprzedających wyłącznie wina rosyjskie					
	1) bez prawa sprzedaży do wypicia na miejscu	I	25.—	54.—		
		II	15.	32.40		
		III	5.—	10.80		
	2) dodatkowo, na prawo sprzedaży do wypicia na miejscu	I	25.—	54.—		
		II	15.—	32.40		
		III	5.—	10.80		
9.	Od handlów win: 1) bez prawa sprzedaży do wypicia na miejscu	I	150.—	324.—		
		II	50.—	108.—		
		III	25.—	54.—		
	2) dodatkowo, na prawo sprzedaży do wypicia na miejscu	I	350.—	756.—		
		II	250.—	540.—		
		III	75.—	162.—		
10.	Od hurtowych składów piwa, miodu i win rosyjskich	I	60.—	129.—		
		II	40.—	86.40		
		III	20.—	32.40		
11.	Od wystaw czasowych					
	1) za 3 dni handlu	I	10.—	21.60		
		II	5.—	10.80		
		III	3.—	6.48		
	2) za każdy dzień następny	I	3.—	6.48		
		II	2.—	3.24		
		III	1.—	2.16		

III. Należytości licencyjne.

Na mocy rozporządzenia b. Generał-Gubernatorstwa Warszawskiego z dn. 22 stycznia 1916 Dz. rozp. № 18 (Postanowienie wykonawcze do ustawy okowicianej) pozwolenie na sprzedaż detaliczną okowity podlega osobnej opłacie rocznej w kwocie 50 marek, zaś dla hoteli, restauracji i kawiarni w kwocie 100 marek.

B. Na terenie byłej okupacji austryjackiej.

Ze względu na to, że byłe władze okupacyjne nie wydały żadnych odrębnych zarządzeń co do wymiaru i poboru należytości za patenty przemysłowe, handlowe i akcyzowe, pozostają w mocy prawnej przepisy odnośnych ustaw rosyjskich, a mianowicie:

I. Należytości za patenty przemysłowe i handlowe

pobiera się na podstawie rosyjskiej ustawy przemysłowej z dn. 20 czerwca 1898 art. 368 i dodatek do art. 368 (Tom V zbioru ustaw rosyjskich, według wydania z r. 1903 i dalszego ciągu z r. 1912.

Kwoty podatku podane w walucie rublowej należy przeliczać na walutę koronową według klucza, podanego w rozporządzeniu b. Zarządu wojskowego w Polsce z dn. 27 sierpnia 1918 Nr. 53, Dz. rozp. część XVI.

Zasadniczy podatek przemysłowy wynosi:

PATENTY.	Kwota podatku wszędzie	w miejscowościach klasy III	w miejscowościach klasy IV
	koron	koron	koron
A. Dla przedsiębiorstw handlowych:			
I kategorja: 1) dla przedsiębiorstw handlowych:	3180		
2) dla ich składów	130		
II kategorja: 1) dla przedsiębiorstw handlowych . . .		480	320
2) dla ich składów		52	44
III kategorja: 1) dla przedsiębiorstw handlowych . . .		84	64
2) dla ich składów		14	9
IV kategorja: 1) dla przedsiębiorstw handlowych . . .		26	18
V kategorja: 1) dla handlu rozwoźnego	88		
2) dla handlu obnośnego	26		
B. Dla przedsiębiorstw przemysłowych: I kategorja .	9500		
II kategorja .	6400		
III kategorja .	3180		
IV kategorja .	950		
V kategorja .	320		
VI kategorja .		84	64
VII kategorja .		30	20
VIII kategorja .		14	9
C. dla handlu na jarmarkach:	dla handlu hurtowego		dla handlu drobnego
1) na jarmarkach II klasy (ponad 21-dniowych)	220		54
2) na jarmarkach III klasy (ponad 15 do 21 dni)	175		44

Podział miejscowości.

Miejscowości klasy III: miasto Kielce, powiat Lubelski, miasto Piotrków, miasto Radom
Miejscowości klasy IV: wszystkie pozostałe.

Podział przedsiębiorstw na kategorje.

a) przedsiębiorstwa handlowe.

1) Sprzedaż napojów alkoholowych bez prawa wyszynku:

Kategorja II: hurtowe składy wódki i okowity oraz handle win zagranicznych.

Kategorja III: zakłady detalicznej sprzedaży trunków wyskokowych prócz handli win zagranicznych (kateg. II), oraz hurtowe składy piwa, miodu i rosyjskiego wina winogronowego.

2) wyszynk napojów alkoholowych:

Kategorja I: zakłady przemysłu restauracyjnego, jeżeli komorne za zajęte przez nie lokale przenosi pięć tysięcy rubli rocznie, albo jeżeli wartość najemna tych lokali, określona dla wymiaru podatku państwowego od nieruchomości miejskich, nie jest niższą od sumy powyżej wskazanej lub jeżeli specjalny podatek restauracyjny, pobierany od tych zakładów na rzecz miasta przewyższa tysiąc rubli rocznie.

Kategorja II: 1) zakłady przemysłu restauracyjnego, jeżeli komorne za zajęte przez nie lokale wynosi ponad tysiąc rubli do pięciu tysięcy rubli rocznie, lub jeżeli wartość najemna tych lokali, określona dla wymiaru podatku państwowego od nieruchomości miejskich, nie jest niższa od sumy powyżej wskazanej, albo jeżeli specjalny podatek restauracyjny od tych zakładów pobierany na rzecz miasta wynosi ponad dwieście rubli do tysiąca rubli rocznie.

2) *wszelkie bufety na głównych stacjach dróg żelaznych.*

Kategorja III: zakłady przemysłu restauracyjnego, prócz wyliczonych w kategorjach I i II.

b) przedsiębiorstwa przemysłowe.

1) Zakłady drożdżowo-gorzelnicze wedle wyrobu drożdży w funtach:
Kategorja I ponad 1.000.000 funtów
„ II „ 750.000 — 1.000.000 funtów
„ III „ 300.000 — 750.000 „
„ IV „ 100.000 — 300.000 „
„ V nie więcej niż 100.000 funtów.

2) Fabryki drożdży prasowanych wedle wyrobu drożdży prasowanych w funtach:
Kategorja II ponad 1.000.000 funtów
„ III „ 500.000 — 1.000.000 funtów
„ IV „ 150.000 — 500.000 „
„ V „ 50.000 — 150.000 „
„ VI nie więcej niż 50.000 funtów.

3) ***Gorzelnie.*** Wedle wyrobu wódki 40-stopniowej w wiadrach:
Kategorja III ponad 200.000 wiader (ponad 8.000.000 st.)
„ IV „ 100.000 — 200.000 wiader (ponad 4.000.000 — 8.000.000 stopni)
„ V „ 50.000 — 100.000 „ „ 2.000.000 — 4.000.000 „
„ VI nie więcej niż 50.000 wiader (nie więcej niż 2.000.000 stopni).

4) ***Rektyfikacje okowity.*** Wedle ilości oczyszczonej okowity w stopniach:
Kategorja II ponad 20.000.000 stopni
„ III „ 10.000.000 — 20.000.000 stopni
„ IV „ 3.000.000 — 10.000.000 „
„ V nie więcej niż 3.000.000 stopni.

5) ***Fabryki wódek.*** Wedle wyrobu wódek w wiadrach:
Kategorja I ponad 100.000 wiader
„ II „ 70.000 — 100.000 wiader
„ III „ 35.000 — 70.000 „
„ IV „ 10.000 — 35.000 „
„ V nie więcej niż 10.000 wiader.

6) ***Browary i warzelnie miodu.*** Wedle wyrobu piwa i miodu w wiadrach zacierowych:
Kategorja I ponad 500.000 wiader
„ II „ 300.000 — 500.000 wiader
„ III „ 150.000 — 300.000 „
„ IV „ 50.000 — 150.000 „
„ V „ 15.000 — 50.000 „
„ VI „ nie więcej niż 15.000 „

7) Fabryki wódek z owoców i z winogron (z wyjątkiem tych, które przerabiają produkty ogrodów własnych, lub dzierżawionych, a które są wolne od podatku przemysłowego).

Należą do kategorji V — o ile ze względu na ilość robotników nie podlegają obciążeniu na ogólnych zasadach w kategorji wyższej.

8) Zakłady wyrobu pokostu i politury z alkoholu, octownie, fabryki wody kolońskiej i perfum i fabryki win owocowych: według ilości robotników:

Kategorja I ponad 500 robotników
„ II „ 200 — 500 robotników
„ III „ 100 — 200 „
„ IV „ 50 — 100 „ (fabrykacja ręczna)
„ IV „ 25 — 100 „ (fabryk. z zastosowaniem silników mech.)
„ V „ 9 — 15 „ (fabrykacja ręczna)
„ V „ 7 — 10 „ (silniki mechaniczne).

II. Patenty akcyzowe.

Obowiązują przepisy rosyjskiej ustawy akcyzowej art. 510 do 523 i dodatek I do uwagi 1 do art. 112 (tom V zbioru praw rosyjskich z r. 1903 i dalszego ciągu z r. 1912). Należytości patentowe wskazane w powyższej ustawie w walucie rublowej należy przeliczać na walutę koronową według klucza podanego w rozporządzeniu b. Zarządu wojskowego w Polsce z dnia 27 sierpnia 1919 № 53, Dz. rozp. część XVI.

2. Przedsiębiorstwa przemysłowe.

		Rb.	Kor.
	I. Gorzelnie i fabryki drożdżowo-gorzelnicze		
1)	zasadnicza opłata patentowa	50.—	170.—
2)	dodatkowa opłata patentowa za każdy tysiąc wiader spirytusu 40°	5.—	17.—
	II. Fabryki drożdży prasowanych.		
1)	przy wyrobie zbożowych drożdży prasowanych bez pędzenia okowity	10.—	34.—
2)	przy wyrobie piwnych drożdży prasowanych	18.—	60.—
	III. Fabryki wódek owocowych i winogronowych.		
1)	od gorzelni, w których pędzenie odbywa się przy użyciu aparatu kontrolującego od przedsiębiorstwa	15.—	50.—
2)	od gorzelni, w których pędzenie odbywa się bez aparatu kontrolującego od wiadra pojemności aparatów odpędowych	—.10	—.35
3)	od gorzelni, działających na mocy patentów ogrodniczych od wiadra pojemności aparatów odpęeowych	2.—	7.—
	IV. Fabryki koniaku.		
	od przedsiębiorstwa	15.—	50.—
	V. Browary.		
1)	zasadnicza opłata patentowa	25.—	85.—
2)	oddatkowa opłata patentowa za każdy tysiąc pudów słodu	15.—	50.—
	VI. Miodosytnie.		
	Dla zakładów posiadających kotły o pojemności 10 do 25 wiader	10.—	34.—
	" " " " 25 do 35 "	20.—	68.—
	za każde następne 10 wiader dodaje się	10.—	34.—
	VII. Fabryki wódek		
	w miejscowościach I klasy	600.—	2010.—
	" II "	300.—	1005.—
	" III "	225.—	755.—
	VIII. Rektyfikacje i specjalne oddziały rektyfikacyjne w fabr. wódek		
a)	patent zasadniczy: w miastach (w miejscowościach): I klasy	400.—	1340.—
	II "	300.—	1005.—
	III "	200.—	670.—
	poza obrębem miast	200.—	670.—
b)	dodatkowa opłata patentowa za każde sto tysięcy stopni bezwodnej okowity wydanej z fabryki lub z oddziału ponad czterysta tysięcy stopni, które wolno wydawać na mocy patentu zasadniczego	25.—	85.—
	IX. Zakłady wyrabiające lakier, politurę, perfumy i płyny do oświetl.	10.—	34.—
	X. Fabryki win rodzynkowych, normy takie same, jak dla handlu win		

6. Sprzedaż trunków.

		Rb.	Kor.
1.	Specjalne składy koniaków w miastach I klasy	60.—	200.—
	" II "	40.—	135.—
	" III "	20.—	68.—

	W miejscowościach klasy.	Patenty na prawo sprzedaży piwa, miodu i win winogronowych. Rubli	Koron	Patenty na prawo sprzedaży wódki i wyrobów wódczanych w dowolnej ilości do wypicia na miejscu Rubli	Koron
2. Od restauracji	I	30.—	100.—	70.—	235.—
	II	20.—	68.—	30.—	100.—
	III	10.—	34.—	15.—	50.—

		Rubli	Koron
3. Od restauracji wyższej kategorji (pierwszorzędnych hoteli i restauracji), korzystających z prawa sprzedaży spirytusu, wina i wyrobów wódczanych w dowolnej ilości do wypicia na miejscu, bez obowiązku handlu wymienionymi trunkami w zapieczętowanych naczyniach i po wyznaczonej cenie.	I	200	670
	II	70	235
	III	50	170

4. Od bufetów:					
1) w teatrach i na zabawach publ.	I II III	15.—	50.—	25.—	85.—
2) w klubach	I	30.—	100.—	40.—	135.—
	II	20.—	68.—	30.—	100.—
	III	10.—	34.—	10.—	34.—

	W miejscowościach klasy.	Patenty na prawo sprzedaży piwa, miodu i win winogradowych.		Patenty na prawo sprzedaży wódki i wyrobów wódczanych w dowolnej ilości do wypicia na miejscu.	
		Rubli	Koron	Rubli	Koron
3) na stacjach dróg żelaznych głównych	III	20.—	68	100	335
pozostałych		10.--	34	25	85
4) na statkach parowych			50 rb.	170 koron	
5) na balach, jarmarkach i zabawach dobroczynnych, urządzanych na cele użyteczności publicznej, za każdy dzień handlu	I		6 „	20 „	
	II		3 „	10 „	
	III		1 „	3.35 ..	
6) przy łaźniach dochodowych	I		30 „	100	
	II		20 „	68	
	III		10 „	34	
		Rub.	Kor.	Rub.	Kor.
5. Od karczem i domów zajezdnych	I	60	200	100	335
	II	30	100	60	200
	III	20	68	30	100
6. Od piwiarni:					
1) bez prawa sprzedaży do wypicia na miejscu	I	15	50		
	II	10	34		
	III	5	17		
2) dodatkowo na prawo sprzedaży do wypicia na miejscu					
a) w miejscach	I	30	100		
	II	20	68		
	III	10	34		
b) poza obrębem miast	I	15	50		
	II	10	34		
	III	5	17		
7. Od przedsiębiorstw handlowych, którym wolno sprzedawać do domów piwo, porter, miód i brahę	I	15	50		
	II	10	34		
	III	5	17		
8. Od handlów win, sprzedających wyłącznie wina rosyjskie:					
1) bez prawa sprzedaży do wypicia na miejscu	I	25	85		
	II	15	50		
	III	5	17		
2) dodatkowo na prawo sprzedaży do wypicia na miejscu	I	25	85		
	II	15	50		
	III	5	17		
9. Od handlów win:					
1) bez prawa sprzedaży do wypicia na miejscu	I	150	505		
	II	50	170		
	III	25	85		
2) dodatkowo na prawo sprzedaży do wypicia na miejscu	I	350	1175		
	II	250	840		
	III	75	250		
10. Od hurtowych składów piwa, miodu i win rosyjskich	I	60	200		
	II	40	135		
	III	20	68		
11. Od wystaw czasowych:					
1) za trzy dni handlu	I	10	34		
	II	5	17		
	III	3	10		
2) za każdy dzień następny	I	3	10		
	II	2	7		
	III	1	3.35		

Podane w niniejszem rozporządzeniu pouczenie o wymiarze i poborze należytości patentowych od przedsiębiorstw, trudniących się wyrobem lub sprzedażą płynów alkoholowych, należy podać bezzwłocznie do wiadomości wszystkich Inspektoratów i Kas skarbowych.

Dyrektor Monopolu Spirytusowego

(-) A. Hyżycki.

MINISTERSTWO SKARBU

DYREKCJA
MONOPOLU SPIRYTUSOWEGO

L. 4761/19.

Warszawa, dnia 10 Czerwca 1919 r.

346.

Do Zarządów Skarbowych i Delegacji Ministerstwa Skarbu.

Prawo wydawania zezwoleń na sprzedaż lub wyszynk wszelkich napojów alkoholowych, a więc handlów hurtowych i detalicznych, restauracji, bufetów, piwiarni, przysługuje wyłącznie Delegacjom Ministerstwa Skarbu, względnie Zarządom Skarbowym.

Koncesje wydawać należy jedynie osobom godnym zaufania, które nie były karane sądownie, ani nie znajdują się pod śledztwem za zbrodnie oszustwa lub sprzeniewierzenia, a także nie były karane za przekroczenia akcyzowe.

Co się tyczy miejscowości, w których założony ma być ***wyszynk*** napojów alkoholowych, należy w regule przestrzegać, by jedna restauracja wypadała w miastach mniej więcej na 5.000 mieszkańców, a poza obrębem miast na 10.000 mieszkańców i by w każdym razie ilość zakładów z prawem wyszynku odpowiadała istotnej potrzebie.

Lokal, w którym wyszynk napojów alkoholowych ma się odbywać, powinien odpowiadać wszelkim warunkom sanitarnym; odległość jego od kościołów, szkół, sądów, urzędów gminnych i koszar dla wojska wynosić musi nie mniej niż 100 metrów.

Podania petentów, nie odpowiadające powyższym warunkom, mogą być uwzględnione przez Ministerstwo Skarbu w wypadkach wyjątkowych, zasługujących na uwzględnienie.

W tym celu należy tego rodzaju podania po przeprowadzeniu dochodzenia przedkładać wraz z wszystkimi dokumentami i należycie umotywowanym wnioskiem Ministerstwu Skarbu do rozstrzygnięcia.

Koncesje na handel i wyszynk napojów alkoholowych wydane być mogą jedynie po zasięgnięciu opinji miejscowych władz samorządnych (zarządów miejskich, urzędów gminnych, powiatowych, sejmików powiatowych, dyrekcji policji i t. p.), którą to okoliczność należy zaznaczyć wyraźnie w akcie koncesyjnym.

Przy uwzględnieniu powyżej przytoczonych zasad, przedstawia się praktyczna strona postępowania urzędowego w sposób następujący:

Ubiegający się o zezwolenie na handel lub wyszynk napojów alkoholowych winni wnosić należycie ostemplowane podania na ręce przynależnego Inspektoratu skarbowego.

Ten ostatni odstępuje sprawę w pierwszej linji właściwej władzy samorządnej do wyrażenia opinji. Po nadejściu opinji przychylnej należy sprawę skierować do urzędu kontroli skarbowej (kontroler straży skarbowej) celem przeprowadzenia dochodzeń na miejscu, w szczególności zbadania osobistych kwalifikacji petenta, tudzież położenia i urządzenia lokalów.

Na podstawie powyższych dochodzeń, w razie potrzeby dodatkowo uzupełnionych, stawia Inspektorat skarbowy odpowiedni wniosek i przedkłada akt wraz z wszystkimi załącznikami Delegacji Ministerstwa Skarbu, względnie Zarządowi Skarbowemu, do ostatecznego rozstrzygnięcia. O ile nie zachodzą kwestje wątpliwe, co do których należy zasięgnąć zgody Ministerstwa Skarbu, wydaje Delegacja (Zarząd) koncesję i powiadamia o tem stronę za pośrednictwem Inspektoratu.

Na końcu nadmienia się, że na prawo handlu lub wyszynku napojów alkoholowych wykupione być muszą przez koncesjonarjusza patenty handlowe i akcyzowe, których wysokość w myśl obowiązujących ustaw ustalono rozporządzeniem Ministerstwa Skarbu z dn. 14 czerwca 1919 r. 4685.

Pouczenie niniejsze zechce Delegacja (Zarząd Skarbowy) podać bezzwłocznie do wiadomości Inspektoratów skarbowych i organów kontrolnych swojego okręgu.

Dyrektor Monopolu Spirytusowego

(—) ***A. Hyżycki.***

MINISTERSTWO SKARBU

DYREKCJA
MONOPOLU SPIRYTUSOWEGO

№ 6758/19

Warszawa, dn. 26 Lipca 1919 r.

347.

Do Zarządów Skarbowych i Delegacji Ministerstwa Skarbu.

Stosownie do posiadanych w Dyrekcji wiadomości, udzielano za czasów okupacji zezwoleń na sprzedaż trunków w wielu wypadkach osobom zgoła niezasługującym na zaufanie i prowadzącym swój proceder ze szkodą dla interesów społecznych i skarbowych.

Te same osobniki przeważnie zachowały swoje prawa i w czasie obecnym, na mocy zezwoleń Władz Polskich.

Przytem liczba tego rodzaju zakładów przewyższa istotną potrzebę spożywców i w wielu miejscowościach znacznie przewyższa liczbę zakładów z czasów przedwojennych.

Po kilku miesiącach urzędowania Władz Polskich. Zarządy Skarbowe i Delegacje posiadają dość materjału dla uporządkowania sprzedaży trunków, ku czemu należy dążyć już obecnie. Z tego względu poleca się stosownie do tutejszego zarządzenia z dnia 10 czerwca b. r. L. 4761 porozumieć się z zarządami miejskiemi i wydziałami Sejmików co do pożądanych ograniczeń w liczbie miejsc sprzedaży trunków i ich rodzajów, a na mocy tego porozumienia wypracować plan stosowny dla całego okręgu; następnie porozumieć się z władzami administracyjno-policyjnemi co do osób, mających otrzymać zezwolenia na rok przyszły.

Przy udzielaniu zezwoleń należy pilnie baczyć, aby do handlu trunków dopuszczone były osoby, dające rękojmię uczciwości i nieskazitelności obywatelskiej.

Dyrektor Monopolu Skarbowego

(—) *A. Hyżycki.*

MINISTERSTWO SKARBU

Warszawa, dn. 23 Czerwca 1919 r.

DYREKCJA MONOPOLU SPIRYTUSOWEGO
№ 5399/19.

348.

Do
Zarządu Krajowej Spółki Gorzelniczej

w/m. Kopernika 30.

Stosownie do otrzymanych wiadomości restauratorzy i kupcy z prowincji, nabywający trunki w rozlewniach, nie dostarczają takowych do miejsc przeznaczenia, lecz w całości lub w części zbywają ze znacznym zyskiem w miejscu zakupu.

Dla ukrócenia tych nadużyć poleca się, aby wydawanie trunków odbiorcom odbywało się w myśl §§ 25 i 26 przepisów z d. 14.III.19, koniecznie na mocy świadectw przewozowych, które, należy doręczać odbiorcom, duplikaty zaś świadectw winny być odsyłane nie do Inspektoratów, lecz do Kontrolerów straży skarbowej, stosownie do miejsca zamieszkania odbiorcy.

Kontrolerzy po sprawdzeniu duplikatów ze świadectwami odeszlą takowe do Inspektoratów.

Dyrektor
(—) A. Hyżycki.

Do
Wszystkich Zarządów Skarbowych i Delegacji Ministerstwa Skarbu.

Przesyła się dla wiadomości i stosownych zarządzeń. Niezależnie od tego poleca się zwrócić uwagę na niektórych kupców, którzy posiadają zezwolenia i patenty na sprzedaż trunków, jednakże nie utrzymują zakładów handlowych, natomiast od czasu do czasu nabywają trunki w rozlewniach i sprzedają takowe od ręki rzekomo ze swoich mieszkań. W takich razach koncesje, jako niewłaściwie stosowane winny być cofnięte.

Dyrektor Monopolu Spirytusowego
(—) A. Hyżycki.

MINISTERSTWO SKARBU

DYREKCJA
MONOPOLU SPIRYTUSOWEGO

№ 5249/19.

Warszawa, dnia 24 Czerwca 1919 r.

349.

Do
Dyrekcji kolejowej
w Radomiu.

Na telegraficzne zapytanie za L. 101 z dnia 18 b. m. w sprawie ograniczeń co do przewozu kolejami spirytusu, komunikuje się, jak następuje:

Każdy transport okowity, spirytusu i wyrobów wódczanych pokryty być musi świadectwem przewozowem, które wyjaśnia kiedy, komu, dokąd i w jakiej ilości została wydana okowita, spirytus lub wyroby wódczane.

Świadectwo przewozowe wystawia zarząd magazynu, z którego transport wychodzi, co stwierdza podpisem straż skarbowa.

Przy transporcie wyrobów wódczanych (wódek, likierów), ktore detalista nabył od hurtownika — miejsce świadectwa przewozowego zastępuje rachunek sprzedającego, potwierdzony przez właściwy inspektorat skarbowy.

Zapasy spirytusu i wódek, wiezione przez osoby prywatne w ilościach, odpowiadających potrzebie własnej podróżującego, a nieprzekraczające ilości trzech litrów płynu, wolne są od obowiązku pokrycia świadectwem przewozowem.

Dyrektor (—) *Dr. Nowicki.*

Warszawa, dnia 24 Czerwca 1919 roku.

Zarządom Skarbowym
i Delegacjom Ministerstwa Skarbu

do wiadomości.

Dyrektor Monopolu Spirytusowego

(—) ***A Hyżycki.***

MINISTERSTWO SKARBU

Warszawa, 2 Lipca 1919 r.

DYREKCJA
MONOPOLU SPIRYTUSOWEGO

№ 5746/19

350.

Do Naczelnej Dyrekcji ceł
w Warszawie.

W odpowiedzi na pismo z dnia 2 lipca 1919 r. L. 43514/2023 zawiądamia się, że ze względu na zaprowadzenie monopolu spirytusowego na terenie obu byłych okupacji (austrjackiej i niemieckiej) wprowadzenie spirytusu lub wyrobów wódczanych z zagranicy, względnie z poza obrębu monopolowego dozwolone jest jedynie za zezwoleniem Ministerstwa Skarbu.

O ile rozchodzi się o małe ilości spirytusu, lub wyrobów wódczanych, nieprzekraczające jednej flaszki, które podróżni wiozą ze sobą na własny użytek — to co do tych ilości nie potrzeba specjalnego pozwolenia, lecz podróżni obowiązani są opłacić od takiej ilości wprowadzonej odszkodowanie monopolowe w unormowanej w rozporządzeniu Ministra Skarbu z 17/VI 1919 r ogłoszonem w najbliższym numerze Dz. rozp.) wysokości 45 Mk. za 1 litr stustopniowy alkoholu— tudzież opłatę banderolową po 20 fenigów od flaszki.

Jeżeli płyny alkoholowe niesłodzone nadchodzą w beczkach lub też innnych naczyniach, to zawartość alkoholu, należy zbadać zawsze za pomocą studzielnego alkoholometru, przepisanego dla kontroli podatku od wódki. Próbkę w celu zbadania stopni należy zaczerpnąć ze średniej warstwy każdego naczynia.

Gdy przywozi się palone płyny spirytusowe we flaszkach, lub podobnych naczyniach o mniejszej pojemności, lub wprawdzie w większych naczyniach, jednak o takiej jakości, iż ich zawartość alkoholu nie można odrazu sprawdzić alkoholometrem, wówczas można nie badać zawartości alkoholu, lecz celem obliczenia odszkodowania monopolowego od różnych rodzajów palonych płynów spirytusowych przyjmować następujące przeciętne stopy wymiaru:

a) dla wódki francuskiej (fran. brauntwein) . . . 80% stopni
b) dla rumu . . . . 75% „
c) dla araku . . . . , ... 65% „
d) dla whisky, absyntu i koniaku . . . . . . 60% „
e) dla wiśniówki . . . . 55% „
f) dla likieru, słodzonej wódki i innych palonych płynów spirytusowych . . . . 50% „

studzielnej skali alkoholometrowej.

W razie zastosowania wymiaru, według przeciętnej stopy, należy zaniechać zupełnie otwarcia naczyń, jeżeli niema wątpliwości co do tego, która z powyższych przeciętnych stóp wymiaru odpowiada odnośnemu palonemu płynowi spirytusowemu.

Stronom wolno jednak uiścić odszkodowanie monopolowe także od przesyłek wyżej oznaczonych według rzeczywistej zawartości alkoholu.

Kto życzy sobie, aby w ten sposób oznaczono opłatę, powinien to życzenie wyraźnie przytoczyć w deklaracji towarów; w takim przypadku należy oznaczyć rzeczywistą zawartość alkoholu, stosownie do jakości palonych płynów spirytusowych: a) w niesłodzonych i bez domieszek za pomocą alkoholometru, i b) we wszelkich innych w sposób przepisany dla sprawdzania alkoholu w likierze; wobec tego koniecznem jest, aby potrzebne przyrządy do badania znajdowały się w urzędzie celnym.

Banderole do oklejania flaszek z wyrobami wódczanemi można zamówić w Dyrekcji Monopolu Spirytusowego, ze wskazaniem ilości dla flaszek: a) niżej 0.6 litra i b) 0.6 litra i wyżej.

Dyrektor Monopolu Spirytusowego
(—) A. Hyżycki.

Warszawa, dnia 2 lipca 1919 r.

Zarządom Skarbowym
i Delegacjom Ministerstwa Skarbu.

do wiadomości.

Dyrektor Monopolu Spirytusowego (—) *A. Hyżycki.*

MINISTERSTWO SKARBU

DYREKCJA MONOPOLU SPIRYTUSOWEGO

Warszawa, dn. 26 Lipca 1919 r.

№ 6781/19

351.

Do Zarządów Skarbowych i Delegacji Ministerstwa Skarbu.

Stosownie do otrzymanych tutaj wiadomości w ostatnich czasach przewozi się większych ilościach wódki słodkie z b. Galicji drogą nielegalną bez uiszczenia opłaty monopolowej. Poleca się zwrócić na tę okoliczność uwagę organów Straży skarbowej i zarządzić, aby wódki w naczyniach nieobanderolowanych lub z banderolami podrobionemi ulegały zatrzymaniu.

Dyrektor Monopolu Spirytusowego

(—) A. Hyżycki.

Warszawa, dn. 30 Lipca 1919 r.

№ 6875/19.

352.

Do Zarządów Skarbowych i Delegacji Ministerstwa Skarbu.

Doszło do wiadomości Dyrekcji Monopolu Spirytusowego, że w obrocie handlowym okazały się w ostatnich dniach znaczne ilości drożdży nieobanderelowanych, pochodzących najprawdopodobniej z fabryk, położonych w Poznańskiem.

Drożdże, pochodzące z Poznańskiego, muszą być wedle norm obowiązujących dla drożdży krajowego wyrobu opodatkowane, przeto poleca się zwrócić uwagę podwładnych organów straży skarbowej na powyższe fakta i odnośnie do rozporządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 21 b. m. L. 48525/5672 polecić im by wdrożyły energiczne poszukiwania za nieobanderolowemi drożdżami i źródłem ich pochodzenia i donosiły o tem przełożonej władzy skarbowej celem pociągnięcia winnych do odpowiedzialności.

W razie wykrycia źródła z którego drożdże sprowadzone z Poznańskiego bywają puszczane w obieg należy bezzwłocznie o tem tutaj donieść.

Dyrektor Monopolu Spirytusowego

(—) A. Hyżycki.

MINISTERSTWO SKARBU

DYREKCJA
MONOPOLU SPIRYTUSOWEGO

№ 7392/19.

Warszawa, dn. 9 Sierpnia 1919 r.

353.

Do Zarządów Skarbowych i Delegacji Ministerstwa Skarbu.

W ślad za rozporządzeniem tutejszem z dn. 22 lipca 1919 r. L. L. 6647 w przedmiocie uruchomienia gorzelń przesyła się Delegacjom (Zarządom) do użytku urzędowego wzory przepisanych powyższem rozporządzeniem aktów.

1. Wzór protokółu o otwarciu i badaniu zegara kontrolno - mierniczego „Siemens et Co"

2. Wzór zapisku o wynikach dokonanych badan prawidłowego działania tegoż zegara.

3. Wzór spisu plomb.

Wzory należy bezzwłocznie podać do wiadomości podwładnych organów kontrolnych z poleceniem obowiązkowego ich zastosowania przy sposobności odnośnych czynności urzędowych.

Dyrektor Monopolu Spirytusowego
(—) *A. Hyżycki.*

Wzór № 1.

Delegacja Ministerstwa Skarbu (Zarząd Skarbowy)

Inspektorat skarbowy ....

Urząd kontroli skarbowej ....

ZAPISEK

o wynikach badań dokładności mierzenia zegara mierniczego „Siemensa et C." Nr. w gorzelni .... (drożdżowni) .... w .... dokonanych w ciągu kampanji ....

Rok miesiąc i dzień badania zegara mierniczego	Maksymalny ciepłomierz	Ciepłota lokalu	Początkowe i końcowe wskazania liczników		OTRZYMANO SPIRYTUSU													Różnica w porównaniu ze wskazaniem zegara				Podpis urzędnika upoważnionego do otwarcia zegara i uwagi
					Podług wskazania liczników					W rzeczywistości w odbieralniku								w stopniach hektolitr.		w procentach		
			spirytusu	alkoholu	wiader	litrów	stopni wiadrowych	stopni hektolitrowych	średnia (moc) stopniowość	wiader	litrów	pogrążenie spirytusomierza w baryszówce	ciepłota w baryszówce	ciepłota w baryszówce	stopniowość (moc) podług I Tabl. dla norm. ciep. (12 R.)	ilość litr. z popraw. na objęt. przy norm. ciepł. 12 R. (II Tabl.)	ogólna ilość stopni hektolitrowych	więcej	mniej	więcej	mniej	
					1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
14 Sierpnia 1919 r.	+16	+15	00384,0 00508,0	00345,1 00456,7	124,0	1525,2	11160	1372.68	90,0	123,7	1521,5	89,1	+9	+9	90,1	1527,60	1376.37	3,69		0,27		
15 Września 1919 r.	+17	+16	04010,0 04060,0	04455,5 04500,7	50,0	615,0	4520	555,97	90,4			90	+11	+11	90,3							

UWAGA I. Liczba 1525,2 wpisana w rubryce 2, otrzymuje się przez zamianę 124 wiader na litry.
Ponieważ w jednem wiadrze znajduje się 12,3 l. więc mnożąc 124 przez 12,3 otrzymamy 1525,2 .
Ilość (czystego) absolutnego alkoholu zawartego w 100 litrach płynu spirytusowego, określa się w stopniach przy pomocy spirytusomierza i przy ciepłocie + 12° R.

1. stopień hektolitrowy jest to 1 litr (czystego) absolutnego alkoholu t. j. $\frac{1}{12,3}$ część wiadra o mocy 100 stopni.

1. stopień hektolitrowy $= \frac{100}{12,3} = 8,13$ stop. wiadrowych.

Liczba 1372,68 wpisana w rubryce 4 powstała przez zamianę 11160 stopni wiadrowych na stopnie hektolitrowe, t. j. 11160 : 8,13 = 8,68 (lub też dla ułatwienia $\frac{11160 \times 12,3}{100}$ = również 1372,68).

Średnia (moc) stopniowość 90° wpisana w rubryce 5 pochodzi z dzielenia stopni hektolitrowych 1372,68, przez ilość litrów 1525,2 , albo też z dzielenia stopni wiadrowych 11160, przez ilość wiader 124.
Liczba 1521,5 podana w rubryce 7, powstała przez pomnożenie ilości wiader otrzymanych w odbieralniku 123,7 przez 12,3 (ilość litrów w wiadrze).
Liczba 1521,5 oznacza t. zw. pozorną ilość litrów spirytusu przy ciepłocie 9° R. Aby otrzymać rzeczywistą ilość litrów należy postąpić wedle pouczenia wydanego dla używania tabl. II (patrz str. 48 tabl redukc. I i II). Wedle tego poprawka, którą należy dodać do liczby 1521,5 wynosi $\frac{1521,5 \times 0,4}{100} = 6,01$ litr.; dodawszy tę poprawkę do pozornej ilości litrów 1521,5 , otrzymamy prawdziwą objętość spirytusu 1527,60 litr. podaną w rubryce 12. Pomnożywszy tę ostatnią liczbę (1527,60) przez prawdziwą moc 90,1 i podzieliwszy rezultat przez 100, otrzymamy ogólną ilość stopni hektolitrowych 1376,37 t. j. liczbę podaną w rubryce 13.
Porównując z otrzymanych danych danych dwie liczby: 1372,68 i 1376,37 (podane w rubrykach 4 i 13), otrzymamy różnicę 3,69, która wskazuje, że w odbieralniku otrzymano o 3,69 stopni hektolitrowych więcej, niż wskazał zegar mierniczy, co w procentach wynosi $\frac{3,69 \times 100}{1372,68} = 0,27$ (patrz rubryka 16).

UWAGA II. W pierwszym rzędzie poziomym, podany jest wzór dla badania wskazań zegara mierniczego po otrzymaniu odpędu całego zacieru lub też odpędu otrzymanego w przeciągu doby.
Przed rozpoczęciem badań, należy odbieralnik wypróżnić i zabezpieczyć urzędownie.
Drugi rząd podaje wzór dla badania przeprowadzonego podczas krótkiego pobytu urzędnika, po sprawdzeniu nie całego odpędu, lecz tylko pewnej jego części.

(Strona 1-sza). **Wzór.**

Spis plomb

na aparatach gorzelni — (drożdżowni) №.................. powiatu ....

na kampanję .... — 19...... r.

(Strona 2-ga).

Miejsce nałożenia plomb	19..........r.		19..........r.		19..........r.	
	ilość plomb	№ plomby	ilość plomb	№ plomby	ilość plomb	№ plomby

(Strona 3-a)

19..........r.		19..........r.		19..........r.		19..........r.		19..........r.		19..........r.	
ilość plomb	№ plomby	ilość plomb	№ plomby	ilość plomb	№ plomby	ilość plomb	№ plomby	ilość plomb	№ plomby	ilość plomb	№ plomby

Wzór № 2.

PROTOKÓŁ

O otwarciu i badaniu zegara kontrolno-mierniczego „Siemensa i Co.“ gorzelni (drożdżowni) ....

....

W dniu.................................19..........r. o godzinie ....

łącznie z...

w obecności...

dokonali otwarcia i badania zegaru kontrolnego №..........................

1. Powód otwarcia ....

2. Ostatnie otwarcie było dokonane przez.. dn.

3. Liczniki wskazywały ....

   a) alkoholu ....

   b) spirytusu ....

4. plomby, zabezpieczające zegar oraz filtr znalezione w całości i te same, które były ostatnio nałożone (stosownie do spisu plomb).

5. Po należytem obejrzeniu i oczyszczeniu wszystkich części zegara, tenże został na nowo wytarowany, wyniki zaś oględzin i wytarowania wskazano poniżej.

6. Liczniki ustawiono przy zamknięciu zegara na tych samych liczbach, jak wskazano wyżej, a mianowicie:

   a) alkoholu ....

   b) spirytusu ....

7. Po dokonaniu tych czynności zegar zamknięto, filtr oczyszczono i zabezpieczono następującemi plombami.

   1) Na prętach stalowych żelaznego pokrycia plomby......................szt. z odciskiem

   2) Na zawiasach żelaznego pokrycia: z przodu plomby .... szt. z odciskiem.............. z tyłu plomby .... szt. z odcisk. ....

   3) Na nakrętkach śrub, łączących tacę żelazną i podstawę zegara z płytą postumentową plomby szt. z odciskiem

   4) Na klinie, umacniającym tacę żelazną z płytą postumentową 1 plomba z odciskiem..........................

   5) U ramy szkła płaszcza cynkowego 1 pl. z odciskiem.....

   6) Na dwóch przednich stalowych zatyczkach umacniających płaszcz cynkowy na tacy żelaznej zegara plomby szt. z odciskiem

   7) Na takich że zatyczkach tylnych plomby ...... szt. z odciskiem

   8) Na umocowaniach rur spirytusowych, dopływającej i odpływającej po 1 plombie z odciskiem..................

   9) Na pierścieniach klosza szklanego filtra szt. z odciskiem

   10) Na krezach rur spirytusowych dopływającej i odpływającej filtra plomby..........szt. z odciskiem

   11) Na szafce filtra ....

Wyniki oględzin i badania

Po otwarciu zegara stwierdzono stan tarowania jak następuje:

Przy ciężarkach 100 wyżej na 1 ząb

„ „ 80 „ na $1\frac{1}{2}$ zęba

„ „ 0 „ na 1 ząb

Niedokładności w obrotach koła prowadzącego licznik alkoholu:

Przy ciężarkach 100 1 m/m

" " 80 1½ m/m

Ciepłota lokalu podczas ostatniego tarowania zegara (dn.) +20°R

Ciepłota lokalu w chwili otwarcia zegara: +25° R.

Stan ząbków strzałki: w porządku

Stan stożków osi strzałki przedni z oznaką rdzy

Stan podstawki pod strzałkę: 54.

Stan łożysk stożków: w jednym zauważono fałszywe gniazdko.

Stan mechanizmu do zawieszania pływaka w porządku

Stan osi ekscentryka (mimo środu): cokoiwiek swobodna

Stan koła prowadzącego licznik alkoholu oraz osi tego koła: bez wgłębień

Stan komory mechanizmu hamulcowego w porządku.

Działanie hamulca: prawidłowe.

Stan pływaka: czysty i twardy

Stan zbiornika wskazującego zalanie zegara: próżny.

Uwagi technika lub urzędnika upoważnionego do otwarcia zegara:

Ustawiono tarowanie.

	Przy ciężarkach	100	w kreskę	
Wytarowano	"	80	"	
	"	0	"	

Różnica w obrotach koła prowadzącego licznik alkoholu:	Przy ciężarkach	100	0
	"	80	+1 m/m.
	"	0	"

Moc spirytusu podług (I Tabl.) i ciepłota w cylindrze:

85,5 przy temp. + 18 R.

Moc tegoż spirytusu według wskazówki na skali:

87,5 + 3 zęby

	Znaleziono	Ustawiono
Wskazanie ciepłomierzy maks. w cylindrze:	+ 30	+ 18
i przy licznikach:	+ 28	+ 17

Ekscentryk (mimośród) przy otwarciu zegara znajdował się na kresce: normalnej.

Ekscentryk (mimośród) ustawiono na kresce: tejże.

Protokół niniejszy sporządzono w 3-ch egzemplarzach, z których jeden pozostaje na miejscu, dwa zaś przyjęto dla przedstawienia właściwym Władzom skarbowym.

Podpisy:

MINISTERSTWO SKARBU

Warszawa, dn. 31 Lipca 1919 r.

DYREKCJA MONOPOLU SPIRYTUSOWEGO

№ 6928/19

354.

Do Zarządów Skarbowych i Delegacji Ministerstwa Skarbu.

W ślad rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 25 lipca 1919 r. w sprawie obliczania strat powstałych skutkiem magazynowania, przewozu i oczyszczania spirytusu w gorzelniach i rafinerjach udziela się następujących wskazówek.

I.

1. Badanie zapasów spirytusu i sporządzanie prowizorycznych miesięcznych obrachunków uskutecznia się conajmniej raz na miesiąc (wzór № 1 dołącza się); badanie to przeprowadzać należy: w gorzelniach bez rafinacyjnych oddziałów pomiędzy 28 danego i 4 następnego miesiąca, zaś w rafinerjach i gorzelniach z rafinacyjnemi oddziałami ostatniego dnia każdego miesiąca.

2. Za podstawę do określania przyznanych ilości zaników przyjmuje się dane od początku roku obrachunkowego, t. j. od 1 lipca.

Daty, dotyczące przychodu i rozchodu spirytusu, tak przy prowadzeniu książek, jako też przy sporządzaniu obrachunków, przewozowych świadectw i aktów należy wykazywać ze ścisłością do dwóch dziesiętnych znaków stopni hektolitrowych (litrów bezwodnego alkoholu), odrzucając następne.

3. Ujawnione przy każdym badaniu ubytki tak przekraczające, jako też nieprzekraczające normę dozwolonych zaników należy zaraz zapisać na rozchód i wezwać przedsiębiorcę do zapłacenia monopolowego odszkodowania, lecz tylko za ubytki, **przekraczające** dozwolony zanik; opłata ma nastąpić w ciągu pięciu dni od dnia ujawnienia i wezwania do zapłaty.

4. Za ujawnione ubytki drogowe wykazuje się w książce magazynowej tylko należytość, a jednocześnie wzywa się przedsiębiorcę do opłacenia w ciągu pięciu dni odszkodowania monopolowego.

5. Nadwyżki magazynowe zapisuje się na przychód do książki magazynowej pod odddzielną pozycją. Nadwyżki jednych produktów rafinacji przy jednoczesnem ujawnieniu ubytków innych produktów rafinacji należy bezzwłocznie odpowiednio wyrównać w odnośnej książce Nadwyżki w transportach tylko notuje się celem uwzględnienia ich przy ostatecznym obrachunku; żadnych zmian w pozycjach wprowadzać nie należy

6. Wrazie ujawnienia nienormalnych zaników lub też wszelkiego rodzaju nadwyżek, wynikłych bądź to z powodu nieścisłego określenia spirytusu przy przyjęciu lub wydaniu, bądź też wskutek niedokładnego prowadzenia książek albo innych przyczyn należy wdrożyć dochodzenie celem pociągnięcia winnych do odpowiedzialności.

7. Ostateczny obrachunek ubytków sporządza się: a) magazynowych z dniem 30 Czerwca, b) rafinacyjnych z dniem zakończenia rafinacji w danym rocznym okresie, a w każdym razie najpóźniej z dniem 30 Czerwca.

8. Przy ostatecznym obrachunku zaników magazynowych przyjmuje się pod uwagę wszystkie nadwyżki w transportach ujawnione w ciągu roku, a przy ostatecznym obrachunku zaników rafinacyjnych wszystkie ubytki rafinacyjne, ujawnione w ciągu roku (Nr. Nr. 2, 3, 4, dla obrachunku zaników magazynowych, rafinacyjnych i fuzli dołącza się). Gdyby przy ostatecznym obrachunku ubytki rzeczywiste nieprzekraczały dozwolonych zaników, to nadpłacone przy miesięcznych obrachunkach kwoty za ubytki magazynowe czy rafinacyjne podlegają zwrotowi.

9. Norma zaników, ustalona w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 25 lipca 1919 r. ma być stosowana we wszystkich wypadkach, za wyjątkiem tych poszczególnych, niżej pod II wyliczonych, w których na zasadzie specjalnych umów, zawartych z przedsiębiorcami w sprawie magazynowania, przewozu i oczyszczania spirytusu. zzstrzeżono dla nich odrębne normy zaników.

II.

1. Krajowa Spółka Gorzelnicza umowami z dnia 12 i 17 Lutego 1919 r. zobowiązała się magazynować i dostarczać ze wszystkich gorzelni do rektyfikacji całą ilość wyprodukowanego spirytusu z melasy, buraków i innych ziemiopłodów, produkcji 1918/19 kampanji. Ostateczny obrachunek zaników magazynowych należy przeprowadzić w każdej gorzelni po ukończeniu wywozu z danej gorzelni wyprodukowanego tamże spirytusu.

Powyższemi umowami zastrzeżony został, na wypadek magazynowania spirytusu dłużej ponad 14 dni, najwyższy zanik magazynowy dziennie 0.006% (w okresie od 1 Października do 1 Kwietnia) i 0.01% (w okresie od 1 Kwietnia do 1 Października), licząc od ilości magazynowanego spirytusu. Wzór Nr. 5 obliczania w takich razach zaniku dołącza się.

Umowami temi przewidziane są także i zaniki drogowe, (§ 8 umowy z 12 Lutego i § 4 umowy z 17 Lutego).

Ubytki, przekraczające dozwolone zaniki magazynowe przy miesięcznych obrachunkach i dozwolone zaniki drogowe, mają być opłacane po 5 Mk. za jedeu 100 stopniowy litr spirytusu.

2. Krajowa Spółka Gorzelnicza umową z dnia 8 Marca 1919 r. zobowiązała się oczyszczać do 1 Października 1920 r. skarbowy spirytus w rektyfikacjach. Ostateczny obrachunek zaników magazynowych i rafinacyjnych w każdej rafinerji, która oczyszcza spirytus z polecenia Krajowej Spółki Gorzelniczej, należy przeprowadzić z dniem 30 Września 1920 r.

Umową tą zastrzeżony został na wypadek mygazynowania spirytusu dłużej ponad 14 dni najwyższy zanik magazynowy dziennie — 0.006% (w okresie od 1 Października do 1 Kwietnia) i 0.01% (w okresie od 1 Kwietnia do 1 Października).

Zanik rafinacyjny określono na $1\frac{1}{2}$% strat na aparacie; uwzględnione przytem fuzle nie mogą przekraczać $1^1/_2$% surówki, poddanej rafinowaniu.

Ubytki magazynowe i rafinacyjne, przekraczające dozwolone zaniki przy miesięcznych obrachunkach, mają być opłacane po 20 Mk. za jeden 100 stopniowy litr spirytusu.

3. Krajowa Spółka Gorzelnicza umową z dnia 8 Marca 1919 r. zobowiązała się magazynować spirytus w rozlewniach i rozlewać spirytus i wódkę w naczynia do 1 Października 1920 r. Ostateczny obrachunek zaników magazynowych i przy rozlewie w każdej rozlewni należy przeprowadzić z dniem 30 Września 1920 r.

Umową tą został przyznany zanik na straty drogowe przy dostawie do rozlewni, a także przy magazynowaniu i przy rozlewie w łącznej wysokości 2% od ogólnej ilości spirytusu, przyjętego do rozlewu.

Ubytki spirytusu, przekraczające przy miesięcznych obrachunkach ten dozwolony zanik, mają być opłacane po 20 Mk. za jeden 100 stopniowy litr spirytusu.

4. Krajowa Spółka Gorzelnicza umową z dnia 17 lipca 1919 r. zobowiązała się całą ilość spirytusu, wyprodukowanogo w 1919/20 roku z suszonych buraków i melasy, nabytej w Poznańskiem dostarczyć do rektyfikacji. Ostateczny obrachunek zaników magazynowych należy przeprowadzić po wywiezieniu spirytusu wyprodukowanego w danej gorzelni z tej melasy i buraków.

Umową tą przewidziany został zanik magazynowy do wysokości $^1/_6$% miesięcznie od ilości magazynowego spirytusu w odnośnym okresie obrachunkowym. Co miesiąc przy badaniu zapasów oblicza się zanik w wysokości $^1/_6$% od „Książkowego zapasu“, jaki się okaże w dniu badania rzeczywistego zapasu spirytusu.

Dozwolony zanik drogowy unormowany jest w § 4 umowy z 17 lipca 1919 r.

Ubytki, przekraczające przy miesięcznych obrachunkach dozwolone zaniki magazynowe i drogowe mają być opłacane po 45 Mk za jeden 100 stopniowy litr spirytusu.

5. Właściciele gorzelni Wieliszew zobowiązali się umową z dnia 10 Czerwca 1919 r. dostarczyć do wskazanej rektyfikacji około 30.000 wiader spirytusu wyprodukowanego z melasy, nabytej w Poznańskiem; ostateczny obrachunek należy przeprowadzić po ukończeniu pędzenia i wywiezienia spirytusu z gorzelni.

Umową tą został przyznany zanik magazynowy dziennie 0.01% od ilości magazynowego spirytusu, a zanik drogowy wskazany w § 6 umowy z dnia 10 Czerwca 1919 r.

Ubytki magazynowe, przekraczające dozwolony zanik magazynowy przy miesięcznych obrachunkach i dozwolony zanik drogowy, mają być opłacane po 26 Mk. za jeden 100 stopn. litr spirytusu.

6. Właściciel gorzelni w Żadowie umową z dnia 19 Lutego 1919 r. zobowiązał się oczyścić około 24.000 litrów spirytusu i dostarczyć do wskazanych miejsc przez Ministerstwo Skarbu niemniej jak 94% w postaci gotowego rektyfikatu w stosunku do ilości surówki poddanej rektyfikacji. Za każdy brakujący 100 stopniowy litr spirytusu ma zapłecić po 5 Mk. Ostateczny obrachunek należy zrobić po zakończeniu oczyszczania.

7. W umowach, zawartych z właścicielami drożdżowni „Henryków“ (18 Lutego 1919 r.), „Bienental i S-ka“ (19 Lutego 1919 r.), „Wola Krysztoporska“ (30 Maja 1919 r.), „Niechcice“ (30 Czerwca 1919 r.), „Lubelska fabryka S. Wrzodak i Barciszewski“ (6 Czerwca 1919 r.), ustanowione zostały najwyższe zaniki drogowe, które dotyczą tylko spirytusu wyprodukowanego w tychże drożdżowniach do 1 Września 1919 r.

8. Jeżeli przy ostatecznych obrachunkach ubytki magazynowe lub rafinacyjne, a także i ubytki przy rozlewie nie będą przekraczać dozwolonych zaników, to wpłacone za te zaniki sumy przy miesięcznych obrachunkach podlegają zwrotowi.

III. Obrachunek zaników magazynowych w gorzelniach bez Oddziałów rafinacyjnych.

1. Przed przystąpieniem do sporządzenia obrachunku należy sprawdzić uważnie wszystkie pozycje otrzymanego spirytusu w książce produkcyjnej przychodu i rozchodu spirytusu w książce magazynowej, a następnie ustalić „Książkowy zapas", zestawiając przychód z rozchodem.

2. Zażądać od przedsiębiorcy oznajmienia rzeczywistego zapasu spirytusu w poszczególnych naczyniach i przystąpić na podstawie tego oznajmienia do sprawdzania wykazanej ilosci, a wynik sprawdzenia odnotować w „Książce skonstatowanych zapasów" według dołączonego tutaj wzoru № 6.

3. Porównanie „Książkowego zapasu" z rzeczywistym wykazem ubytku magazynowego.

4. W rafinerjach i gorzelniach z oddziałami rafinacyjnemi określa się przedewszystkiem ubytek rafinacyjny, a następnie magazynowy, który otrzymuje się przez wyłączenie rafinacyjnego ubytku z ogólnego ubytku.

IV. Obrachunek zaników magazynowych i rafinacyjnych w rafinerjach i gorzelniach z oddziałami rafinacyjnemi.

1. W czasie obrachunku należy uważnie sprawdzić wszystkie pozycje wskazujące ilość pobranego spirytusu do oczyszczania i ilości otrzymanych produktów po przerafinowaniu. Różnica pomiędzy ogólną ilością pobranego spirytusu (kolumna 7 książki rektyfikacyjnej) i otrzymanego po przerafinowaniu (kolumna 19) daje straty, wskazane w kolumnie 20 tejże książki rektyfikacyjnej.

2. Straty te obejmują także i fuzle, jakie otrzymano po przerafinowaniu (kolumna 21 i 22). Ilość tych ostatnich należy określić i następnie wyłączyć z ogólnej ilości strat (kolumna 20), by otrzymać wyłącznie straty na aparacie (kolumna 23).

3. Przy miesięcznych obrachunkach, jeżeli one nie są połączone z opróżnieniem fuzlownika, można poprzestać na określeniu ilości fuzli w przybliżeniu.

4. Dla określania więc strat wyłącznie na aparacie, t. j. rafinacyjnych, należy porównać ilość wszystkich gatunków pobranego spirytusu do oczyszczenia (kolumna 7) z ilością spirytusu otrzymanego po przerafinowaniu, doliczając tutaj i ilość otrzymanych fuzli (kolumna 19+21+22); różnica stanowi ubytek rafinacyjny.

5. Dla określenia magazynowego ubytku należy ustalić ogólny zanik (magazynowy i rafinacyjny), który otrzymuje się przez porównanie przychodu, według książki magazynowej z surówką (kolumna 5), z ogólnym rozchodem surówki i produktów rektyfikacyjnych, wywiezionych poza obręb fabryki. (Spirytus pobierany do oczyszczania we własnej rektyfikacji, jako stanowiący obrót wewnętrzny nie uważa się za rozchód). Rozchód surówki wskaże książka magazynowa na surówkę (kolumna 16 za wyłączeniem ilości wskazanej w rubryce 8), a rozchód produktów rektyfikacji wskaże książka magazynowa na rektyfikat (kolumna 19 za wyłączeniem ilości wskazanej w kolumnie 10). Różnica pomiędzy przychodem i ogólnym rozchodem surówki i rektyfikatu, wywiezionych poza obręb fabryki da ubytek ogólny, z którego należy odjąć, jak wyżej ubytek rafinacyjny, a otrzymamy właściwy ubytek magazynowy. Dla uwydatnienia ogólnego rozchodu surówki i produktów rafinacji poza obręb fabryki i „Książkowego zapasu" poleca się prowadzić książkę według dołączonego wzoru № 7.

Dyrektor Monopolu Spirytusowego

(—) A. Hyżycki.

PRZYKŁADY

RACHUNKÓW PERJODYCZNYCH I ROCZNYCH.

	Gorzelnie bez oddziałów rektyfikacyjnych.	Rafinerje lub gorzelnie z oddziałami rektyfikacyjnymi.
A. Rachunek perjodyczny, gdy straty NIE PRZEKRACZAJĄ dozwolonych zaników		
Gorzelnia rozpoczęła pędzenie 3/X 19.		
Badanie zapasów 3/XI 19.		
Przerafinowano różnych gatunków alkoh. (surówki 55.000 litr.+produktów rafinac. 25.000)		80.000
Otrzymano po zrafinowaniu (I, II, II, eterów: 79.100 litr. oraz fuzli i olejów fuzlowych 200 litr.		79.300
Zatem straty na aparacie . .		700
Dozwolony zanik rafinacyjny (1½% od surówki $\frac{55.000 \times 1^1/_2\%}{100}$) = 825 l.		
Ubytek rafinacyjny 700 litr. należy wpisać na rozchód, lecz jako nie przekraczający dozwolonego zaniku, opłacie nie podlega.		
Na 1 lipca 1919 pozostało w gorzelni z kampan. 1918/19	40.000	40.000
Wyprodukowano w czasie od 3/X — 2/XI 1919	120.000	120.000
Zatem przychód . .	160.000	160.000
Rozchód w czasie od 3/X 2/XI 1919	20.000	20.000
Zapas książkowy 3/XI 1919	140.000	140.000
Zapas rzeczywisty skonstatow. 3/XI 19	139.700	139.000
Zatem ubytek magazynowy . .	300	1.000
Straty na aparacie (ubytek rafinac.) jak wyżej		700
Ubytek magazynowy . .	300	300
Dozwolony zanik magazynowy 3/4%: a) od produkcji $\frac{120.000 \times 0.75}{100}$ = . 900 litr.		
b) od pozostałego zapasu 40.000 na 1 lipca 300 „		
1.200 litr.	1.200	1.200
Ubytek magazynowy 300 litr. należy wpisać na rozchód, lecz jako nie przekraczający dozwolonego zaniku opłacie nie podlega.		

B. Rachunek perjodyczny, gdy straty PRZEKRACZAJĄ dozwolone zaniki.		
Gorzelnia rozpoczęła pędzenie 3/X 19.		
Badanie zapasów 1/XII 19.		
Przerafinowano różnych gatunków alkoh. (surowki 100.000 litr. i produktow rafinacyjnych 50.000 litr.		150.000
Otrzymano po zrafinowaniu (I, II, III, eterów 147.200 litr. oraz fuzli i olejów fuzlowych 800 litr.)		148.000
Zatem straty na aparacie . .		2.000
Dozwolony zanik rafinac. (od surówki $\frac{100.000 \times 1.5}{100}$) = 1.500		
Wpisano dotąd na rozchód zaników rafinacyj. (straty na aparacie) . . .		700
Ubytki od poprzedniego badania . .		1.300
Ubytek rafinacyjny 1300 litr. należy wpisać na rozchód i wezwać przedsiębiorcę do wpłacenia odszkodowania monopolowego za ubytek przekraczający dozwolony zanik t. j. za 500 litr. (2000 — 1500).		
Na 1 lipca 1919 pozostało w gorzelni z kam. 1918/19	40.000	40.000
Wyprodukowano od 3/X 1/XII 1919	240.000	240.000
Zatem przychód „ „ „ „	280.000	280.000
Rozchód „ „ „ „	160.300	161.000
Zapas książkowy na dnia 1/XII 19	119.700	119.000
„ rzeczywisty znaleziono	117.800	115.500
Zatem ubytek magazynowy . .	1.900	3.500
Ubytek rafinacyjny za czas od ostatniego badania, który obecnie należy wpisać na rozchód (jak wyżej)		1.300
Ubytek magazynowy obecny (na 1/XII) . .	1.900	2.200
Przy poprzednich badaniach zapisano ubytków mag. na rozchód (jak wyżej) . .	300	300
Razem ubytków od początku roku . .	2.200	2.500
Dozwolony zanik magazyn. ($^3/_4$%): a) od produkcji 240.000 x 0.75 = 1800 litr.		
b) od pozost. na 1/7 zapasu w ilości 40.000 litr. . . = 300 „		
Razem . . . 2100 „	2.100	2.100
Różnica do opłaty . .	100	400

Ubytek magaz. 1900 litr. (w drugim wypadku 2.200 litr.) należy wpisać na rozchód i wezwać przedsiębiorcę do wpłacenia odszkodowania monopolowego za ubytek przekraczający dozwolony zanik, t. j. za 100 litr. (2209—2100), a w drugim wypadku za 400 litr. (2500 -2100), jako przekraczający dozwołony zanik.

№ 2.

Rachunek roczny zaników magazynowych:

I. Na 1 lipca 1919 pozostało w magazynie . . . . 40.000 ltr.
Gorzelnia była czynna od 3/X do 30/IV 1920 i wyprodukowano . . 200.000 „

Razem	240.000 „
Rozchód . . .	210.000 „
Pozostaje . . .	30.000 „

II. W ciągu roku obrachunkowego zapisano na rozchód zaników magazynowych:

W lipcu 1919 r.	70 litr.
„ sierpniu	230 „
„ wrześniu	50 „
„ październiku	100 „
„ listopadzie	200 „
„ grudniu	50 „
„ styczniu 1920 r.	360 „
„ lutym	140 „
„ marcu	150 „
„ kwietniu	50 „
„ maju	200 „
„ czerwcu	50 „
Razem . .	1650 litr. rzecz. ubytków

Dozwolone zaniki magazynowe:

a) od zapasu z poprzed. kampanji 300
b) od produkcji tegorocznej (200.000×0.75%) 1.500

Razem 1.809

a więc rzeczywiste ubytki nieprzekraczają dozwolonych zaników.

III. W ciągu roku przy miesięcznych obrachunkach przedsiębiorca zapłacił odszkodowania monopolowego: w sierpniu za 2 litry 90 Mk. i w styczniu za 3 litry 135 Mk. razem za 5 litrów 225 Mk., które należy zwrócić, gdyż przy rocznym obrachunku ubytki okazały się mniejsze od dozwolonych zaników.

IV. Remanent na 1 lipca nowego okresu 30.000 od których $^3/_4$% stanowi 225 litr. Niewyczerpanych zaników pozostało 150 (1800 — 1650), które, jako nieprzekraczające $^3/_4$% remanentu, pozostają do uwzględnienia w nowym roku obrachunkowym.

dnia 1919 roku

Podpisy

№ 3.

Rachunek roczny zaników rafinacyjnych

I. Przerafinowano surówki w okresie rocznym . . . . . . 210.000 ltr.
Dozwolony zanik rafinacyjny:
$\frac{(210.000 \times 1\frac{1}{2}\%)}{100}$ . . . . . . 3.150 ltr.

II. W ciągu roku obrachunkowego zapisano na rozchód zaników rafinacyjnych:

w lipcu 1919 r.	....
„ sierpniu.	....
„ wrześniu	500 ltr.
„ październiku	400 „
„ listopadzie	300 „
„ grudniu	400 „
„ styczniu 1920 r.	500 „
„ lutym	400 „
„ marcu	400 „
„ kwietniu	600 „
„ maju	....
„ czerwcu	....
Razem .	3.500 ltr.

a więc rzeczywiste zaniki rafinacyjne przekraczają dozwolone zaniki o 350 ltr. (3.500—3.150).

Ponieważ przy miesięcznych obrachunkach przedsiębiorca zapłacił za ubytki, przekraczające dozwolone zaniki, w styczniu za 150 ltr., w marcu za 50 ltr. w kwietniu za 80 ltr., czyli razem za 280 litrów sumę 12.600 Mk., zatem niniejszem wzywa się przedsiębiorcę do opłacenia za pozostałe 70 litrów (350—280) ubytku, licząc po 45 Mk. za litr, kwoty 3.150 Mk., t. j. (trzy tysiące sto pięćdziesiąt marek).

.... *dnia 19*.......... *roku.*

Podpisy.

№ 4.

Roczny rachunek fuzli i olejów.

W ciągu roku obrachunkowego:		Zniszczono fuzli —	Wydzielono olejów
w lipcu	1919 r.	—	—
„ sierpniu	„	—	—
„ wrześniu	„	-	-
„ październiku	„	130	20
„ listopadzie	„	200	40
„ grudniu	„	220	45
„ styczniu	1920 r.	160	35
„ lutym	„	150	35
„ marcu	„	300	35
„ kwietniu	„	200	30
„ maju	„	—	—
„ czerwcu	„	—	—
	Razem . .	1360	240

1.600

Przerafinowano surówki w ciągu roku obrachunkowego 210.000 litr., od czego $1^1/_2{}^0/_0$ wynosi . . **3.150** litr.

Wobec tego zniszczone fuzle i wydzielone oleje nieprzekraczają dozwolonej normy.

dnia.. 19........r.

Podpisy:

№ 5.

Miesiąc i dzień	L. p.	PRZYCHÓD — Według odbieralnika — Dzienny (litrów alkoh. 100%)	Ogółem od początku kampanji (litrów alkoh. 100%)			ROZCHÓD — litrów alkoh. 100% — Zaniki magaz.	Razem	Ogólny rozchód od początku kamp.	Pozostaje	UWAGA
1	2	3	4	5	13	14	15	16	17	28
Pozostało 1/7			2460.—				—	—	2460.—	
1	1	—	2460.—				—	—	2460.—	
2	2	—	2460 —				—	—	2460.—	
3	3	5461.61	7921.25				600.—	600.—	7321.25	
4	4	3298.42	11219.67				—	600.—	10619.67	
5	5	—	—				5545 64	6145.64	5074.03	
6	6	4532.61	15752.28				—	6145.64	9606 64	
7	7	2000.—	17752.28				—	6145.64	11606 64	
8	8	1000.—	18752.28				17.21	6162.85	12589.43	
9	9	2000.—	20752 28				126 34	6289.19	14463.09	
10	10	3904.43	24656.71				—	6289 19	18367.52	
11	11	1000	25656.71				2200.—	8489.19	17167.52	
12	12	—	25656 71				—	8489.19	17167.52	
13	13	4784.55	30441 26				—	8489.19	21952.07	
14	14	3000.—	33441.26				10000.—	18489.19	14952.07	
15	15	2500.—	35941.26				1000.—	18589.19	17352.87	
16	16	2000.—	37941 26				—	18589.19	19352.07	
17	17	2058.74	40000.—				—	18589.19	21410.81	
18	18	2000 —	42000.—				410.81	19000.—	23000 —	
10	19	2500.—	44500.—				1000.—	29000.—	15500.—	
20	20	—	44500.—				1000.—	39000.—	5500.—	
21	21	1500.—	46000.—				2500 —	41500.—	4500.—	
22	22	3000.—	49000.—				—	41500.—	7500.—	
23	23	3500 —	52500.—				—	41500 —	11000.—	
24	24	2500 —	55000.—				1000.—	42500 —	12500.—	
25	25	2000.—	57000.—				—	42500.—	14500.—	
26	26	1500.—	58500.—				1500.—	44000.—	14500.—	
27	27	2500.—	61000 —				—	44000.—	17000.—	
28	28	4853.55	65253.55				5853.50	49853.50	16000.05	
29	29	4146.45	70000.—				5146.50	55000.—	15000.—	
30	30	2000.—	72000.—				—	55000.—	17000.—	
									399882 45	

Zaniki magazynowe przewidziane dla gorzelń wyliczonych w tutejszej instrukcji z 31/7 1919. L. 6928 pod II oblicza się przy zastosowaniu następujących wzorów:

a) dla zaników za miesiące zimowe: $\frac{399882.45 \times 0.006}{100}$ = 23 99 litr. 1000°.

b) „ „ „ „ letnie: $\frac{399882.45 \times 0.01}{100}$ = 39.99 litr. 1000°

(Strona 1-sza). **№ 6.**

Delegacja Min. Skarbu ....

Inspektorat sk. ....

Okręg kontroli sk. ....

KSIĄŻKA REWIZYJNA

gorzelni ....

Skonstatowanych zapasów w magazynie rafinerji, gorzelni z rafinac. oddz. należnej do

....

położonej w ....

gm ....

(Strona 2-ga).

Data badania zapasów magazyn.	№ porządkowy zbiornika (naczynia)	Objętość zbiornika wiader litrów	Znaleziono płynu, litrów	Pogrążenie alkohol. w baryszówce	Temp. w baryszówce	Moc podług tablicy I
10 Kwietnia 1919 r.	1.	250 w. / 3075 l.	3024,12	90.8	+ 16 R.	89.5
	2.	300 w. / 3690 l.	3401.00	90.0	+ 11 R.	90.3

(Strona 3-cia).

Temperatura w zbiorniku (naczyniu)	Volumen na każde 100 litrów	Ilość z poprawką litrów	Ilość stopni hektolitrowych (litrów)	
+ 14	— 0.2 3024.12 x 0.2 = 60.4824	2963.6376 (3024.12 —60.4824)	2652.45 (2693.6376 x 89.5)	
+ 9	+ 0.4 3401 x 0.4 = 13.6040	3414.6040 (3401 + 13.6040)	3085.38 (3414 6040 x 90.3)	
		Razem	5737.83	

№ 7.

Strona 1-sza.

Księga magazynowa

dla rektyfikacji należącej do ....

położonej w ....

gm. ....

Strona 2-ga.

Przychód			Rozchód				Uwaga
Pozycja	Data	Przyjęło *)	Surówki (kol. 16 mniej 8 ks. mag. sur.)	Rektyfikatu (kol. 19 ks. mag. rekt.)	Razem	Pozostaje	
			litrów bezwodnego alkoholu				
1	2	3	4	5	6	7	8

*) Do kolumny 3 niniejszej książki zapisuje się:
a) w rektyfikacjach te ilości alkoholu, które uwidocznione są w kolumnie 5 książki magazynowej z surówką,
b) w gorzelniach z rektyfikacyjnemi oddziałami te ilości alkoholu, które uwidocznione są w kolumnie 3 książki magazynowej gorzelni.

MINISTERSTWO SKARBU

DYREKCJA
MONOPOLU SPIRYTUSOWEGO

№ 6929/19.

Warszawa, dnia 31 Lipca 1919 r.

355.

Do
Zarządów Skarbowych i Delegacji Ministerstwa Skarbu.

W uzupełnieniu wydanych już w tej sprawie poprzednio zarządzeń Ministerstwa Skarbu wydaje się następujące tymczasowe przepisy w **przedmiocie kontoli gorzelń, drożdżowni i rektyfikacji** spirytusu: Gorzelnie, drożdżownie i rektyfikacje spirytusu pozostają pod stałym dozorem funkcjonarjuszów straży skarbowej, którzy obowiązani są pełnić służbę w fabryce od początku każdego odpędu spirytusu, aż do jego ukończenia, przeliczenia i zapisania dziennej produkcji.

Niezależnie od zaprowadzenia wzmiankowanego wyżej stałego dozoru należy powyższe przedsiębiorstwa poddać częstej kontroli wyższych organów skarbowych, jako to: kontrolerów straży skarbowej i ich pomocników, inspektorów skarbowych i wreszcie członków Delegacji Ministerstwa Skarbu, względnie Zarządów Skarbowych. Rewizje muszą być bezwarunkowo niespodziewane i przedsiębrane o ile możności w czasie ruchu przedsiębiorstwa.

Kontrolując gorzelnię (drożdżownię, rektyfitację) winny organa skarbowe z protokółem weryfikacyjnym w ręku wytworzyć sobie najdokładniejszy obraz faktycznego przebiegu fabrykacji we wszystkich jej fazach, mając przytem na oku obowiązujące przepisy skarbowe.

Do istotniejszych zadań kontroli skarbowej należy w szczególności:

1. Sprawdzenie, czy zgłoszona w deklaracji fabrykacja (surówki, rafinatu, drożdży) odbywa się ściśle według podanych tamże dat, a więc wyłącznie z oznajmionych płodów, w oznajmionej ilości, naczyniach i porządku robót.

2. Zbadanie, czy zapisy w książkach urzędowych przedsiębiorstwa prowadzone są prawdziwie i na czas, czy wciągnięte tamże dane nie wykazują sprzeczności między sobą i odpowiadają temu stanowi rzeczywistemu, jaki zastano w toku fabrykacji.

Jakie książki prowadzić należy w gorzelniach, drożdżowniach i rektyfikacjach spirytusu, wskazują rozporządzenia Ministerstwa Skarbu z dn. 18 marca 1919 r. L. 1567, tudzież z dnia 2 kwietnia 1919 r. L. 2394. Ze względu na to, że książki zamyka się z końcem rocznego okresu ruchu gorzelnianego, t. j. z dniem 30 czerwca każdego roku i że zestawienie ich dat daje obraz całorocznej produkcji spirytusu, należy na początek okresu jako pierwsze pozycje wpisywać do książek pierwsze zaciery, zaś z końcem okresu wciągnąć nietylko zaciery ostatnie, ale i ostatnie z tychże zacierów odpędy spirytusu choćby one przypadały już na pierwsze dni lipca, względnie pierwsze dni nowego okresu rocznego.

3. Stwierdzenie i obliczenie dziennej produkcji spirytusu należy w regule do organów stałego dozoru skarbowego. Postępowanie, jakiego ma się przy tem stwierdzeniu przestrzegać, podano w rozporządzeniu Ministerstwa Skarbu z dn. 30 czerwca 1919 L. 5680.

Obowiązkiem organów kontrolnych jest szczególniejszą uwagę zwrócić na to, czy skonstatowania i obliczenia dziennej produkcji spirytusu przez organa stałego dozoru odbywają się dokładnie i zgodnie z przepisami.

4. Badanie, czy wyprodukowana według wskazań zegara mierniczego i odbieralnika ilość spirytusu odpowiada mniej więcej spodziewanemu normalnemu wydatkowi ze zgłoszonych i faktycznie przerobionych płodów surowych.

W tym względzie należy mieć na oku, że:

a) 1 pud (16,381 klg.) kartofli daje około 15 stopni wiadrowych (1,845 stopni hektolitrowych) alkoholu,

b) 1 pud (16,381 klg.) produktów mącznych daje około 40 stopni wiadrowych (4,92) stopni hektolitrowych) alkoholu,

c) 1 pud melasy daje około 30 stopni wiadrowych (3,69 stopni hektolitrowych) alkoholu,

d) w drodżowniach 1 pud płodów surowych daje około 30 stopni wiadrowych (3,69 stopni hektolitrowych) alkoholu i po dodaniu krochmalu conajmniej 4,5 funtów (1,8 kg.) drożdży prasowanych. Powyższy wydatek drożdży zwiększa się do 8 funtów (3,2 kg.) przy udoskonalonym systemie fabrykacji (przewietrzanie).

W razie gdyby pomiędzy stwierdzoną urzędowme za pomocą zegara lub odbieralnika produkcją spirytusu, a obliczoną w powyższy sposób wydajnością użytych płodów surowych zachodziły znaczne różnice na niekorzyść Skarbu Państwa należy przeprowadzić odpowiednie dochodzenie i wyśledzić, czy zapisy w książkach są fałszywe czy też spirytus odprowadzony jest ubocznie z pominięciem zegara mierniczego, lub odbieralnika. Na wypadek skonstatowania nadużycia należy spisać protokół i przedłożyć go bezzwłocznie władzy przełożonej do dalszego postanowienia.

5. Co najmniej raz na miesiąc, zaś w razie potrzeby i częściej, winne są organa rewidujące (w pierwszej linji kontroler straży skarbowej) przeprowadzić rachunek produkcji za czas ubiegły od początku rocznego okresu, i po uwzględnieniu dozwolonych zaników porównać stan książkowy ze znalezionemi faktycznie zapasami.

Sposób przeprowadzenia powyższego badania i uwidocznienia jego rezultatów w zapiskach podano w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dn. 25 lipca 1919 L. 6677 i w wydanej do tegoż rozporządzenia instrukcji z dn. 31 lipca 1919 L. 6928/19.

6. Takiż sam obrachunek ostateczny i regulujący dopłatę, lub zwrot za zaniki całego rocznego okresu należy uskutecznić z końcem miesiąca czerwca.

7. Podczas każdej kontroli przedsiębiorstwa winny organa rewidujące przekonać się, czy ubezpieczenie aparatu odpędowego, filtra, zegara mierniczego i odbieralnika jest nienaruszone i odpowiada spisowi plomb dołączonemu do protokółu weryfikacyjnego. W razie gdyby okazała się przytem potrzeba wymiany plomb nałożonych, należy uczynić o tem odpowiednią wzmiankę w wymienionym wyżej spisie.

Corocznie po ukończeniu wyrobu spirytusu należy zdjąć wszystkie plomby i zbadać stan rur i składowych części aparatu, a zwłaszcza chłodnicy, by przekonać się czy spirytus nie był odprowadzany ubocznie. Przed rozpoczęciem ruchu w nowym okresie mają być powtórzone szczegółowe oględziny i całe urządzenie na nowo ubezpieczone.

Jakim warunkom odpowiadać ma urządzenie aparatu odpędowego, a zwłaszcza odpływ lutrynków, a także w jaki sposób ma być tenże ubezpieczony, podano w rozporządzeniu Ministerstwa Skarbu z dn. 22 lipca 1919 L. 6647.

8. Szczególniejszą uwagę tak stałego dozoru, jak i organów rewidujących skierować należy na kontrolę przedsiębiorstwa podczas każdej nieprzewidzianej przerwy ruchu fabrykacyjnego. W tym względzie należy rozróżnić następujące możliwości:

a) przeszkoda zaszła w prawidłowem funkcjonowaniu aparatu odpędowego, lub wskutek uszkodzenia ubezpieczenia tegoż, jednak w taki sposób, iż niedozwolony przystęp do par lub płynów alkoholowych nie został tem samem umożliwiony. W tym wypadku zacieranie i odpędy spirytusu mogą odbywać się w dalszym ciągu. Gdyby jednakże w ciągu jednej doby przeszkoda nie została usunięta, należy ruch gorzelni wstrzymać aż do zjawienia się w przedsiębiorstwie właściwego kontrolera straży skarbowej, zawiadomionego o przerwie za pomocą aktu, o którym mowa poniżej. Natychmiast po wstrzymaniu ruchu należy oplombować wentyle parowe, doprowadzające parę do przyrządu odpędowego i nałożyć cedułkę kontrolną na kadź zacierną celem uniemożliwienia zacierania.

b) przeszkoda ruchu nastąpiła wskutek uszkodzenia kadzi zaciernej, lub w taki sposób, iż dalsze zacieranie stało się niemożebne. Należy aż do czasu usunięcia przeszkody odpędzać w dalszym ciągu zaciery dojrzałe, a zmieniony wskutek tego porządek kadzi fermentacyjnych zgłoszony w deklaracji, sprostować w tej ostatniej z urzędu na podstawie przedłożonego przez kierownika ruchu aktu.

c) przeszkoda ruchu zaszła w prawidłowem działaniu zegara mierniczego, lub wskutek takiego uszkodzenia aparatu odpędowego, względnie jego zabezpieczenia, że niedozwolony przystęp do par albo płynów alkoholowych stał się możliwy. W tym wypadku należy ruch przedsiębiorstwa natychmiast wstrzymać, pdstępując jak pod a), aż do czasu zjawienia się w przedsiębiorstwie właściwego urzędnika skarbowego, przy interwencji którego przerwa może być usunięta.

We wszystkich powyższych i analogicznych wypadkach przerw obowiązany jest kierownik ruchu gorzelni spisać akt przeszkody w 2-ch egzemplarzach, z których jeden egzemplarz przechowuje się w lokalu fabrycznym w zeszycie aktów, drugi egzemplarz wysyła się bezzwłocznie do właściwego kontrolera straży skarbowej. Każda przeszkoda ruchu winna być stwierdzona i zbadana komisjonalnie w obecności 2-ch organów skarbowych, kierownika ruchu gorzelni i 2-ch robotników jako świadków.

Następnie akt z dołączonem dochodzeniem przesyła się bezzwłocznie za pośrednictwem Inspektora do Delegacji, względnie Zarządu Skarbowego.

9. Po ukończeniu rocznego okresu ruchu należy natychmiast zamknąć wentyle parowowodne, doprowadzające parę do kotła odpędowego i zabezpieczyć je plombami w taki sposób, iżby użycie wentylów było wykluczone. Wyłączenie z użycia aparatu odpędowego można także uskutecznić przez zdjęcie włazu kotła odpędowego, albo wziernika lub kapsli kolumny i następne zabezpieczenie otworu w taki sposób, iżby ponowne nałożenie zdjętej części było niemożebne.

Prócz tego należy odłączyć zegar miernirzy od filtra i chłodnicy i po przestawieniu liczników na zero ubezpieczyć plombami zegar. O czynnościach powyższych spisują organa skaruowego protokół w 3 egzemplarzach, z których jeden pozostaje w przedsiębiorstwie, drugi przesyła się właściwemu Urzędowi kontroli skarbowej, trzeci Delegacji Ministerstwa Skarbu, względnie Zarządowi Skarbowemu.

10. Wyniki rewizji swoich wpisują skarbowe organa rewidujące do książki produkcyjnej i magazynowej przedsiębiorstwa przez całą ich szerokość. Umieszczamy poniżej podpis organu kontrolnego winien być bezwarunkowo czytelny i opatrzony oznaczeniem charakteru służbowego.

Rzeczą Członków Delegacji Ministerstwa Skarbu i Zarządów Skarbowych jest przekonywać się na miejscu, czy kontrola gorzelń, drodżowni i rektyfikacji spirytusu, dokonywaną bywa przez podwładne organa dość często, celowo i sumiennie. O wyniku swoich rewizji winne Delegacje zdać sprawę Dyrekcji Monopolu Spirytusowego conajmniej raz na 3 miesiące.

Dyrektor Monopolu spirytusowego

(—) *A. Hyżycki.*

MINISTERSTWO SKARBU

DYREKCJA
MONOPOLU SPIRYTUSOWEGO

№ 7344/19.

Warszawa, dnia 9 Sierpnia 1919 r.

356.

Do wszystkich Delegacji Ministerstwa Skarbu i Zarządów Skarbowych.

W uzupełnieniu zarządzenia z dnia 15.VI.19 r. L. 5147 celem ułatwienia kontroli wpływów za sprzedawany spirytus monopolowy poleca się zarządzić, aby należności za spirytus odbierany przez nabywców wprost z gorzelni i rektyfikacji, znajdujących się nie przy rozlewniach monopolowych (Warszawa, Sieradz, Lublin, Kielce) były wpłacone przez odbiorców nie do Kasy Krajowej Spółki Gorzelniczej, lecz ***do Kas Skarbowych*** z wyszczególnieniem na rachunek jakiej gorzelni lub rektyfikacji i za jaką ilość spirytusu należność została opłacona. Kwit kasy winien być przedłożony miejscowej Delegacji, która, po zarządzeniu wydania spirytusu, załącza kwit (odpis należy zachować w Delegacji) i poleca dołączyć takowy do dowodów książki magazynowej odpowiedniej gorzelni i rektyfikacji. O poczynionych zarządzeniach co do wydania spirytusu w tych razach należy jednocześnie zawiadamiać Krajową Spółkę Gorzelniczą (§§ 8—10 L. 5147).

Należność za spirytus wydawany z rektyfikacji przy rozlewniach, tudzież ze składu monopolowego na Pradze, za wyłączeniem wydanego do rozlewni (§ 21 umowy z dn. 8 marca 1919 r.), może być wpłacona tymczasowo do Kasy Krajowej Spółki Gorzelniczej, która winna w ciągu każdego miesiąca wnosić takową w całości do kas Skarbowych z wyszczególnieniem sumy należności, za jaką rektyfikację (Warszawa, Sieradz, Lublin, Kielce), czy też skład na Pradze takową uiszczono; kwity kasowe mają być dołączone do dowodów odnośnych rektyfikacji lub składu monopolowego na Pradze.

Należy zawezwać Krajową Spółkę Gorzelniczą, aby należytości za spirytus wydany w czasie ubiegłym z gorzelni czy rektyfikacji i monopolowego składu zaraz zostały pokryte przez wpłacenie odpowiednich kwot do Kas Skarbowych; wykonanie tego poleca się dopilnować.

Z chwilą uruchomienia rektyfikacji w Warszawie, surówka i produkty rektyfikacyjne, podlegające powtórnemu oczyszczeniu, mają być skierowane z Monopolowego składu na Pradze do tej rektyfikacji, o czem ma być sporządzony odnośny protokół w 3 egzemplarzach, z których jeden pozostaje przy dowodach monopolowego składu, drugi w rektyfikacji, a trzeci w Zarządzie Skarbowym.

Wobec powyższego przy miesięcznych obrachunkach z Krajową Spółką Gorzelniczą (§ 22 umowy z dn. 8 marca 1919 r.) podlegać będą usprawiedliwieniu należytości, jakie wpłynęły za soirytus wydany odbiorcom z rozlewni (Warszawa, Sieradz, Lublin, Kielce).

Dyrektor Monopolu Spirytusowego

(—) A. ***Hyżycki.***

MINISTERSTWO SKARBU

Warszawa, dnia 6 Sierpnia 1919 r.

DYREKCJA
MONOPOLU SPIRYTUSOWEGO

№ 7051/19.

357.

Do
Zarządów Skarbowych i Delegacji Ministerstwa Skarbu.

Zarządy Skarbowe, względnie Delegacje Ministerstwa Skarbu, winny prowadzić inwentarz znajdujących się w ich okręgu, a stanowiących własność Skarbu — aparatów kontrolnych, miar, wag i t. p., jako to: zegarów kontrolnych, plombownic, alkoholometrów, termometrów, tablic redukcyjnych, wag automatycznych „Chronos", cukromierzów browarnianych, stempli żelaznych do wypalania i stalowych do odbijania orła Państwowego na krawędziach wymierzonych kadzi i rezerwoarów fabrycznych i t. p. przyrządów, bez względu na to, czy przedmioty te znajdują się w fabrykach: gorzelniach, rektyfikacjach, likierniach, browarach i t. d., czy też u urzędników skarbowych luo w zapasie w biurze. Do inwentarza powinny być naprzód wciągnięte te przedmioty, które odnalezione i ujawnione zostały po odejściu okupantów, a następnie dopiero te, które zostały otrzymane z Dyrekcji Monopolu Spirytusowego lub też nabyte na miejscu. W książce inwentarzowej należy zaprowadzić osobne działy dla każdej kategorji przedmiotów: na stronie lewej zapisywać przychód przedmiotów możliwie szczegółowo, ze wskazaniem numerów i stanu, w jakim się przedmioty znajdują, a na stronie prawej rozchód przedmiotów, o ile te przedmioty zostały wysłane poza obręb okręgu lub uległy zniszczeniu lub zagubieniu z powołaniem się na datę i liczbę kwitu kasy Państwowej, za którym wpłynęła należność za zniszczony lub zagubiony przedmiot.

Prócz tego pożądanem jest, aby w każdym Zarządzie Skarbowym, względnie Delegacji Ministerstwa Skarbu, była prowadzona osobna książka kontowa, w której każda fabryka lub każdy urzędnik mieliby swoje osobne konto dla notowania w niem znajdujących się w ich rozporządzeniu, a stanowiących własność Skarbu przyrządów kontrolnych, instrumentów i t. p.

Po zakończeniu kampanji Zarządy Skarbowe, względnie Delegacje Ministerstwa Skarbu, winny corocznie nadsyłać do Dyrekcji Monopolu Spirytusowego nie później, jak 1-go sierpnia, podług dołączonego wzoru, wykaz znajdujących się w obrębie Zarządu (Delegacji) przyrządów kontrolnych miar. wag, plombownic, alkoholometrów i t. p. przedmiotów, stanowiących własność Skarbu. W roku bieżącym, wobec opóźnienia, wykaz ten winien być nadesłanym do Dyrekcji Monopolu Spirytusowego najdalej do 1 września r. b.

Dyrektor Monopolu Spirytusowego

(—) ***A. Hyżycki.***

WYKAZ

Zarządu Skarbowego (Delegacji Ministerstwa Skarbu w ....
o przychodzie i rozchodzie w ciągu kampanji 1918/19 i pozostałości na 1 lipca 1919 r., stanowiących własność Skarbu zegarów kontrolnych, wag automatycznych „Chronos“, wag i miar, oraz innych przyrządów kontrolnych, znajdujących się tak w gorzelniach, rektyfikacjach, likierniach, rozlewniach, browarach i t. p. fabrykach, wytwarzających napoje wyskokowe, jak też u urzędników skarbowych i w zapasie w biurze.

№ porz.	Wyszczególnienie przedmiotów	Pozostawało na dzień 1.VII.18 r. sztuk	W okresie czasu od 1.VII.1918 r. do 1.VII.1919 r. t. j. w ciągu kampanji 1918/19 r.			
			PRZYCHÓD		ROZCHÓD	
			№№	Sztuk	№№	Sztuk
1	Zegary kontrolne syst. Siemens et Co. .					
2	Zegary kontrolne systemu Stumpe . . .					
3	Zegary kontrolne syst. Dolańskiego . . .					
4	Plombownice rosyjskie					
5	Stemple do nich					
6	Plombownice austryjackie					
7	Stemple do nich					
8	Plombownice nowe.					
9	Stemple do nich.					
10	Alkoholometry metalowe					
11	Termometry do nich					
12	Alkoholometry szklane					
	a) ze skalą od do . . .					
	b) „ „ „ „ . . .					
	c) „ „ „ „ . . .					
	d) „ „ „ „ . . .					
13	Termometry do szklanych alkoholomierzy.					
14	Termometry maksymalne.					
15	Cylindry do alkoholometrów					
	a) metalowych					
	b) szklanych					
16	Tablice redukcyjne do alkoholometrów. .					
	a) rosyjskich					
	b) austryjackich					
	c) nowych					
17	Aparaty odpędowe do sprawdzania zawartości alkoholu w wódkach i likierach .					
18	Filtry:					
	a) zwykłe					
	b) z powietrznikiem Istratowa					
19	Płaszcze cynkowe do zegarów. . . .					
20	Płyty postumentowe zegarów					
21	Wagi automatyczne „Chronos"					
	a) większa — 20 funtowa					
	a) mniejsza — 10 „					
22	Sacharometry piwne:					
	ze skalą od 9 do 8. . . . . , . .					
	„ „ „ 8 „ 16.					
	„ „ „ 16 „ 24.					
23	Cylindry do nich i t. d.					

Pozostało na 1 lipca 1919 roku		UWAGI (szczegóły, wyjaśniające skąd przedmioty otrzymano, dokąd wysłano i gdzie się znajdują.
№№	Sztuk	

MINISTERSTWO SKARBU

DYREKCJA
MONOPOLU SPIRYTUSOWEGO

№ 6409/19.

Warszawa, dnia 6 Sierpnia 1919 r.

358.

Do
Zarządów Skarbowych i Delegacji Ministerstwa Skarbu.

Na żądanie Ministra Spraw Wojskowych i wskutek pisma Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 30 lipca 1919 r. L. A. O. 8581/19 zabrania się sprzedaży żołnierzom Wojsk Polskich alkoholu i napojów alkoholowych zarówno ze sklepów monopolowych, jak i ze wszelkiego typu zakładów prywatnych dla sprzedaży trunków.

O powyższem powiadomić podwładne organa i zarządzić, aby w miejscach sprzedaży trunków było umieszczone na widocznem miejscu wyraźne ogłoszenie „Sprzedaż spirytusu i wyrobów spirytusowych żołnierzom Wojsk Polskich wzbronione".

Dyrektor Monopolu Spirytusowego

(—) *A. Hyżycki.*

359.

№ 7001/19.

Warszawa, dnia 1 Sierpnia 1919 r.

Do
Zarządów Skarbowych i Delegacji Ministerstwa Skarbu.

Z oświadczeń osób, skierowanych tutaj przez prowincjonalne urzędy skarbowe, oraz z posiadanych dokumentów okazuje się, że znaczna część inspektoratów i podwładnych im organów dotychczas jest nieświadoma obecnego porządku udzielania pozwoleń na zakupno spirytusu do celów leczniczych, przemysłowych i innych.

Wynikiem tego bywa błędne informowanie zainteresowanych, narażanie ich na koszta daremnych podróży i słuszne sarkania.

Upatrując przyczyny tego nietylko w opieszałości służbowej powyżej nazwanych urzędów, lecz także w niedostatecznej znajomości tutejszych rozporządzeń, poleca się Delegacjom i Zarządom, by podwładne sobie organa pouczały o wydawanych przepisach dokładniej i skuteczniej niż dotychczas.

Dyrektor Monopolu Spirytusowego

( ) *A. Hyżycki.*

MINISTERSTWO SKARBU

DYREKCJA
MONOPOLU SPIRYTUSOWEGO

№ 4724/19.

Warszawa, dn. 10 czerwca 1919 r.

360.

Do
Zarządów Skarbowych i Delegacji Ministerstwa Skarbu.

W ostatnich czasach napływają coraz liczniej podania o zezwolenie na otwarcie ***fabryki win owocowych***. Celem wprowadzenia jednolitego postępowania urzędowego w tym względzie, podaje się do wiadomości co następuje:

Ministerstwo Skarbu niema w zasadzie nic przeciwko otwieraniu fabryk win owocowych, albowiem w ten sposób stworzona być może nowa poważna gałęź przemysłu krajowego, która z jednej strony podniesie kulturę owoców w Polsce, z drugiej zaś strony może przynieść Skarbowi Państwa nowe dochody na wypadek zaprowadzenia w przyszłości akcyzy od produkowanego wina owocowego.

Zadaniem władz skarbowych winno być czuwanie nad tem, aby pod pokrywką fabrykacji win owocowych nie produkowano potajemnie wysoko procentowych napojów alkoholowych ze szkodą państwowego monopolu spirytusowego. Z uwagi na wzgląd ostatni mogą być koncesje wydawane jedynie na następujących warunkach zasadniczych:

1. Do wyrobu win owocowych wolno używać tylko aparatów do wyciągania soków z owoców i naczyń fermentacyjnych. Stosowanie parnika Henzego, oraz kadzi zaciernych jest bezwarunkowo wzbronione,

2. Wina wolno fabrykować tylko naturalne, to znaczy nia dozwala się dodawać do nich spirytusu w jakiejkolwiek postaci i w jakimkolwiek celu,

3. Zawartość alkoholu w wyrobionem winie owocowem nie może być wyższa, niż 16 stopni objętościowych (Trallesa),

4. Na prawo sprzedaży win owocowych musi być wykupiony patent akcyzowy wedle norm i przepisów dla sprzedaży win winogronowych,

5. Fabrykacja win owocowych podlegać będzie kontroli skarbowej, której wytyczne zasady podaje się poniżej. Przedsiębiorca fabryki winien złożyć do protokółu weryfikacyjnego (o którym mowa niżej) oświadczenie, że poddaje się wszelkim przepisom kontrolnym, przez władzę skarbową dotąd wydanym i w przyszłości wydać się mającym.

Dla dopilnowania powyżej wymienionych warunków 1 do 5 i dla zabezpieczenia interesów Skarbu Państwa zarządza się:

I.

Przedsiębiorca zamierzający założyć fabrykę win owocowych, winien donieść o tem odnośnemu Zarządowi Skarbowemu względnie Delegacji Ministerstwa Skarbu pisemnie w 3 egzemplarzach.

Do zgłoszenia tego, które według art. 6 L. 2 Dekretu z dn. 7 lutego 1919 Dz. p. № 14 poz. 145 wolne jest od opłaty stemplowej, należy prócz zaświadczenia miejscowej władzy sanitarno-budowlanej, że fabryka ta, jakoteż jej urządzenie odpowiada przepisom budowlanym i sanitarnym, dołączyć jeszcze w 3 egzemplarzach:

a) Szczegółowy opis lokalów i ich urządzeń, opatrzony planem sytuacyjnym fabryki,

b) Spis naczyń z podaniem ich pojemności,

c) Krótki opis postępowania technicznego przy wyrobie win, rodzaj użyć się mających surowców i gatunki win z podaniem ich najwyższej zawartości alkoholu,

d) Imię i nazwisko kierownika ruchu względnie tej osoby, która upełnomocniona jest w zastępstwie właściciela fabryki prowadzić urzędowe zapiski i udzielać organom skarbowym wyjaśnień.

Po otrzymaniu powyższego zgłoszenia z załącznikami, poleca się wykonać oględziny fabryki (weryfikację), tudzież przemiar i oznaczenie naczyń. Na czynność tę spisuje organ skarbowy protokół oględzin w 3 egzemplarzach, dołącza do każdego z nich po jednym egzemplarzu wymienionych pod a) do d) załączników i przedkłada Zarządowi Skarbowemu względnie Delegacji Ministerstwa Skarbu. W protokóle oględzin należy uwidocznić podane w niniejszem rozporządzeniu warunki zasadnicze 1 do 5 wyrobu win owocowych, a nadto oświadczenie strony, że poddaje się kontroli skarbowej. Prócz tego należy tamże wymienić, kto prowadzić będzie książkę

produkcyjną (ustęp II) i gdzie ta ostatnia będzie się znajdywała, wreszcie miejsce przechowywania przyrządu do mierzenia zawartości alkoholu (ustęp IV). Końce sznurka, którym zeszywa się każdy egzemplarz protokółu oględzin i należące do niego załączniki, winny być przytwierdzone do okładki pieczęcią urzędową zapomocą laku lub nalepki.

Zarząd Skarbowy względnie Delegacja Ministerstwa Skarbu rozpatruje cały akt oględzin i, jeśli nie zachodzi potrzeba dalszych uzupełnień, przedkłada go Ministerstwu Skarbu do zatwierdzenia.

Jeden egzemplarz zatwierdzonego protokółu zwraca się przedsiębiorcy fabryki z obowiązkiem przechowywania w miejscu oznaczonem, drugi egzemplarz zatrzymuje Zarząd Skarbowy względnie Delegacja Ministerstwa Skarbu, a trzeci pozostaje w Inspektoracie przynależnym.

II.

W każdej fabryce win owocowych prowadzić winien przedsiębiorca, lub jego pełnomocny zastępca książkę produkcyjną według przyległego wzoru № 1. Wszystkie rubryki tej książki wypełniać należy na czas i wiernie. Świadome zaniedbanie tego obowiązku lub spełnianie go w sposób nieprawdziwy może pociągnąć za sobą cofnięcie udzielonej koncesji.

Książka produkcyjna pozostaje przez cały rok w przedsiębiorstwie w przechowaniu i pod osobistą odpowiedzialnością właściciela fabryki i ma być okazywana na każde żądanie kontrolującym organom skarbowym. Z końcem roku kalendarzowego winien organ skarbowy książkę urzędownie zamknąć i wraz z rocznem zestawieniem przesłać Inspektoratowi Skarbowemu najpóźniej do 10 stycznia roku następnego. Inspektorat po przeprowadzeniu rewizji książki przedkłada ją Zarządowi Skarbowemu względnie Delegacji Ministerstwa Skarbu najpóźniej do 20 stycznia.

Niezależnie od tego obowiązany jest przedsiębiorca sporządzać każdego miesiąca odpis książki produkcyjnej za miesiąc ubiegły i wraz z zestawieniem miesięcznem przedkładać najpóźniej do 5 dnia następnego miesiąca Zarządowi Skarbowemu względnie Delegacji Ministerstwa Skarbu, która do dnia 15 następnego miesiąca przedkłada Dyrekcji Monopolu Spirytusowego wykaz co do jakości i ilości zużytych płodów i otrzymanych gatunków win ze wskazaniem tak ilości jako i mocy.

Na miesięcznym odpisie należy na pierwszej zewnętrznej stronie u góry uwidocznić wyraźnie siedzibę i nazwisko przedsiębiorcy, przynależny Inspektorat Skarbowy i Delegację Ministerstwa Skarbu (Zarząd Skarbowy). Odpis i zestawienie miesięczne muszą być podpisane tak przez przedsiębiorcę, jak i przez organ skarbowy, ***który równocześnie stwierdza zgodność odpisu z oryginałem.***

III.

Najpóźniej na trzy dni przed każdem rozpoczęciem ruchu winien przedsiębiorca fabryki win owocowych przedłożyć Inspektoratowi Skarbowemu „Oznajmienie ruchu" według przyległego wzoru № 2 w 3 egzemplarzach. Jeden potwierdzony egzemplarz oznajmienia zwraca się przedsiębiorcy, drugi zatrzymuje Inspektorat Skarbowy, trzeci przesyła się bezzwłocznie Zarządowi Skarbowemu względnie Delegacji Ministerstwa Skarbu.

IV.

Celem umożliwienia badań wyrobionego wina owocowego co do jego zawartości alkoholu, winien przedsiębiorca utrzymywać stale w swojej fabryce w miejscu oznaczonem i oddawać do użytku organów skarbowych odpowiedni przyrząd do mierzenia zawartości alkoholu w winie wraz z dokładnem pouczeniem, w jaki sposób badanie powyższe się przeprowadza. W lokalu fabrycznym winna się również znajdywać należycie ocechowana waga z ciężarkami, miary litrowe (20, 10, 5, 2, 1 i ½) i miarka do mierzenia długości. Organa skarbowe, kontrolujące fabrykę win owocowych mają prawo pobierać próbki wina do badania na miejscu z wszelkich naczyń otwartych i zamkniętych i to tak wina gotowego, jak i znajdującego się w stanie fermentacji.

V.

Organa skarbowe, którym poruczono kontrolę fabryki win owocowych, mają prawo wstępu do fabryki w porze dziennej, zaś w razie ruchu nocnego także i w porze nocnej. Przedsiębiorca fabryki obowiązany jest dać organom skarbowym wszelką pomoc w ich czynnościach urzędowych tak osobiście, jak i przez swój personel i dostarczyć potrzebnego do czynności urzędowej oświetlenia.

Organa kontrolne wpisują wyniki swojej rewizji za każdym razem do książki produkcyjnej przez całą szerokość książki, podając dokładnie dzień i godzinę przeprowadzonej czynności. Podpis organu skarbowego winien być bezwarunkowo czytelny z wyraźnem podaniem charakteru służbowego. Przedkładane miesięczne odpisy księgi produkcyjnej winny zawierać również w całej rozciągłości zapiski organów kontrolujących.

Dyrektor Monopolu Spirytusowego

( ) *A. Hyżycki.*

(Strona 1-sza). **Wzór Nr. 1. do L. 4724/19**

Deleg. Min. Skarbu (Zarząd Skarbowy)
Inspektorat Skarbowy ....
Okręg Kontroli Skarbowej ....

Księga produkcyjna

fabryki win owocowych
(na rok kalendarzowy)
w
gm.

(Strona 2-ga)

Liczba porządkowa	Miesiąc dzień i godzina	UŻYTO PŁODÓW SUROWYCH w kilogramach			Spuszczono do kadzi fermentacyjnych Nr.	ILOŚĆ OTRZYMANEGO ZACIERU W HEKTOLITRACH

(Strona 3-cia).

Wyprodukowano wina owocowego: Gatunek	Zawartość alkoholu przy temp. normalnej	Ilość w hektolitrach	Fabrykacja odbywa się na podstawie oznajmienia Nr. i data	Uiszczono należytości patentowe według kwitów Nr. i data	Uwaga.

(Strona 1-sza). **Wzór № 2** (do L. 4724/19).

Delegacja Ministerstwa Skarbu (Zarząd Skarbowy) ....
Inspektorat Skarbowy ....
Okręg kontroli skarbowej ....

Oznajmienie №*

fabryki win owocowych
w .... gm. ....

*Podać numer porządkowy oznajmienia od początku roku kalendarzowego, względnie od pierwszego rozpoczęcia ruchu w ciągu tegoż roku.

(Strona 2-ga).

OZNAJMIENIE

fabryki win owocowych .... w ....

Oznajmiam, że fabrykacja win owocowych w mojem przedsiębiorstwie rozpocznie się dnia .... i trwać będzie bez przerwy do dnia .... włącznie, czyli razem .... dni.

Do wyrobu wina użyję następujących płodów surowych (ilość w kilogramach)

....

Z powyższych surowców otrzymam w przybliżeniu .... hektolitrów wina, o zawartości alkoholu .... przy normalnej temperaturze.

W oznajmionym okresie ruchu użyte będą kadzie fermentacyjne № ....

....

.... dnia ....

Podpis właściciela fabryki
(względnie pełnomocnego zastępcy):

MINISTERSTWO SKARBU

Warszawa, dn. 2 czerwca 1919 r.

DYREKCJA
MONOPOLU SPIRYTUSOWEGO

№ 4396/19.

361.

Do
Zarządów Skarbowych i Delegacji Ministerstwa Skarbu.

Celem ujednostajnienia postępowania przy uruchomieniu ***miodosytni*** wydaje się następujące wskazówki, które bezwłocznie należy podać do wiadomości Inspektorom skabowym i organom kontrolnym tamtejszego okręgu.

A.

Przedsiębiorca zamierzający uruchomić miodosytnię winien donieść o tem przynależnej Władzy Skarbowej I instancji i prosić o sprawdzenie i wymierzenie naczyń.

Do prośby tej, która w myśl art. 6 l. 2 Dekretu z 7/21 919 Dz. Pr. № 14 poz. 145 wolną jest od opłaty stemplowej, należy oprócz ***zaświadczenia miejscowej władzy sanitarno-budowlanej,*** że fabryka ta jako też jej urządzenie odpowiada wszystkim przepisom ***budowlanym i sanitarnym,*** dołączyć jeszcze w 3 egzemplarzach:

a) odręczny szkic sytuacyjny fabryki,
b) szczegółowy opis wszelkich lokalności fabryki i ich urządzeń,
c) spis znajdujących się w fabryce naczyń z podaniem ich pojemności,
d) krótki opis postępowania technicznego.

Po otrzymaniu powyższego doniesienia z załącznikami, zarządza Władza Skarbowa I instancji oględziny lokalu (weryfikację) fabryki, przemiar znajdujących się naczyń (z tych kotła warzelnego nalewem wody), oraz urzędowne oznaczenie i ocechowanie tychże.

Na powyższą czynność należy spisać protokół weryfikacyjny w 3 egzemplarzach, dołączyć do każdego z nich po jednym egzemplarzu wymienionych wyżej pod a) — d) załączników i przedłożyć je Władzy skarbowej I instancji.

Władza skarbowa I instancji rozpatruje cały akt weryfikacyjny i, jeśli nie zachodzi potrzeba dalszych uzupełnień, przedkłada go Ministerstwu Skarbu do zatwierdzenia.

Końce sznurka, którym każdy egzemplarz protokółu weryfikacyjnego i należące do niego załączniki a)—d) mają być zeszyte, winny być zapomocą laku lub nalepki do okładki pieczęcią urzędową przymocowane.

B.

Zasady, które przy miodosytnictwie mają być przestrzegane, są następujące:

1) Do wyrobu miodu mogą być używane oprócz miodu pszczelnego i inne produkty (maliny, wiśnie i t. p.) pod warunkiem jednak, żeby były świeże, w dobrym gatunku i nie zawierały dodatków szkodliwych dla zdrowia.

2) Wybór czasu sycenia miodu pozostawia się do uznania miodosytnika.

Na kilka dni przed rozpoczęciem sycenia miodu winien miodosytnik przedłożyć Władzy skarbowej I instancji „Oznajmienie“ podług przyległego wzoru w 3 egzemplarzach i kwit kasowy na zapłaconą akcyzę. „Oznajmienia“ te są również w myśl art. 6 l. 10 względnie 11 Dekretu z 7/2 1919 Dz. Pr. Nr. 14 poz. 145 wolne od opłaty stemplowej.

3) Naczynia używane w miodosytniach, o ile one są miarodajne dla obliczenia akcyzy, można przerabiać, zamieniać oraz powiększać ich liczbę jedynie po otrzymaniu zezwolenia Władzy skarbowej I instancji; co do innych naczyń wystarcza zawiadomienie odnośnej Władzy skarbowej I instancji.

4) Tytułem akcyzy należy pobierać w myśl obowiązującego dotąd art. 406 oraz P. 5 załatku II do uwagi 1 do art. 112 ros. ust. akcyzowej od każdego wiadra pojemności ***czynnego***

kotła warzego ***i za każdy dzień warzenia miodu*** po 50 kop. czyli na obszarze b. Jenerał-Gubern. Warszawskiego (w myśl rozporządzenia tegoż Jenerał-Gubern. Warsz. z 14/IV 1917 r. № 190 Dz. rozp. 69/17, mocą którego jeden rb. = 2 mk. 16 fen.) po 1 mk. 08 f.; zaś na obszarze b. Jenerał-Gubern. wojsk. w Lublinie (w myśl rozp. tegoż Jenerał-Gubern. wojsk. z 27/VIII 1918 № 53 art. III § 16 Dz. rozp. Część XVI) po 1 kor. 50 hal.

5) Tytułem patentu akcyzowego należy pobierać w myśl P. 6 dod. I do uwagi 1 do art. 112 ust. ros. od zakładów posiadających kotły o pojemności:

a) od 10 — 25 wiader po 10 rb.

b) od 25 — 35 wiader po 20 rb. zaś

c) za każde następne 10 wiader dodaje się po 10 rb. czyli: na obszarze b. Jener.-Gub. Warsz. w myśl powołanego wyżej rozp. tegoż Gnbernatora.

ad a) po 21 mk. 60 fen.

ad b) po 43 mk. 20 fen.

ad c) po 21 mk. 60 fen. zaś na obszarze b. Jenerał-Gubern. Wojsk. w Lublinie w myśl art. I § 11 powołanego wyżej rozp. tegoż Gubern.

ad a) po 34 kor.

ad b) po 68 kor.

ad c) po 34 kor.

6) Po ukończeniu warzenia miodu lub w razie przerwy w pracy, należy kocioł i naczynia zapieczętować i okoliczność tę uwidocznić w książce produkcyjnej.

Podobnie postępować należy w razie odpieczętowania miodosytni.

7) W każdej miodosytni należy prowadzić książkę produkcyjną podług przyległego wzoru, ***wypełnioną ściśle we wszystkich rubrykach,*** przesznurowaną i przez organ kontrolny zaświadczoną.

8) Najdalej 5 dnia każdego miesiąca obowiązany jest właściwy organ kontrolny przedłożyć Ministerstwu Skarbu zaświadczoną przez tenże organ kopję książki produkcyjnej za miesiąc ubiegły.

C.

Celem założenia katastru wszystkich czynnych już obecnie miodosytni należy przedłożyć tu (podług przyległego wzoru) ***najdalej do dnia 20 czerwca*** kopje ksiąg produkcyjnych, czynnych mioeosyrni, za czas od wyjścia okupantów pod koniec maja r. b. uwidaczniając w rubryce „Uwaga“: kwotę zapłaconego patentu akcyzowego, datę i № rozp., którem zezwolono na uruchomienie miodosytni oraz podając czy protokół weryfikacyjny dla niej sporządzono czy też nie. W tym ostatnim wypadku należy sporządzić go dodatkowo w sposób przepisany pod A.

Dyrektor Monopolu Spirytusowego

(—) *A. Hyżycki.*

(Strona 1-sza).

Deleg. Min. Skarbu ....
powiat ....
okręg kontrolny skarb. ....

Księga produkcyjna

miodosytni ....

za miesiąc .... **19** .... **r.**

w ....

gm.

UWAGA: Miesięczne „Kopje“ księgi produkc. mają być na tym samym druku sporządzane i przez organ kontr. zaświadczane.

(Strona 2-ga).

№ porz.	OZNAJMIENIE O POSTĘPIE ROBÓT							
	Data i № zaśw. Oznajmienia	Dnie, w których odbywać się będzie sycenie miodu	Ilość użytego w kilogramach		Ilość dni sycenia	Pojemność kotła warzelnego	Przyp. akcyza	
			miodu	chmielu				

(Strona 3-cia).

WPŁACONO TYTUŁEM AKCYZY		DATA I GODZINA		Ilość otrzymanego miodu (litry)	Imię i nazwisko świadka obecn. przy odpiecz. i zapiecz. kotła, tudzież podpis osoby odpowiedzialnej	Uwaga
Dnia mies. Art.	KWOTĘ	Zdjęcia pieczęci z kotła warzeln.	Nałożenia pieczęci na kocioł warzeln.			

Strona 1-sza.

Deleg. Min. Skarbu.
Powiat
Okręg kontr. skarb.

OZNAJMIENIE № *)

miodosytni

w pow.

*) Należy podać № porządkowy oznajmienia od początku roku kalendarzowego względnie od czasu późniejszego rozpoczęcia ruchu

Strona 2-ga.

OZNAJMIENIE

miodosytni

w

W wymienionej miodosytni będzie warzony miód w czasie od dnia
do dnia włącznie, a w szczególności w dniach
czyli razem przez dni.

Warzenie miodu rozpoczynać się będzie o godz.
a kończyć się będzie o godz.

Przytem używane będą następujące naczynia:

a) kocioł warzelny № pojemności wiader

b) kadzie fermentacyjne №

Licząc od każdego wiadra pojemności kotła warzelnego i za każdy dzień warzenia po
przypada tytułem akcyzy za cały czas warzenia kwota t. j.

która to suma została wpłacona do powiatowej Kasy skarbowej podług dołączonego tutaj kwitu z dn.
19 Art.

dnia 19

Podpis właśc. miodosytni: **Podpis odpow. kierown. miodosytni:**

Strona 3-cia.

ZAŚWIADCZENIE

Stosownie do powyższego oznajmienia zezwala się na warzenie miodu w czasie od
do a w szczególności w dniach

Pojemność oznajmionego kotła warzelnego wynosi wiader, licząc po od każdego
wiadra pojemności kotła warzelnego, przypada za jeden dzień warzenia tytułem akcyzy
czyli za cały czas warzenia kwota t. j.
która została wpłacona w powiatowej Kasie skarbowej podług kwitu z dnia 19 Art.

dnia 19

Pieczęć i podpis władzy skarbowej I inst.

Druk. „Rola" J. Buriana, Warszawa, Mazowiecka № 11, telefon 180-27.